

ਸਰਬੰਸ ਦਾਨੀ

ਪੰਨ ਗੁਰੂ ਬਾਜਾਂ ਵਾਲਿਆ ਦਿੱਤੀ ਕੌਮ ਦੇ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ।
ਤੂੰ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਰ ਕੇ ਰੱਖੀ ਇੱਕ ਵੀ ਨਾ ਕੋਲ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ।
ਜਦੋਂ ਪਿਤਾ ਤੋਰਿਆ ਉਮਰ ਨੌਂ ਕੁ ਸਾਲ ਸੀ ।
ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਲੱਭੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਨਾ ਮਿਸਾਲ ਸੀ ।
ਦਾਤਾ ਤੇਰੇ ਜਿਗਰੇ ਦੀ ਗਾਥਾ ਕਲਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਂਦੀ ਨਾ ਬਿਆਨੀ ।
ਤੋਰ ਕੇ ਅਜੀਤ ਹੱਥੀਂ ਭੇਜ ਕੇ ਜੁਝਾਰ ਨੂੰ ।
ਭਾਜੜਾਂ ਸੀ ਪਾਈਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੈਰੀਆਂ ਦੀ ਡਾਰ ਨੂੰ ।
ਐਵੇਂ ਤਾਂ 'ਨੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੈਨੂੰ ਚਾਰੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਦਾਨੀ ।
ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਜਦੋਂ ਕਿਹਾ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਸੀ ।
ਫਤਹਿ ਨੇ ਬੁਲਾਈ ਫਤਹਿ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਸੀ ।
ਪੰਨ ਹੋ 'ਗੀ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ, ਲੇਖੇ ਵਤਨਾਂ ਦੇ ਲਾ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗਾਨੀ ।
ਮਾਧੋ ਦਾਸ ਜਦੋਂ ਤੇਰਾ ਬੰਦਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ।
ਓਹਨੇ 'ਕੱਲੇ 'ਕੱਲੇ ਕੋਲੋਂ ਬਦਲਾ ਵੀ ਲਿਆ ਸੀ ।
ਲੱਭਿਆ ਨਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੀ ਤੇਰਾ ਦਾਤਿਆ ਜਗਤ ਉੱਤੇ ਸਾਨੀ ।
'ਕੱਲੇ 'ਕੱਲੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਹੈ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਤੇਰੀ ।
ਸਾਡੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਵਸੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤੇਰੀ ।
ਗੁਣ ਗਾਵੇ ਪਿੰਡ ਰੰਚਣਾਂ ਯਾਦ ਕਰ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜੋ ਲਾਸਾਨੀ ।

ਮੂਲ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ,
ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਧੂਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ
ਸੰਗਰੂਰ ।
9914836037

ਸਰਬੰਸ ਦਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਜਗਤ ਨੂੰ ਅਦਾਰਾ ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਆਈਜੀ ਦੇ 3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜ਼ਬਤ, 25 ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਕੀਤੇ ਸੀਜ਼

ਮੁਲਜ਼ਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕੰਮ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ। ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਪੰਜਾਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ (ਆਈਜੀ) ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਕਰੋੜੀ ਸਾਈਬਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 25 ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ 810 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ (ਲਗਭਗ 30 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ) ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ 3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ (ਲਗਭਗ 30 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ) ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ

ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਟ੍ਰੇਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। **ਬਿਆਨ ਅਜੇ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ** ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਤਵਾਰ

ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਬਿਆਨ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਤੋਂ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਆਈਜੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾਏ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਕਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ।

ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਝਟਕੇ

ਕੱਛ। ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਕੱਛ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਝਟਕੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਸੀਸਮੋਲੋਜੀ (ਐਨਸੀਐਸ) ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਭੂਚਾਲ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਰਿਕਟਰ ਪੈਮਾਨੇ ਤੇ 4.4 ਮਾਪੀ ਗਈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਭੂਚਾਲ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ 4:30:02 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਆਇਆ। ਭੂਚਾਲ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਕੱਛ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 23.65 ਉੱਤਰ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਅਤੇ 70.23 ਪੂਰਬ ਰੇਖਾਂਸ਼ ਤੇ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਤੇ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਭੂਚਾਲ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨੀ ਜਾਂ

ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਖ਼ਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਵੇਰੇ ਆਏ ਭੂਚਾਲ ਨੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਿਵਾਸੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਏ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਐਕਸ਼ਨ: ਜਾਅਲੀ ਨੋਟ ਛਾਪਣ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਗਿਰੋਹ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼, 5 ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਰਾਈਮ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੇ ਨਕਲੀ ਭਾਰਤੀ ਕਰੰਸੀ ਛਾਪਣ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਇਸ ਗਿਰੋਹ ਦੇ 5 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ 7,17,400 ਰੁਪਏ ਦੇ ਜਾਅਲੀ ਨੋਟ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਕਿਵੇਂ ਹੋਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ?

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੈਕਟਰ-52 (ਕਜਹੋੜੀ) ਦੇ ਇੱਕ ਪੀਜੀ (ਫਾਘ) ਵਿੱਚ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ, ਜਿੱਥੋਂ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਵਿਨਾਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਤਿਯਮ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ 'ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮਹਿੰਦਰਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਸੰਦੀਪ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਸਹਾਰਨਪੁਰ) ਤੋਂ ਅਬਦੁੱਲਾ ਤੇ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੀ-ਕੀ ਹੋਇਆ ਬਰਾਮਦ?

ਨਕਲੀ ਨੋਟ: 500, 200 ਅਤੇ 100 ਦੇ ਕੁੱਲ 1777 ਨੋਟ (ਕੁੱਲ ਕੀਮਤ 7,17,400 ਰੁਪਏ)। ਸਾਮਾਨ: ਇੱਕ ਬ੍ਰੇਜ਼ਾ ਕਾਰ, 3 ਪ੍ਰਿੰਟਰ, ਲੈਪਟਾਪ, ਮੈਕਬੁੱਕ, ਟੈਬਲੇਟ ਅਤੇ ਨੋਟ ਛਾਪਣ ਵਾਲਾ ਖਾਸ ਕਾਰਜ ਤੇ ਸਿਆਹੀ।

ਠੱਗੀ ਦਾ ਤਰੀਕਾ : ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਜਾਲ: ਇਹ ਮੁਲਜ਼ਮ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ।

1 ਦੇ ਬਦਲੇ 4: ਇਹ ਲੋਕ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਅਸਲੀ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ 4 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜਾਅਲੀ ਨੋਟ ਦੇਣ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਸਪਲਾਈ: ਨਕਲੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੂਰੀਅਰ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਖੁਦ ਜਾ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਜ਼ਮ: ਅਵਿਨਾਸ਼ ਕੁਮਾਰ (25): ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਜਸਥਾਨ ਪੁਲਿਸ

ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ। ਸਤਿਯਮ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ (20): ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ। ਸੰਦੀਪ (27): ਮਹਿੰਦਰਗੜ੍ਹ, ਹਰਿਆਣਾ (B.Com ਪਾਸ)। ਅਬਦੁੱਲਾ (22): ਸਹਾਰਨਪੁਰ, UP (BBA ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ)। ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦ (22): ਸਹਾਰਨਪੁਰ, UPI ਪੁਲਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਗਿਰੋਹ ਦਿੱਲੀ, ਹਰਿਆਣਾ, ਯੂਪੀ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਅਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਸੀ। ਫਿਲਹਾਲ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ।

Samaj Weekly

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ

Editor-in-chief
Devinder Chander
+44 7878 456 484

Editorial Office

Samaj Weekly

Samaj Media Enterprise Ltd
46 Summer Road
Erdington, Birmingham UK
B23 6UR

+44 7878 456 484
+44 121 565 4810

info@samajweekly.com
samajweekly@gmail.com

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਪਤੀ ਨੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਕੀਤੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ, 20 ਰੁਪਏ ਪਿੱਛੇ ਵਾਰਦਾਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਅੰਜਾਮ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸ਼ਾਹਦਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਵਿਹਾਰ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸਿਰਫ 20 ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਏ ਝਗੜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰੇਲਵੇ ਪਟੜੀਆਂ 'ਤੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੇਲਗੱਡੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਪਤਨੀ ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ (45) ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ (48) ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ

ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਛੱਤ ਵਾਲੇ ਪੱਖੇ ਨਾਲ ਲਟਕ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੋਇਆ। ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਔਰਤ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਵੇਕ ਵਿਹਾਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇ ਕਤਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਰ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀ C.V. email: samajweekly@gmail.com ਉੱਤੇ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ।

Editor-in-chief : Devinder Chander

Mob: 07878 456 484

ਨੋਟ : ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੰਬ ਨਾਲ ਉਡਾਉਣ ਦੀ ਮਿਲੀ ਧਮਕੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸੈਕਟਰ-43 ਸਥਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਕੰਪਲੈਕਸ ਨੂੰ ਉਡਾਉਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਮਕੀ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਡਰੇਨ ਰਾਹੀਂ ਬੰਬ ਧਮਾਕਾ ਕਰਕੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਡਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਧਮਕੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਾਸਨ ਤੁਰੰਤ ਅਲਰਟ ਹੋ ਗਿਆ। ਆਈਜੀ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਕੰਵਰਦੀਪ ਕੌਰ ਭਾਰੀ ਪੁਲੀਸ ਫੋਰਸ ਸਮੇਤ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਨਾਂ

ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਕੰਪਲੈਕਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਬੰਬ ਨਿਰੋਧਕ ਦਸਤਾ, ਡੋਗ ਸਕੁਐਡ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਪੂਰੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਡੂੰਘੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਗਈ। ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਧਮਕੀ ਭਰੀ ਈ-ਮੇਲ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਈ-ਮੇਲ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਾਈਬਰ ਸੈਲ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕੀ ਵਸਤੂ ਦੇ ਮਿਲਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਵਸਥਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਖ਼ਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜੈਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਸਜਿਦ ਨੇੜੇ ਪੱਥਰਬਾਜ਼ੀ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਤਾਇਨਾਤ, ਇੰਟਰਨੈਟ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਅੱਤਲ

ਜੈਪੁਰ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਚੌਮੂ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਮਸਜਿਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਬਿਤ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਰੀ ਵਿਵਾਦ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਪੱਥਰਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਖ਼ਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਟ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਗੜਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੈਪੁਰ ਪੁਲੀਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਘਟਨਾ ਕਲੰਦਰੀ ਮਸਜਿਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਾਪਰੀ, ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਡੀਸੀਪੀ ਵੈਸਟ ਜੈਪੁਰ ਹਨੂਮਾਨ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੀਨਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦਤ ਕਬਜ਼ਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਲੋਹੇ ਦੇ ਐਂਗਲ ਲਗਾ ਕੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਤਣਾਅ ਵਧ

ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਉਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੱਥਰਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਜੈਪੁਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਲੀਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਹੁਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਜੋਂ ਇੰਟਰਨੈਟ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ ਤੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਪੁਲੀਸ ਫੋਰਸ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪੁਲੀਸ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੱਥਰਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਫਿਲਹਾਲ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਕੜਕੇ ਦੀ ਠੰਢ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ। ਸਰਦੀਆਂ ਦਾ ਮੌਸਮ ਸਿਖਰ ਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਕੜਕੇ ਦੀ ਠੰਢ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਰਹੇ। ਸਥਾਨਕ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਾਰਨੌਲ ਸਭ ਤੋਂ ਠੰਢਾ ਰਿਹਾ, ਜਿੱਥੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ 5.5 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੌਸਮ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ 8.7 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਸੀਜ਼ਨ ਦੇ ਆਮ ਨਾਲੋਂ 5 ਡਿਗਰੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 8.4 ਅਤੇ 7.7 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਕਰੀਬ ਦੋ ਡਿਗਰੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ 6.2 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ 8.2 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਅਤੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 6 ਅਤੇ 8.5 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤਾਪਮਾਨ

ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ 8.8 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਰਿਹਾ। ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ 8.9 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਦੋ ਡਿਗਰੀ ਵੱਧ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਹਿਸਾਰ ਵਿੱਚ 6.1 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਰਨਾਲ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ 8 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਰਿਹਾ, ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਇੱਕ ਡਿਗਰੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਰੋਹਤਕ, ਭਿਵਾਨੀ ਅਤੇ ਸਿਰਸਾ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 7.8, 7.5 ਅਤੇ 8.6 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

SHAM LAL CHANDER ID no. 921760

BUILDING MAINTENANCE HANDYMAN (CHECKATRADE)

Sham Lal Chander building maintenance handyman Under checkatrade platform is now available on your local London Area. They have fully trained and experienced tradesmen and do genuinely fast responses to all online enquiries. Their team are knowledgeable and providing on-time service. They have been providing remodelling, repairing and maintaining for over five years.

SPECIALITY:

<p>PLUMBING : - Repairs/Replacement of Bathrooms accessories (sink, taps, tubs, showers, Toilets etc.</p>	<p>ELECTRICIAN :- Repairs/Replacement of all types of Sockets, Switches, Lamps, Fans, Cameras, Washing machines, Cookers, Alarms, Mount TV on walls, etc.</p>	<p>MASONRY WORK: - Plastering, skimming, Brick Work, Slabs Lying, Drive Ways, Roof maintenance etc.</p>	<p>CARPENTRY: - Laminate Flooring, Fencing, Flat Packs Assembling, Doors repairing/ replacing, Skirting, Decking, Selves making etc.</p>
--	--	--	---

For more information please contact at www.checkatrade.com

Chander Consultants Limited, London, UK 07488841161

ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਸਕਿੱਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਂਡ ਐਂਟਰਪਨਿਊਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਪੂਰਥਲਾ “ਦਾ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਵੱਲੋਂ” ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ , 31 ਜੁਲਾਈ 2026 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ - ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ

ਕਪੂਰਥਲਾ, (ਕੌੜਾ)- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ “ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪਸਾਰ ਮੁੱਖ ਏਜੰਡਾ ਹੈ , ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ- ਤੇ ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਵੱਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਨਿਜ਼ਾਮਪੁਰ ਪਿੰਡ ਨੇੜੇ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ “ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਸਕਿੱਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਂਡ ਐਂਟਰਪਨਿਊਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਪੂਰਥਲਾ ” ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਣ

ਮੌਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੁਣਵੱਤਾ ਭਰਪੂਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੰਬੋਜ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਕੰਬੋਜ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮ ‘ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਕਿੱਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 31 ਜੁਲਾਈ 2026 ਤੋਂ

ਆਪਣੇ ਕੋਰਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੋਆਬਾ ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੀ ਲਈ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ

ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਹ ਦਸੇਰਾ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧੜਾ ਧੜ ਪਲਾਇਨ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਸਾਰਥਿਕ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ । ਜਿਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਤੋਂ 60 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ

ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ । ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੋਲਡੀ ਕੰਬੋਜ , ਵਿਧਾਇਕ ਜਮੀਲ ਉਲ ਰਹਿਮਾਨ , ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਰੇ ਵਿਧਾਇਕ, ਡਾ ਸੰਦੀਪ ਕੌੜਾ , ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਪੱਛੜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਲਕੀਤ ਬਿੰਦ , ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਕਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚੰਦੀ , ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਭੁਲੱਥ ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਆਪ ਦੇ ਆਗੂ ਗੁਰ-ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਇੰਡੀਅਨ, ਕੰਵਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੋਟ , ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਵਨੀਤ ਕੌਰ ਬੱਲ , ਸਾਬਕਾ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਜੇ ਐਸ ਮਰੋਕ , ਐਸ ਪੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ।

ਲੈਸਟਰ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਮੇਅਰ ਮੰਜੂਲਾ ਸੂਦ ਦਾ ਦਿਹਾਂਤ

● ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਚ ਸੋਗ ਦੀ ਲਹਿਰ ● ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ, ਧਾਰਮਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਲੈਸਟਰ (ਇੰਗਲੈਂਡ), (ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੱਡੇ)- ਲੈਸਟਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਜਨ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਖਸੀਅਤ, ਤੇ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਲੈਸਟਰ ਦੀ ਕੌਂਸਲਰ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ, ਲੈਸਟਰ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਮੇਅਰ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਏਸ਼ੀਅਨ ਮਹਿਲਾ ਲਾਰਡ ਮੇਅਰ ਰਹਿ ਚੁੱਕੀ ਮੰਜੂਲਾ ਸੂਦ ਦੇ ਦਿਹਾਂਤ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾ ਸੋਗ ਛਾ ਗਿਆ ਹੈ। 80 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਨ। ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਲੈਸਟਰ ਵਿਖੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਅਚਾਨਕ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੈਸਟਰ ਦਾ

ਏਸ਼ੀਅਨ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਨਾਥਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੰਜੂਲਾ ਸੂਦ ਨੂੰ ਲੋਕ “ਸਮਾਜ ਦੀ ਮਾਂ ਵਰਗੀ” ਅਤੇ “ਹਰ ਦੁੱਖੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ” ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਜੂਲਾ ਸੂਦ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਲੰਮੇ ਵਰ੍ਹੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਕ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਹ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਮਰ੍ਹਾ ਮਸਲਿਆਂ—ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ, ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝ-ਸਹਿਯੋਗ—ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਰਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸੁਭਾਅ, ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਦੀ ਆਦਤ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਵਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਢੰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਮੰਜੂਲਾ ਸੂਦ ਨੇ ਜਨ ਸੇਵਾ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਛੂਹਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਏਸ਼ੀਅਨ ਮਹਿਲਾ ਲਾਰਡ ਮੇਅਰ ਬਣੀ। ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨੂੰ ਏਸ਼ੀਅਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਇੱਜ਼ਤ, ਹੌਸਲੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਰਸਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਹਾਂਤ ਦੀ ਖਬਰ ਫੈਲਦਿਆਂ ਹੀ ਜਨਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੰਜੂਲਾ ਸੂਦ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਟਾਲਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਉਹ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੁਣਦੀ, ਸਮਝਦੀ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਲਈ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਤੱਕ ਦੌੜ-ਧੁੱਪ

ਮੰਜੂਲਾ ਸੂਦ। ਤਸਵੀਰ:- ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੱਡੇ

ਕਰਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦਰਦ ਸਮਝ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਪਰਵਾਸੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਅੱਜ ਵੀ ਕਦਰ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਅਗਵਾਨੀਆਂ ਦਾ

ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਜੂਲਾ ਸੂਦ ਨੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਲਈ ਹੌਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਇੱਜ਼ਤ ਦਾ ਰਾਹ ਬਣਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਿਆਰ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਇਕਤਾ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਈ ਸਮਾਗਮਾਂ ਅਤੇ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਦਗੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ-ਭਾਵਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪੁੰਜੀ ਸੀ। ਇਸ ਦਰਮਿਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਯਾਤਰਾ ਅਤੇ ਜਨ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਅਗਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਵਜੋਂ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਲੈਸਟਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਜੂਲਾ ਸੂਦ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਹਿਰ

ਦੀ ਜਨ ਸੇਵਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਬੇਵਕਤ ਮੌਤ ਦੇ ਲੈਸਟਰ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੇਅਰ ਪੀਟਰ ਸੋਲਜਬਰੀ, ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ, ਸਾਬਕਾ ਕੌਂਸਲਰ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਸਾਬਕਾ ਲੈਡ ਮੇਅਰ ਦੀਪਕ ਬਜਾਜ, ਕੌਂਸਲਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਹਲ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਤੀਰ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਰਾਜ ਮਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਕੰਗ, ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ, ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਝੰਡੇਰ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ, ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ।

for more news visit: www.samajweekly.com

The Samaj Weekly and people associated with it are not responsible for any claims made by the advisers and don't endorse any product or service advertising Samaj Weekly. Please consult your lawyer before buying hiring/contracting through the ads published in the newspaper. The Samaj Weekly is business of selling space and claims made by the advertisers are not tested/confirmed by any source.

ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪਿੰਡ ਤਲਵੰਡੀ ਰਾਏ 'ਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ

ਰਾਏਕੋਟ (ਗੁਰਭਿੰਦਰ ਗੁਰੀ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰ ਕੌਰ, ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਤੇ ਰੰਗਰੇਟਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬੇਟਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਜਰਨੈਲ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਐਨ ਆਰ ਆਈ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪਰਸੋ ਰੋਜ਼ ਤੋਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਛਤਰ-ਛਾਇਆ ਅਤੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵਿਸ਼ਾਲ

ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਈ ਗਈ ਪਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਗਤਕਾ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਗੱਤਕੇ ਦੇ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਏ ਗਏ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਾਫ਼ਿਲਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਗ੍ਹਾ-ਜਗ੍ਹਾ ਬੈਂਡ ਪਕੌੜੇ, ਚਾਹ ਅਤੇ ਫਲ ਫਰੂਟ ਦੇ ਲੰਗਰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ

ਪਿੰਡ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਾਪਸ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸੰਪੰਨ ਹੋਇਆ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੌਰਾਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਢਾਡੀ ਜੱਥਾ ਭਾਈ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਜਲਾਲਦੀਵਾਲ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਇਤਿਹਾਸ ਸੁਣਾ ਕੇ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਸਾਂ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਜੋਤ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਲੜ੍ਹ ਲੱਗਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਜੁਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ

ਸਮੂਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਰਾਗੀ ਢਾਡੀ ਤੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੱਜਣਾ ਦਾ ਸਿਰਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਮੌਕੇ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ, ਸੂਬੇਦਾਰ ਇਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰਾਜਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੋਗਾ ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ ਭੱਲੀ ਮਿਸਤਰੀ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੌਮਲ ਸਿੰਘ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ, ਅਕਾਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗੁਰ-ਦੇਵ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਚੌਧਰੀ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਿਸਤਰੀ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਰਾਏ ਅਜੀਜ਼ ਉੱਲਾ ਖ਼ਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ

ਰਾਏਕੋਟ (ਗੁਰਭਿੰਦਰ ਗੁਰੀ) ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਪੀ. ਅਤੇ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਪਵਿੱਤਰ ਗੰਗਾ ਸਾਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਰਾਏ ਕੱਲੂ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਰਾਏ ਅਜੀਜ਼ ਉੱਲਾ ਖ਼ਾਨ ਨੇ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਦੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਫ਼ਤਹਿ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਦੁੱਤੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਅਤੇ ਸਿਜਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਕੋਨੇਡਾ ਤੋਂ ਫੋਨ ਸੰਦੇਸ਼

ਰਾਹੀਂ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਰਾਏ ਅਜੀਜ਼ ਉੱਲਾ ਖ਼ਾਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਰਾਏ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਖ਼ਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਭੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਪਵਿੱਤਰ ਗੰਗਾ ਸਾਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਡੀ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਰੋਜ਼ਾ ਐਨ.ਐਸ.ਐੱਸ ਕੈਂਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਪਿੰਡ ਠੀਕਰੀਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੈਮੀਨਾਰ ਲਗਾਇਆ

ਬਰਨਾਲਾ, (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ) : ਸਥਾਨਕ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਡੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਐਨ.ਐੱਸ.ਐੱਸ ਦੇ ਸੱਤ ਰੋਜ਼ਾ ਕੈਂਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੈਂਪ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਉਘੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸ੍ਰੀ ਲੋਕੇਸ਼ ਮੱਕੜਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ: ਰਾਕੇਸ਼ ਜਿੰਦਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਨ.ਐੱਸ.ਐੱਸ ਦੇ ਕੈਂਪ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੀਮ ਵਜੋਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕੈਂਪ ਦੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਪਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 22 ਤੋਂ 28 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਦਿਨ ਰਾਤ ਦੇ ਇਸ ਸੱਤ ਰੋਜ਼ਾ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਲਾਸਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸੌ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਭਾਗ ਲੈਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੈਂਪ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਡੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਗਰਾਊਂਡਾਂ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਸਾਫ ਸਫਾਈ ਕੀਤੀ, ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਦਰਖਤਾਂ 'ਤੇ ਰੰਗ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਮੋਟੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕੀਤੇ

ਗਏ ਅਤੇ ਕੈਂਪ ਦਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ 25 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਨੇੜਲੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿੰਡ ਠੀਕਰੀਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ: ਰਾਕੇਸ਼ ਜਿੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਜਾਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ

ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿੱਢੇ "ਯੂਥ-ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ" ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਾਰੂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਂਦਿਆਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਿੰਡ ਠੀਕਰੀਵਾਲਾ ਦੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ, ਮਾਸਟਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ, ਹੈਪੀ ਸਿੰਘ,

ਮਨੀ ਸਿੰਘ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਡੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਾਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੈਂਪ ਅਜੇ 28 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਚੱਲਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜੁੱਟ ਰਹਿਣਗੇ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਅਤੇ ਅਜੇ ਮੰਗੂਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਪੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ

ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਮੋਰਿੰਡਾ ਵਲੋਂ ਨਵੀਂ ਵਾਰਡਬੰਦੀ ਤੇ ਪੱਕੀ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵੱਲੋਂ ਡਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਬੀਤੇ ਕੱਲ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਅਜੇ ਮੰਗੂਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮੇਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਮਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕੀਤੇ। ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ 20 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆਂਦੀ ਮਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਕਰੋੜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲਿਆ ਪਰੰਤੂ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2014 ਵਿੱਚ ਸਤਾ ਸੰਭਾਲਦੇ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦਾ ਬਜਟ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਉਹ ਬਜਟ ਬਹਾਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਮਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਪ੍ਰਤੀ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਬੇਨਕਾਬ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਸੂਬੇ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ 10 ਫੀਸਦੀ ਤੇ 90 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਸਾਂਝ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜੋ ਹੁਣ 40 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ 60 ਫੀਸਦੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਸੂਬਿਆਂ ਤੇ ਵਾਧੂ ਬੋਝ ਪਵੇਗਾ, ਉੱਥੇ ਹੀ 125 ਦਿਨ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗਰੰਟੀ ਕਾਰਡ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਬਣਨਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਮਿਲੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪੱਪਰ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੋਂ ਮਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰਵਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਪਰੰਤੂ ਹੁਣ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨਾਲ ਲੱਖਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਰੀਬ 25 ਲੱਖ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰੰਤੂ ਕਾਂਗਰਸ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਮੰਗੂਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲੱਖਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨਾਲ

ਧੋਖਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 30 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ 5 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਜੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਬੰਦ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਹਿਰ ਖੜੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਲਈ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਜੇ ਮੰਗੂਪੁਰ ਨੇ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਵਾਇਆ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦਾ ਡੱਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਬੁਧ ਪੱਪਰ ਤੇ ਬੈਠੇ ਕਾਂਗਰਸੀ

ਵਰਕਰ ਅਤੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਅਤੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਹਰ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਸਾਥ ਦੇਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਜੇ ਮੰਗੂਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ, ਮੀਨਾ ਸੁੰਢ ਪਤਨੀ ਸਵ: ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਸੁੰਢ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਬੰਗਾ, ਡਾ ਜੈਸਮੀਨ ਸੁੰਢ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਭੁੰਬਲਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ, ਉਪਕਾਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਸ ਸੀ ਸੈੱਲ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੇਵਾ ਦੱਲ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਿਸਾਨ ਵਿੰਗ, ਜਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮੁੰਗਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ, ਧਰਮਪਾਲ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਸੰਧੂ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਾਚੋਰ, ਤਿਲਕ ਰਾਜ ਸੂਦ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੜੋਆ, ਕੁਲਵਰਨ ਸਿੰਘ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੰਗਾ, ਰਾਮਦਾਸ ਸਿੰਘ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਔੜ, ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਵਾਹਰ ਬਾਲ ਮੰਚ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਾਡਲੀ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਸ ਸੀ ਸੈੱਲ ਬਲਾਚੋਰ, ਮਾਸਟਰ ਭਲਵਿੰਦਰ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਵਿਵੇਕ ਲੱਪਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਯੂਥ ਆਦਿ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮੋਰਿੰਡਾ (ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ)-ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੋਰਿੰਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕੀਤੀ ਵਾਰਡਬੰਦੀ ਦਾ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਮੋਰਿੰਡਾ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਤੇ ਪੱਕੀ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪੈਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲਰ ਰਾਜਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਮੋਰਿੰਡਾ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 22 ਦਸੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭਟੋਆ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭਟੋਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੌਂਸਲਰ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਰਿੰਪੀ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਤੀ ਬਬੀਤਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਤੀ ਮੋਨਿਕਾ ਰਾਣੀ, ਹਰਪਾਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਰਾਜਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੋਰਿੰਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਾਰਡਬੰਦੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਵਾਰਡਬੰਦੀ ਲੋਕ ਹਿਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੋਰਿੰਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਵਾਰਡਬੰਦੀ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਫਿਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਾਰਡਬੰਦੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਕਈ ਵਾਰਡ ਬਹੁਤ

ਵੱਡੇ ਕਰ ਦਿਤੇ ਅਤੇ ਕਈ ਛੋਟੇ ਹੋ ਗਏ। ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਵਾਰਡ ਬਦਲਣ ਕਾਰਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਪਤੇ ਬਦਲ ਗਏ ਅਤੇ ਅਧਾਰ ਕਾਰਡ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਰੱਦ ਵਰਗੇ ਹੋ ਗਏ। ਕੌਂਸਲਰ ਰਾਜਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਵੀਂ ਵਾਰਡਬੰਦੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਮੋਰਿੰਡਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਉਹਨਾ ਨੂੰ 18 ਨਵੰਬਰ 2025 ਨੂੰ 11-30 ਵਜੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਫਤਰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ ਲਈ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਮੋਰਿੰਡਾ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ 10 ਦਸੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਕੀਤੀ ਵਾਰਡਬੰਦੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਦਿਤੇ ਗਏ। ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਤੋਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਵਾਰਡਬੰਦੀ ਤੇ ਪੱਕੀ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਕਰਾਟੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਬਾਗੋਵਾਲ ਨੇ ਮਾਰੀ ਬਾਜ਼ੀ, ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਹੋਈ ਚੋਣ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ /ਕਾਠਗੜ੍ਹ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਬਾਗੋਵਾਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਕਰਾਟੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਕਰਾਟੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਬਾਗੋਵਾਲ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਲਲਿਤਾ

ਰਾਣੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਸਪਨਾ ਮੂਮ ਪੁੱਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਰਾਟੇ ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੌਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਜਨੀਤ ਪੁੱਤਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ "ਲਾਜਵੰਤੀ ਬਾਕਸਿੰਗ ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ" ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਖੁਸ਼ੀ ਪੁੱਤਰੀ ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ

ਕਰਾਟੇ ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਣਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਲਲਿਤਾ ਰਾਣੀ ਤੇ ਸਟਾਫ਼।

ਦੀ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਨਾਂ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਆਫ ਨਰਸਿੰਗ ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੋਜਤ ਕੌਰ ਨੇ ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਨਰਸਿੰਗ ਪਹਿਲੇ ਸਮੈਸਟਰ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ /ਬੰਗਾ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ/ਚਰਨਜੀਤ ਸਾਲੂ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਰਸਿੰਗ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਆਫ ਨਰਸਿੰਗ ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ ਦੀ ਕਲਾਸ ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਨਰਸਿੰਗ ਪਹਿਲਾ ਸਾਲ (ਪਹਿਲਾ ਸਮੈਸਟਰ) ਬੈਚ 2024-2028 ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੌ ਫੀਸਦੀ ਨਤੀਜਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਦਿੰਦੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਲਾਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੱਵਲ ਪੁੱਜੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਪਾਸ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਲਾਸ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਭੋਜਤ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ-ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਨੇ 8.0 ਐਸ. ਜੀ. ਪੀ. ਏ. ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ।

ਜਦ ਕਿ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਚਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਹਰਦੀਪ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਹਰਮੇਲ ਸਿੰਘ-ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ, ਹਿਮਨਜੋਤ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ-ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਮਹਿਕ ਬੰਗੜ ਪੁੱਤਰੀ ਰੇਸ਼ਮ ਲਾਲ-ਹਰਮੇਲ ਕੌਰ ਸਰਹਾਲਾ ਰਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਪਲਕਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਬਿੰਦ ਪੁੱਤਰੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ-ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ 7.5 ਐਸ ਜੀ ਪੀ ਏ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਾਰ ਚੰਚਲਰੀਤ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕ ਚੰਦ-ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਦੀਪਿਕਾ ਜੱਸਲ ਪੁੱਤਰੀ ਪਰਮਜੀਤ ਜੱਸਲ-ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਜੱਸਲ, ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਬੰਗਾ ਪੁੱਤਰੀ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ-ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ-ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਵੀਰ ਕੌਰ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਆਫ ਨਰਸਿੰਗ ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ ਦੀ ਕਲਾਸ ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਨਰਸਿੰਗ (ਪਹਿਲਾ ਸਾਲ) ਦੇ ਟੌਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ।

ਪੁੱਤਰੀ ਸਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ-ਸੁਖਜਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਨੇਹਾ ਕੁਮਾਰੀ ਪੁੱਤਰੀ ਬਲਬੀਰ ਚੰਦ-ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ, ਰਾਜਵੀਰ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਗੁਰਨੇਕ ਸਿੰਘ-ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਤਵਲੀਨ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਸਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ-ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਜਸਨਦੀਪ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ-ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਜੈਸਮੀਨ ਪੁੱਤਰੀ ਵਿਜੈ ਸਿੰਘ-ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਕੋਮਲਦੀਪ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ-ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮਨਰੀਤ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ-ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਮਨਜੋਤ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ-ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਹਰਲੀਨ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ-ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਹਰਮਨ ਕੁਮਾਰੀ ਪੁੱਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ-ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮਹਿਕ ਅਰੋੜਾ ਪੁੱਤਰ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ-ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ, ਮੁਸਕਾਨ ਬੰਗੜ ਪੁੱਤਰੀ ਰੇਸ਼ਮ ਲਾਲ-ਹਰਮੇਲ ਕੌਰ ਆਦਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਤੀਜਾ

ਸਥਾਨ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਅੰਕ 7.0 ਐਸ ਜੀ ਪੀ ਏ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ। ਕਾਲਜ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਤੀਜੇ ਲਈ ਡਾ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਾਹਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਂਡ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਟਰੱਸਟ ਢਾਹਾਂ ਕਲੇਰਾਂ ਨੇ ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਨਰਸਿੰਗ ਪਹਿਲਾ (ਪਹਿਲਾ ਸਮੈਸਟਰ) ਦੇ ਸਮੂਹ ਨਰਸਿੰਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੈਡਮ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਉੱਭੀ, ਮੈਡਮ ਵੰਦਨਾ ਬਸਰਾ ਕਲਾਸ ਇੰਚਾਰਜ, ਮਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਵਾਨੀ ਕਲਾਸ ਇੰਚਾਰਜ, ਮੈਡਮ ਸੁਨੀਤਾ ਲਖਵਾੜਾ, ਮੈਡਮ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ, ਮੈਡਮ ਸੰਦੀਪ ਸੂਦਨ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੈਡਮ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਮੈਡਮ ਰੋਜ਼ਾ, ਮੈਡਮ ਰੁਪਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਮੈਡਮ ਰੀਤੂ ਅਤੇ ਕਲਾਸ ਦੇ ਟੌਪਰ ਨਰਸਿੰਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਬਣੀ ਜਾਨ ਦਾ ਖੌਅ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਖਮੋਸ਼

ਵੇਚਣ ਤੇ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਹੋਵੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ

ਐਸ ਐਸ ਓ ਥਾਣਾ ਕਾਠਗੜ੍ਹ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਕਾਠਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਗੂ।

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ)- ਲੋਹੜੀ ਤੇ ਬਸੰਤ ਪੰਚਮੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਜਿਉ ਜਿਉ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਲੱਗਾ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਪਤੰਗ ਉਡਾਉਣ ਦਾ ਕਰੋਜ਼ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪਤੰਗ ਕੱਟਣ ਲਈ ਵਧੀਆਂ ਤੋਂ ਵਧੀਆਂ ਡੋਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨੌਜਵਾਨ ਤੇ ਬੱਚੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਡੋਰਾਂ ਤਾਂ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਚਾਈਨਾ ਦੀ ਡੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਪਿੰਡਾ ਅਤੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਦਾ ਖੌਅ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਸਮਾਨੀ ਉੱਡਣ ਵਾਲੇ ਪੰਛੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਖਤਰਨਾਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਖੋਖੋਫ ਚੋ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਆਏ ਦਿਨ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। **ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲੋੜ** ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਜੇ ਮੰਗੂਪੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਬੱਚੇ ਰਵਾਇਤੀ ਡੋਰਾਂ ਨਾਲ ਪਤੰਗ ਉਡਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਤਰਨਾਕ ਹਨ।

ਅਸਮਾਨੀ ਉੱਡਣ ਵਾਲੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸਦੀ ਚਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੁੰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਬਲਾਚੌਰ ਵਿੱਚ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਡੋਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਥੋੜਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਬੱਚੇ ਪਤੰਗਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਮੰਗਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਇਸਦੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਇਸ ਡੋਰ ਨਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣਗੇ। **ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪਤੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੀ ਕਾਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਛਾਪੇਮਾਰੀ**

ਵਿੱਕੀ ਚੋਧਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਕਾਠਗੜ੍ਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਪਤੰਗ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਸਾਲ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਚੈਕਿੰਗ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸਦੇ ਚੱਲਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਡੋਰ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਬੇਖੋਫ਼ ਸ਼ਰੇਆਮ ਵਿਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਵਰਤਦੇ ਹੋਏ ਪਤੰਗ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਜਾਂ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਦੀ ਖਰੀਦੋ ਫਰੋਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਜੋ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ

ਆਪਣੀ ਸਖਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਬੰਦ ਹੋ ਸਕੇ। ਵਿੱਕੀ ਚੋਧਰੀ ਦੇ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਪੁਲਿਸ ਪਤੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਦੇ ਗੁੱਟੂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ ਲੇਕਿਨ ਜਦੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਤੇ ਬੱਚੇ ਲੈਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਆਸਾਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਡੋਰ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਕਿੰਨੀ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। **ਪਤੰਗਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨ ਤੇ ਬੱਚੇ ਪੁਰਾਤਨ ਡੋਰਾ ਹੀ ਵਰਤਣ** ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਗੁੱਜਰ ਰੈਲਮਾਜਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਤੰਗਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸ਼ੌਕ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਹਨ ਤੇ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਂ ਬਦਲਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤੰਗਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਜ਼ੇ ਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਰਹਿੰਦੀ ਖੂਹਦੀ ਕਸਰ ਚਾਈਨਾ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਡੋਰ ਨੇ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਸਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨੱਕ, ਮੂੰਹ, ਗਲਾਂ ਆਦਿ ਕੱਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਖਤਰਨਾਕ ਡੋਰ ਦਾ ਬੰਦ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਉਡਾਏ ਪਤੰਗ ਦੀ ਡੋਰ ਦੀ ਚਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਲੋਕ ਤੇ ਪੰਛੀ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਨੂੰ ਨਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ। ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। **ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ : ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸ਼ਿੰਦਾ ਰੈਲਮਾਜਰਾ** ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਤੇ ਪੁਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਡੀਸੀ ਜਿਲ੍ਹੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ

ਵਲੋਂ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਦੀ ਖਰੀਦੋ ਫਰੋਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਕਤੀ ਦੇ ਫੜੇ ਜਾਣ ਤੇ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਦੀ ਖਰੀਦੋ ਫਰੋਕਤ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੂਝ ਬੂਝ ਨਾਲ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਡੋਰ ਪੰਛੀਆਂ ਤੇ ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਲਈ ਜਾਨ ਦਾ ਖੌਅ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸਦੇ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਸ ਐਸ ਓ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਥਾਣਾ ਕਾਠਗੜ੍ਹ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਪਤੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਖਤ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿ ਜੇ ਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਚਾਈਨਾ ਡੋਰ ਵੇਚਦਾ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਣਦੀ ਸਖਤ ਤੋਂ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮਿਰਗੀ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ: ਡਾ. ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਦਯਾਨੰਦ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ “ਸਟਾਪ ਐਪੀਲੈਪਸੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ” ਤਹਿਤ ਮਿਰਗੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿੰਘ ਕਲੋਰ) ਦਯਾਨੰਦ ਇਸੇ ਕੜੀ ਤਹਿਤ ਦਯਾਨੰਦ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਨਿਊਰੋਲੋਜੀ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ, ਸ਼ਹੀਦ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾ. ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ “ਸਟਾਪ ਐਪੀਲੈਪਸੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ” ਤਹਿਤ ਸਰਜਨ ਦਫਤਰ, ਸ਼ਹੀਦ ਮਿਰਗੀ (ਐਪੀਲੈਪਸੀ) ਦੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਿਰਗੀ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਗੰਭੀਰ ਬਿਹਤਰ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਹਤ ਜਾਂਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪਹੁੰਚਣਯੋਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ

ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਮੁਫਤ ਦਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਸਬੰਧੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਡਾ. ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਿਰਗੀ ਇੱਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਨਿਊਰੋਲੋਜੀਕਲ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਿਰਗੀ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਸਟਾਪ ਐਪੀਲੈਪਸੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ” ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਮਿਰਗੀ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾਉਣਾ, ਗੰਭੀਰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਹਰੀਸ਼ ਕਿਰਪਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਮਿਰਗੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੈਂਪ ਰਾਹੀਂ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਤੱਕ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਈ।

ਨੀਚਤਾ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਕਿਤਾਬ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਜਲੰਧਰ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ) ਕੱਲ੍ਹ 25 ਦਸੰਬਰ ਮਨੁਸਮਿਤੀ ਦਹਿਨ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਟਿਊਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਭੀਮਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਵੱਲੋਂ 25 ਦਸੰਬਰ 1927 ਨੂੰ ਮਨੁਸਮਿਤੀ ਦਾ ਦਹਿਨ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮਨੁਸਮਿਤੀ ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਉੱਚ-ਨੀਚ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਦਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਅਨਿਆਇਕ ਸੋਚ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅੱਜ ਵੀ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭੈਣ ਪ੍ਰਿਆ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੀ

ਕਿਤਾਬ “ਨੀਚਤਾ ਦੀ ਜੜ੍ਹ” ਵਿਲੀਜ਼ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੱਚੀ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਾ ਰਸਤਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਟਿਊਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਇੰਚਾਰਜ ਪਰਮਜੀਤ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਆ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਵਿਧਾਇਕ ਜਿੰਪਾ ਨੇ ਮੋਨਾ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਚਰਚ ਨੇੜੇ ਹੈਰੀਟੇਜ ਲਾਈਟਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਵਿਧਾਇਕ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ੰਕਰ ਜਿੰਪਾ ਨੇ ਅੱਜ ਮੋਨਾ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਚਰਚ ਨੇੜੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹੈਰੀਟੇਜ ਲਾਈਟਾਂ ਦਾ ਰਸਮੀ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਨਾਲੀਕਾ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਇਹ ਹੈਰੀਟੇਜ ਲਾਈਟਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਗੀਆਂ ਬਲਕਿ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੀਆਂ। ਵਿਧਾਇਕ ਜਿੰਪਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਨਾ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਚਰਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਸਥਾਨ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਹੈਰੀਟੇਜ ਲਾਈਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸ਼ਾਮ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੇ

ਸਮੇਂ ਢੁਕਵੀਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਦਯੋਗਾਂ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਚਰਚ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੇਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੰਮ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਹਨ। ਘਟੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਵਿਧਾਇਕ ਜਿੰਪਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਸੁੰਦਰੀਕਰਨ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹੋਏ ਸੰਭਾਲਣ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵੱਲ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੋਨਾਲੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਤਨ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਬਦਾਲੀ ਵਾਂਗ ਕਰ ਰਹੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਮਲੇ: ਗੋਲਡੀ ਪੁਰਖਾਲੀ

ਰੋਪੜ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ) ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਰੋਪੜ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੋਲਡੀ ਪੁਰਖਾਲੀ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲਿਆ ਉੱਥੇ ਨਾਲ ਹੀ 60-40 ਦੀ ਰੇਸ਼ੋ ਸੂਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ

ਗਈ ਹੈ ਕਿ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪੈਸਾ ਸੈਂਟਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪੈਸਾ ਸਟੇਟ ਸਰਕਾਰ ਪਾਏਗੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਲਗਭਗ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪੈਸਾ ਸੈਂਟਰ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਮਨਰੇਗਾ ਵਰਕਰਾਂ ਤੋਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਖੋਹਣ ਦੀ

ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਂਟਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੇਬਰ ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨਵੇਂ ਲੇਬਰ ਬਿੱਲ ਬਿਜਲੀ ਬਿੱਲ ਤਹਿਤ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਅਬਦਾਲੀ ਵਾਂਗ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਕੀਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹਨ

। ਮਨਰੇਗਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜੋ ਮਿਤੀ 29 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਰੋਪੜ ਰਣਜੀਤ ਬਾਗ ਵਿਖੇ ਸਾਰਥਕ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਹਕੂਕ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਡੀ ਸੀ ਬਚਾਏ ਜਾ ਸਕਣ।

ਰਾਹੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੀ ਨੂੰ ਮੰਗ-ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਹੁੰਮ ਹੁਮਾ ਕੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਹਕੂਕ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਡੀ ਸੀ ਬਚਾਏ ਜਾ ਸਕਣ।

ਲਾਲਚੀ ਲੋਕ

ਅਸੀਂ ਕਲਮਾਂ ਦੇ ਵੈਰੀ ,
ਸਾਡਾ ਰੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੈਰ।
ਜਿੱਥੇ ਪਲਦੀਆ ਧੀਆਂ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੈਰ।
ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਦੇਣੇ ਨੇ ,
ਅਸੀਂ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ;
ਜਿਹੜੇ ਸੁੱਖ ਮਾਣਦੇ ਨੇ ,
ਉਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੈਰ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਮੂਲ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ,
ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ।
9914836037

ਮਰੀਅਮ ਨੂੰ

ਸੁਣ, ਹਨਾ ਦੀਏ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੀਏ!
ਤੇਰੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿੱਚ ਖੁਦਾ।
ਨੀ, ਹਰ ਕੋਈ ਗਲੀ ਗਲੀਲ ਦੀ,
ਪਈ ਵੇਖੇ ਜਿਸ ਦਾ ਰਾਹ।
ਤੇਰਾ ਅਹਿਦ ਕੁਆਰੀ ਰਹਿਣ ਦਾ,
ਨੀ ਪਾਕੀਜ਼ਾ, ਪਾਬੰਦ।
ਤੈਨੂੰ ਆਪ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਗਏ,
ਅੰਬਰ ਤੋਂ ਲਾਹ ਕੇ ਚੰਦ।
ਤੇਰਾ ਜਨਮ ਅਕੀਦਤ ਹੋ ਗਿਆ,
ਤੇਰੀ ਮੁੱਠੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰੂੰ।
ਜੰਨਤ ਦੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦਿਆਂ
ਰਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਤੂੰ।
ਹਰ ਰਾਤ ਮੁਕੱਦਸ ਜਾਪਦੀ,
ਤੇਰੇ ਬੋਲ ਜਿਵੇਂ ਆਜ਼ਾਨ।
ਤੇਰੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਦੀ ਖੇਡ ਹੈ,
ਸਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਅਸਮਾਨ।
ਜੋ ਰੰਗ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਨੇ,
ਸਾਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰੰਗ।
ਤੇ ਬਾਂਹੋਂ ਪਕੜ ਸਿਖਾਲ ਦੇ,
ਕੁਝ ਰੂਹਦਾਰੀ ਦੇ ਢੰਗ।
ਨੀ, ਤੂੰ ਮਲਿਕਾ ਅਸਮਾਨ ਦੀ,
ਤੇਰੇ ਸੋਨੇ ਰੰਗੇ ਵਾਲ।
ਅਸੀਂ ਭੁਰ-ਭੁਰ ਜਾਈਏ ਖਿੰਡਦੇ,
ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਕਿਤੇ ਸੰਭਾਲ।
ਤੇਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਗਰਾਂਅ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ,
ਅਸਾਂ ਸ਼ਜਰਾ ਲਿਆ ਖੰਘਾਲ।
ਸਾਨੂੰ ਦੋਜ਼ਖ ਮਾਰੇ ਸੈਨਤਾਂ,
ਤੇ ਜੰਨਤ ਦੇਵੇ ਟਾਲ।
ਏਥੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਕਲੀਸੀਏ,
ਤੇ ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਤੱਤ।
ਫਿਰ ਰੋਮੀ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀਏ,
ਕਿਉਂ ਡੋਲੁਣ ਆਪਣੀ ਰੱਤ।
ਨੀ, ਆਸ਼ਕ ਪੁਰੋਂ ਬੇਦੋਸ਼ਤੇ,
ਬੇਲੋੜੀ ਪੀੜ ਹੰਢਾਣ।
ਫਰਮਾਬਰਦਾਰੀ ਇਸ਼ਕ ਦੀ,
ਸੂਲੀ 'ਤੇ ਟੰਗੇ ਜਾਣ।
ਹੁਣ ਕਰੋਂ ਕਬੂਲ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰੋਂ,
ਤੇਰੀ ਹਰ ਮਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਵਾਨ।
ਅਸੀਂ ਲੈ ਬਪਤਿਸਮਾ ਹਿਜਰ ਦਾ,
ਤੇਰੇ ਬੂਹੇ ਬੈਠੇ ਆਣ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ

ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜਿਹਾ ਦਾਨੀ ਨਾ ਕੋਈ ਜਗ ਉੱਤੇ,
ਦੇ ਕੇ ਬੰਸ ਦਾਨ, ਮਹਿਲ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਉਸਾਰਿਆ।
ਸੀਸ ਦੇਣ ਤੋਰਿਆ ਏ ਸਿਰ ਵਾਲਾ ਸਾਈ ' ਦਿੱਲੀ,
ਝੁੱਲੀਆਂ ਹਨੇਰੀਆਂ, ਪਰ ਸਿਦਕ ਨਾ ਹਾਰਿਆ।
ਤਿਲਕ, ਜੰਝੂ ਬੱਚ ਗਿਆ, ਰਹਿ ਗਈ ਅਣਖ ਬਾਕੀ,
ਢਾਹਿਆ ਮਹਿਲ ਹਉਮੈ ਵਾਲਾ, ਔਰੰਗੇ ਜੋ ਉਸਾਰਿਆ।
ਜਿਗਰ ਫੌਲਾਦ ਜਿਹਾ, ਹੌਂਸਲਾ ਪਹਾੜ ਜਿਹਾ,
ਫੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸੋਹਲ ਚਿੱਤ ਮਾਤਾ ਸੀਨੇ ਪਾਲਿਆ।
ਪੈ ਗਿਆ ਵਿਛੋੜਾ ਭੈੜਾ, ਸਰਸਾ ਕਿਨਾਰੇ ਜਦੋਂ,
ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ, ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਘੁੱਟ ਸੀਨੇ ਲਾ ਲਿਆ।
ਦੇ ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਸਿਦਕ ਵਾਲੀ, ਤੋਰਿਆ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ,
ਝੁਕਣਾ ਨਾ, ਬਾਬੇ ਬੂਟਾ ਸਿੱਖੀ ਵਾਲਾ ਪਾਲਿਆ।
ਪੁੱਤ ਦਸਮੇਸ਼ ਦੇ ਓ, ਖੜ ਜਾਇਓ ਹਿੱਕ ਤਾਣ,
ਰੱਖਣੀ ਏ ਲਾਜ, ਇਹੋ ਧਰਮ ਏ ਪਿਆਰਿਆ।
ਯੁੱਗਾਂ ਯੁੱਗਾਂ ਤੱਕ ਅਮਰ ਗਾਥਾ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਦੀ,
ਬਾਲ ਅੱਗ ਹੱਡਾਂ ਦੀ, ਸੀਨਾ ਜੁਲਮਾਂ ਦਾ ਠਾਰਿਆ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਸਤਨਾਮ ਕੌਰ ਤੁਗਲਵਾਲਾ

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ 'ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ' ਤੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ

ਮਿੱਤਰ ਪਿਆਰਿਓ!
ਕਿਉਂ ਸਾਡੇ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲ ਤੇ ਦਿਮਾਗ
ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਅਕੀਦਿਆਂ ਤੋਂ
ਬੇਯਕੀਨੇ ਤੇ ਮੁਨਕਰ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ?
ਕਿਉਂ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਜਾ ਜਾ
ਨਿੱਜ ਲਾਭ ਲਈ ਦਿਖਾਵੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ?
ਨੱਕ ਰਗੜ ਰਗੜ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਦਮੜੇ ਦੇ ਦੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਬੁਲਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ
ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਅਨੁਸਾਰ
ਰਹਿਣੀ, ਬਹਿਣੀ, ਕਹਿਣੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਦੂਰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।
ਅਸੀਂ ਸਭ ਦਾ ਭਲਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ
ਕਿਉਂ ਐਨੇ ਸੁਆਰਥੀ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ?
ਕਿਉਂ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਉਲਾਰ ਦਿਸ਼ਾ ਵਲ ਤੋਰ ਲਿਆ ਹੈ?
ਇਹ ਸੋਚਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ।
ਮਿੱਤਰੋ, ਪਿਆਰਿਓ, ਯਾਦ ਕਰੋ
ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਦੇ ਦੁਲਾਰੇ-
ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਆਰੇ-
ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਦਕ ਦੀ ਪਰਖ ਤੇ ਲਾਸਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ
ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਠੰਢੇ ਬੁਰਜ ਤੇ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਦੀਵਾਰ
ਛੋਟੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਾਕੇ ਨੂੰ
ਅੱਜ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਆਤਮਾ ਲਾਟ ਨੂੰ
ਸੱਚ ਤੇ ਸਿਦਕ ਦਾ ਖੂਨ ਪਾ ਕੇ
ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਥਾਈ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰ ਗਏ।
ਇੰਨੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾ
ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਸੰਗ ਜਾ ਮਿਲੇ।
ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਅਦੁਤੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਭੁਲਾਈ ਜਾ ਸੱਕਦੀ ਹੈ?
ਆਓ!
ਅੱਜ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ 'ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ' 'ਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦੁਤੀ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ
ਯਾਦ ਕਰੀਏ, ਪ੍ਰਣ ਕਰੀਏ
ਅਤੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਮਾਰਗ ਰਾਹ ਤੇ
ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੱਚ ਤੇ ਸੁੱਚ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਤੇ ਤੋਰੀਏ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇਰਨਾ ਲਈਏ।
ਇਹੋ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਲਈ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋਵੇ।
ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ 'ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ' 'ਤੇ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ

ਰਿਤੂ ਵਾਸੂਦੇਵ

ਸੰਘਮਿੱਤਾ
ਬੁੱਕ ਸਟਾਲ
Sanghmitta Book Stall

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਿਤਾਬਾਂ,
ਪੈਨ, ਕੈਲੰਡਰ, ਚੰਡੇ, ਟੀ-ਸ਼ਰਟਾਂ, ਸਟੈਚੂ,
ਫੁੱਲੇ ਆਦਿ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਨੋਟ : ਭੀਮ ਪੰਤ੍ਰਿਕਾ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨ
ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਿਤਾਬਾਂ
ਅਤੇ ਬੁੱਕਸਟ-ਅੰਬੇਡਕਰੀ
ਨਿਵੇਦਨ ਨੈਣ ਨਾਰੀ
ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਨਿਵੇਦਨ 9914333275, 7740039345
ਸੰਘਮਿੱਤਾ ਬੁੱਕ ਵਿਹਾਰ, ਸਤਨਾਮਪੁਰਾ ਫ਼ਗਵਾੜਾ।

ਛੋਟੀ ਕੁੜੀ ਦੀ ਮੌਤ ਮਾਮਲੇ 'ਚ 14 ਸਾਲ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ

ਲੈਸਟਰ (ਇੰਗਲੈਂਡ), ਮੈਂਚੇਸਟਰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ (ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਡੇ) - ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਕ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਮੈਂਚੇਸਟਰ ਵਿੱਚ 13 ਸਾਲ ਦੀ ਇਕ ਕੁੜੀ ਦੀ ਰਹੱਸਮਈ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇੱਕ 14 ਸਾਲ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਹਾਰਾਸਮੈਂਟ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਹੇਠ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੇਲ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਘਟਨਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਜਦੋਂ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਬੇਹੋਸ਼ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਡਾਕਟਰ ਉਸਦੀ ਜਾਨ ਨਾ ਬਚਾ ਸਕੇ। ਮੌਤ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਮੰਨਦਿਆਂ ਗਾਰੇਟਰ

ਮੈਂਚੇਸਟਰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਕ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਹੋਈ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਰ ਪੱਖ ਦੀ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਖੰਗਾਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੁੜੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਗਹਿਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ।

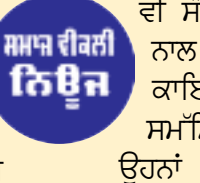

ਪਰਮਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਥਾਣਾ ਕਾਠਗੜ੍ਹ ਮੁੱਖ ਮੁਨਸ਼ੀ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਿਆ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ /ਕਾਠਗੜ੍ਹ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਥਾਣਾ ਕਾਠਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁਨਸ਼ੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਵਲੋਂ ਅੱਜ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਿਆ ਗਿਆ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕੋਈ ਵੀ ਪਿੰਡ ਦਾ ਵਿਆਕਤੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੁਨਸ਼ੀ ਪਰਮ ਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਇਸ ਪਹਿਲਾ ਥਾਣਾ ਰਾਹੋਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਬਤੌਰ ਥਾਣਾ ਕਾਠਗੜ੍ਹ ਮੁਨਸ਼ੀ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ

ਵੀ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬੇਝਿਜਕ ਹੋ ਕੇ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਸੌਦਾਗਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਫੰਡ ਘਟਾ ਕੇ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਕੇ ਮਨਰੇਗਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹੈ - ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂੰਗੜਾ) ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨਰੇਗਾ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲਣਾ ਮਹਿਜ਼ ਇਕ ਬਹਾਨਾ ਹੈ; ਅਸਲ ਇਰਾਦਾ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਮਨਰੇਗਾ ਲਈ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਫੰਡਿੰਗ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਘਟਾ ਕੇ 60:40 ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਆਰ.ਡੀ.ਐਫ ਅਤੇ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ ਫੰਡ ਵੀ ਰੋਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹਮਲਾ ਹੈ। ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਵੀ ਤੈਅ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਕੰਮ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਨਹੀਂ। ਪਾਈਪਲਾਈਨਾਂ, ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ, ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਤਲਾਬਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਕ ਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 125 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕਿਵੇਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਰੋਟੀ ਖੋਹਣ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ। "ਜਿਸ ਦਾ ਖੇਤ ਉਸ ਦੀ ਰੇਤ" ਵਰਗੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮਾਡਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ 68 ਕਰੋੜ ਮਨਰੇਗਾ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ 125 ਦਿਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਫੰਡ ਰੋਕਣਾ ਸਰਾਸਰ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਗਰੀਬਾਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਲੜਾਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲੜੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵੱਡਾ ਤੋਹਫ਼ਾ: ਹੁਣ ਮਿਲੇਗਾ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ - ਵਿਧਾਇਕਾ ਸੰਤੋਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ

ਬਲਾਚੌਰ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਹਲਕਾ ਬਲਾਚੌਰ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾ ਸੰਤੋਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਨਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਇਕਾ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਦੇਣ ਲਈ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸੇਹਤ ਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੁਣ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾਮੁਰਾਦ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀ ਦੇ ਮੁਫ਼ਤ

ਕਰਵਾ ਸਕਣਗੇ। ਇਹ ਨਵੀਂ ਸਹੂਲਤ ਜਨਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਲਕਾ ਬਲਾਚੌਰ ਦੇ ਹਰ ਲੋਕਵੰਦ ਤੱਕ ਇਸ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਇਕਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ 'ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਲੀਨਿਕ' ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ ਦੀ ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਸਿਹਤ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਲਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ।

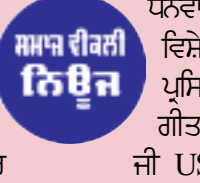

ਬਸਪਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਜੇਤੂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਡਾ ਨਵੱਤਰ ਪਾਲ ਐਮ ਐਲ ਏ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ(ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ)"ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਤੇ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਤੇ ਜੇਤੂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੇਂਦਰੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ MLA ਡਾਕਟਰ ਨਵੱਤਰ ਪਾਲ ਜੀ ਹਲਕਾ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਵੀਨ ਬੰਗਾ ਜੋਨ ਇੰਚਾਰਜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਬਜੀਤ ਜਾਫਰਪੁਰ ਦੀ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ

ਕੀਤਾ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਤੇ ਸੁਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵੋਟਰਾਂ ਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਉਘੇ ਗੀਤਕਾਰ ਐਸ. ਅਸ਼ੋਕ ਭੋਰਾ ਜੀ USA ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਗਾਇਕ ਬਸਪਾ ਆਗੂ ਰੂਪ ਲਾਲ ਧੀਰ ਜੀ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਜਿਲੇ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੇ ਸਮਰਥਕ ਹਾਜਰ ਹੋਏ" ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਜਿੰਦਾਬਾਦ ਜਿੰਦਾਬਾਦ ਜਿੰਦਾਬਾਦ

ਗਾਇਕ ਸਰਬਜੀਤ ਚਤਾਮਲਾ ਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ 'ਕਹਿਰ' ਰਿਲੀਜ਼

ਮੇਰਿੰਡਾ, (ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ)-ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗਾਇਕ ਸਰਬਜੀਤ ਚਤਾਮਲਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ 'ਕਹਿਰ' ਅੱਜ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਇਹ ਗੀਤ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਖੂਬ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੀਤ ਦੀ ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਗਾਇਕ ਸਰਬਜੀਤ ਚਤਾਮਲਾ ਨੇ ਖੁਦ ਗਾਇਆ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਗੀਤ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਐੱਮ. ਸਟਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਗੋਲਡਨ ਵੇਵਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੀਤ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਕ੍ਰਿਏਟਿਵ ਮਾਈਂਡ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਫਿਲਮਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੋਸਟਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨਿੰਗ ਸੇਰਵ ਪਾਲੀਆ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ 'ਕਹਿਰ' ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਨਿੱਕੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ ਵੱਡੇ ਸਾਕੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਅਮਰ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਗੀਤ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਉਸ ਦਰਦਨਾਕ ਅਧਿਆਏ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਗੰਗੂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀ ਗੱਦਾਰੀ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਿਆ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ

ਜੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਾਮ ਪੀਣਾ ਪਿਆ। ਗੀਤ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾ, ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਰਦ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਿਆਂ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇਹ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਬਜੀਤ ਚਤਾਮਲਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਗੀਤਕਾਰ ਪ੍ਰਿਥੀ ਸਿੱਲੂ, ਗਾਇਕ ਮਲਕੀਤ ਦਿਉਲ, ਗੁਰਦੀਪ ਚਤਾਮਲਾ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਚੱਕਲਾਂ, ਰਾਜ ਹਸਨਪੁਰ, ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਘੜੂਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ, ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਪਿੰਡ ਚਤਾਮਲਾ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਬਣੀ 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' - ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ

"ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ" ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ 300 ਦਿਨ ਪੂਰੇ ਹੋਏ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਯੋਜਨਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 1 ਮਾਰਚ, 2025 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਤਿਹਾਸਕ "ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ" ਮੁਹਿੰਮ ਅੱਜ ਆਪਣੇ 300 ਦਿਨ ਪੂਰੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ

ਵਿਆਪਕ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 23 ਦਸੰਬਰ, 2025 ਤੱਕ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ 28,485 ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ 41,517 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕਾਬਲ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹੈਰੋਇਨ, ਅਫੀਮ, ਭੁੱਕੀ, ਭੰਗ,

ਕੋਕੀਨ ਅਤੇ ਆਈਸ ਡਰੱਗਜ਼ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਨਾਲ

ਹੀ ਲੱਖਾਂ ਗੋਲੀਆਂ, ਕੈਪਸੂਲ, ਟੀਕੇ ਅਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਾਊਡਰ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। 15 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਉਪਲਬੱਧਤਾ, ਬਿਹਤਰ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ, ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬਾਂ,

ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਖੇਡ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਯੋਜਨਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪੰਜ ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: ਮਾਝਾ, ਦੋਆਬਾ, ਮਾਲਵਾ ਪੂਰਬੀ, ਮਾਲਵਾ ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਮਾਲਵਾ ਕੇਂਦਰੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਬਲਾਕ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇੰਚਾਰਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। "ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ" ਨਾਮਕ

ਪਿੰਡ ਰੱਖਿਆ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੁਣ ਲੱਗਭਗ ਇੱਕ ਲੱਖ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ 7 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ 25 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚਲਾਏ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਵਲੰਟੀਅਰ ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ।

ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਤੇ ਨਾਨ ਗਜ਼ਟਿਡ ਐਸ.ਸੀ.ਐੱਓ ਬੀ.ਸੀ. ਇਮਪਲਾਈਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਆਪਹੁਦਰਾਸ਼ਾਹੀ ਵਾਲੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਸਾੜੀਆਂ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) - ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਤੇ ਨਾਨ ਗਜ਼ਟਿਡ ਐਸ. ਸੀ. ਐੱਓ ਬੀ. ਸੀ. ਇਮਪਲਾਈਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਰਦਾਰ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਸੂਬਾ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਚੌਧਰੀ ਬਲਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਸੂਬਾ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਦਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਰਸੋਨਲ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਆਪ ਹੁਦਰਾਸ਼ਾਹੀ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰ 10 ਅਕਤੂਬਰ 2014 ਅਤੇ 24 ਦਸੰਬਰ 2025

ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਡੀ. ਸੀ. ਦਫਤਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਮੁਹਰੇ ਸਾੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਮ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ

ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਤਾੜਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਵਿਰੋਧੀ ਇਹਨਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਸਿੱਟੇ

ਭੁਗਤਣੇ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੂਬਾ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਵ ਸਿੰਘ ਬੰਗੜ, ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਦਲ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੋਦਲ, ਕਮਲ ਸਿੰਘ ਬੋਦਲ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹੰਸ ਰਾਜ ਹੰਸ, ਲੈਕਚਰਾਰ

ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਸ਼ੀ ਕੁਮਾਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਫੋਟੋ ਅਜਮੇਰ ਦੀਵਾਨਾ

ਸੇਂਟ ਕਬੀਰ ਪਬਲਿਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਅੰਤਰ-ਸਕੂਲ ਫੁੱਟਬਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਟਰਾਫੀ ਜਿੱਤੀ

ਵਿਦਿਅਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ : ਡਾ. ਆਸ਼ੀਸ਼ ਸਰੀਨ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) - ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਪਿੰਡ ਬੋਹਣ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਸਕੂਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਫੁੱਟਬਾਲ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ 2025 ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਸੇਂਟ ਕਬੀਰ ਪਬਲਿਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਚੰਗਰਾਂ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਐਮਡੀ ਡਾ. ਆਸ਼ੀਸ਼ ਸਰੀਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੇਂਟ ਕਬੀਰ ਪਬਲਿਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਚੰਗਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਵੀ ਫੁੱਟਬਾਲ

ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੁਨਰ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਜੈ ਸਿੰਘ, ਮਿਲਨਜੀਤ, ਸਾਹਿਲ ਪ੍ਰੀਤ, ਰਾਜਦੀਪ, ਜਗਮੋਹਨ, ਕਪਿਲ, ਗੌਰਵ, ਕਨਵ, ਹਰਮਨ, ਗਗਨ, ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜੇਤੂ ਰਹੇ। ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਡਾ. ਆਸ਼ੀਸ਼ ਸਰੀਨ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ

ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਬੱਚਿਆਂ

ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਖੇਡਾਂ

ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ

ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਡਾ. ਆਸ਼ੀਸ਼ ਸਰੀਨ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਸੇਂਟ ਕਬੀਰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮਿਹਨਤੀ ਸਟਾਫ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਫੋਟੋ ਅਜਮੇਰ ਦੀਵਾਨਾ

ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਹੈਲਥ ਕਲੀਨਿਕ (ਡਰਬੀ) ਰਜਿ: HOMOEOPATHIC HEALTH CLINIC (DERBY) REGD.

MANJEET SINGH KHANBA
Award Winner 1998, 2001 & 2005
(2 Awards) BSYA

ਰੋਗ ਕਿਸੀ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਵੇ ਭੇਜ ਦੀ ਸੁਰਖਾਤ, ਸਹੀ ਚਵਾਈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਇਲਾਜ ਨਾ ਮਿਲਣ ਤੇ ਹੀਮਾਰੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇੰਨ ਨਾ ਕਰੋ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਪ੍ਰੋਬਲਮੀ ਕਾਰਨ ਸਾਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ, ਅਸੀਂ ਮੁਫਤ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ (FREE CONSULTATION) ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ :

GENERAL DISEASES: ਸ਼ੱਕਰ ਰੋਗ (Diabetes), ਏਮੀ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ (Asthma), ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਸੋਜ (Arthritis), ਵਾਤ ਰੋਗ (Rheumatism), ਜੋੜਾਂ, ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ, ਗੋਡੀਆਂ-ਮੋਢਿਆਂ, ਪਿੱਠ ਅਤੇ ਗੀਹ ਦੇ ਦਰਦ (Sciatica), ਭਰਹੱਚੀ (Indigestion), ਮੋਹੜਾ ਠਾਠੇਰ, ਖੱਟੇ ਡਰਾਫ, ਇੰਡ ਵਿੱਚ ਜਲਨ (Heart Burning) ਅਤੇ ਦਰਦ, ਕੜਾਚੀ (Constipation), ਖ਼ਰਾਸੀਰ (Piles) ਖੂਨੀ ਜਾਂ ਝਾੜੀ, ਮੁਹੜੇ (Haemorrhoids), ਅਫਾੜਾ (Flatulence), ਪਾਲੀਆ ਰੋਗ (Jaundice), ਜਿਫ਼ਰ ਦਾ ਸੁੱਜ ਜਾਣਾ (Hepatitis), ਹੜਨੀਆਂ (Hernia), ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ (Blood Pressure High or Low), ਜਲਸੇਕ, ਅੱਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾੜੀ (Burns), ਚੁੱਕ ਪੈਸੀ, ਮੁਟਾਪਾ (Obesity), ਅੱਧੇ ਜਾਂ ਪੂਰੇ ਸਿਰ ਦਾ ਦਰਦ (Migraine), ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਟੁਟਣਾ (Hair Falling) ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਰੋਰ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਕੜ, ਠਿਕਾਣੀ ਜਾਂ ਗੋਡਾਪਣ (Alopecia), ਕੋਰਨੇ ਜੇ ਕਿਲ (Acne), ਬਿਨਸੀ, ਬਿਨਸੀ (Pigmentation), ਵੁਡਰੀਆਂ ਅਤੇ ਝਾੜੀਆਂ, ਚੰਦਾਂ ਦਾ ਦਰਦ, ਮਸੂਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਨ ਅਤੇ ਪੀਸ ਨਿਕਲੇ (Bleeding Gums & Pyorrhoea), ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੀਪ ਦਾ ਆਉਣਾ ਜਾਂ ਪਰਥੇ ਵਿੱਚ ਮੋਰੀ, ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣਨੀਆਂ (Tinnitus) ਜਾਂ ਖੋਲਾਪਣ, ਮੁਹੜਾ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਮਹਾਨੇ ਦੀ ਸੋਝ, ਸਿਫਾਬ ਦੀ ਸੁਖਾਵਣ ਅਤੇ ਜਲਣ, ਸਿਫਾਬ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਆਉਣਾ, ਸੁਰਥੇ ਵਿੱਚ ਪੌਥਰੀ, ਚੱਕਰ (Vertigo), ਪਰਾਬ-ਨੀਂਹ, ਫਕਤਹੀਣਤਾ (Anaemia), ਝਾੜ ਖੱਟਣਾ, ਨਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਦ (Neuralgia), ਮਾਨਸਿਕ ਨਿਵਾਨਤਾ ਅਤੇ ਬਚਿਕੀ (Depression).

(ਖੁਜਲੀ Eczema ਜਾਂ ਸੋਰਾਈਸਿਸ Psoriasis, ਮਿਰਗੀ ਦੇ ਵੇਰੇ Epileptic Fits, ਨਿਰਦੁੱਤਸ਼ਾਹ, Depression, ਵਰਗੀਆਂ ਦੁੱਖਦਾਈ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਜਰ੍ਹੋਂ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ)

EYE DROPS: ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ (ਟਿਕ ਅਜੁਬਾ) £13

TONICS - 1) ਸਰੀਰਕ ਸ਼ਕਤੀ: ANAEMIA, ਕੁੱਖ ਦੇ ਘੱਟ ਲੱਗਣ, ਸ਼ਰਜੀਕਨ ਅਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਜੋ ਪ੍ਰੋਗਨੋਸੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਟਿਕ ਨੀਟਰ ਕਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ) ਕੀਮਤ £120

2) ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਲਈ: (NERVE TONIC)- ਮਾਨਸਿਕ ਤਨਾਕ, ਝਕਾਟ, ਉੱਟੀਦਾ, ਪ੍ਰੋਬਲਮੀ, ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਤੇ ਹਰ ਬਿਮਾਰੀ ਵਿਚ ਮਦਦ, ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ (ਟਿਕ ਨੀਟਰ ਕਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ) ਕੀਮਤ £120

ਮਰਦਾਨਾ ਬੀਮਾਰੀਆਂ-ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਲਈ ਨੁਸਖੇ:

- 1) ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਦਾ ਫੋਲੀਓ ਨੁਸਖਾ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
- 2) ਕੁਕਾਵਟ ਦਾ ਸੁਨਿਹਰੀ ਨੁਸਖਾ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
- 3) ਚਾਂਡ ਲਈ (ਚੀਬਜ ਨੂੰ ਭਾਰਾ ਕਰਕੇ Healthy Sperm) ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £40
- 4) ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਰੋਗ ਰਾਜ ਪੈਦ ਹੋਈ ਨਾਮਫਰੀ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
- 5) ਡਾਕਟਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਇੰਡ ਡਮਰੋ, ਨੱਠਾ, ਟੋਡਾ ਅਤੇ ਛੋਟਾ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
- 6) ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰਕ ਤੰਗਤੰਗ ਦੀ ਡਮਰੋਈ ਅਤੇ ਨਾਮਫਰੀ ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £30
- 7) ਸੁਪਰਫੋਸ ਦੀ ਬਿਨਸੀ ਦਾ ਨੁਸਖਾ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £25
- 8) ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਇੰਡ ਦੀਆਂ ਨਾੜਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਲਈ ਰੋਗ- ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £25

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਗੁਪਤ ਰੋਗ ਜਿਵੇਂ :

ਐਜੋਸਪਰਮੀਆ (AZOOSPERMIA), ਸਹੀ ਵੀਰਕ ਵਿਚਲੇ ਸਪਰਮ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਡਕਤੀਰੀਨ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸਪਰਮ ਬਿਨਸੁਲ ਦੀ ਨਾ ਹੋਣ, ਅੰਡਰੋਜ਼ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਭਰਾਣਾ (HYDROCELE), ਸੁਜਾਬ (GONORRHOEA), ਸੁਪਾਈ ਦੀ ਸੋਜ, ਝਾੜ-ਝਾੜ ਪਿਛਾਭ ਆਉਣ ਅਤੇ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜਲਣ, ਪ੍ਰੋਸਟੇਟ ਗੁੰਬੀ (PROSTATE GLAND) ਦੀ ਸੋਜ ਕਾਰਨ ਵਧੇਰੀ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਪਿਛਾਭ ਦੇ ਰੋਗ, ਛਹੁਤ ਮੋਟੇ ਰੋਗੀ ਦੀ ਨਾਮਫਰੀ, ਖਾਸਬ (SYPHILIS) ਕਾਰਨ ਇੰਡ ਉੱਤੇ ਸਖਤ ਡਾਕ, SPERMATIC ਡੋਰੀ ਦੀਆਂ ਝੜਾਂ ਦਾ ਕੁਕਾਵਟ (VARICOCELE), ਅੰਡਰੋਜ਼ਾਂ ਦਾ ਡਾਕਾਣਾ ਡਕੀਕਾ ਵਧੇਰਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਦੀ ਅਸੀਂ ਡਾਕਸੀਬਖਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜੀ।

ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਰੋਗਾਂ ਅਤੇ ਨੁਸਖੇ (SCIENTIFICALLY PROVEN 'NATURAL GIFTS') ਸ਼ੁਭਚਰਤ ਉੱਚਿਕਾ ਵਿਚ ਪੂਰੀ INFORMATION, ਨਾਲ ----- | ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ:

- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 1 (IN TABLETS): ਇਹ ਦਵਾਈ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਚਿਟੇ ਦਾਗਾਂ (FERMENTATION WHITE SPOTS) ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸੁਭਾਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ --- £69
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 2 (IN CAPSULES OR IN PILLS): ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪਿਦਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਉੱਪਾਉਣ ਕਾਰਨ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿੰਨੀਆਂ ਡੋਰੀਆਂ ਛਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਲ ਕਰਕੇ ਸਹੀ PROPER SHAPE ਵਿੱਚੀ ਹੈ - £89
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 3 (IN CAPSULES): ਇਹ ਦਵਾਈ ਹਰ ਉਮਰ ਵਿਚ ਝਾੜ ਮਟਾਉਂਦੀ ਹੈ (POWERFUL FAT BURNER) ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਦੁਸਤੀ ਅਤੇ ਕੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ----- £69
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 4 (IN CAPSULES): ਇਹ ਦਵਾਈ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਖਰੇ ਹੋਏ ਲਟਕਦੇ ਚਿੱਠ (FLABBY & OUF OF SKIN BELLY) ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ FLAT ਅਤੇ TONED ਕਰਕੇ ਛਾੜੀਆਂ ਦੇ ਉਚਾਰ ਨੂੰ ਉਮਾਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ - £69
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 5 (IN CAPSULES): ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਘੜੀ ਹੋਈ ਕਾਮ-ਵਾਸਨਾ (FEMALE SEX-DRIVE) ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਇਹ ਦਵਾਈ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੰਗਤੰਗਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। A REAL MAGIC ਹਰ ਔਰਤ ਲਈ- £69
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 6 (GEL IN APPLICATIONS): ਪੈਨੀ ਵਿਚੋਂ ਖੁਲੀ ਅਤੇ ਜਲਣ ਕਾਰਨ SHAM DECOMFORT ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਕਾਮ-ਵਾਸਨਾ 'ਚ ਵਧਾ ਕਰਕੇ ਕੁਕਾਵਟੀ ਅੰਤਿਕ ਉਪਾਉਂਦੀ ਹੈ VAGINAL LIBERATION OIL (MAGIC) --- £49
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 7 (IN CAPSULES): ਮਹਾਰਾਜੀ ਚੰਦ (MENOPAUSE) ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰ ਵਿਚ CALCIUM ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਡਕਾਣੀਆਂ (OSTEOPOROSIS) ਤੋਂ ਬਚਾਅ ----- £59
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 8 (IN CAPSULES): ਇਹ ਦਵਾਈ ਕਾਮਾਟ ਵਾਗ ਮੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਡਾਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ - £59
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 9 (IN CAPSULES): ਵਧ ਗਈ ਉਮਰ ਵਿਚ ਘੱਟ ਗਈ ਯਾਦਾਸ਼ਕਤਾ ਲਈ ਇਹ ਟਿਕ ਅਜੁਬਾ ਹੈ- £59
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 10 (IN CAPSULES): ਇਹ ਦਵਾਈ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਕੁਕਾਵਟੀ ਅਤੇ ਸਾਡਰਮੀ ਨੀਂਹ ਨਿਮਾਉਂਦੀ ਹੈ GUARANTEED GOOD QUALITY SLEEP ----- £59
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 11 (IN TABLETS): ਇਹ ਦਵਾਈ ਕਾਰਕੁਣੀਆਂ, ਮੁਹੜ ਦੀ ਝੜੀ (Amenia) ਵਿਚ ਝੜੀ ਲਈ ਲੋਕੀਓ ਚੰਦਾਂ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਕਰਕੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ----- £49

ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਰੋਗਾਂ ਅਤੇ ਨੁਸਖੇ-ਟਿਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ

- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 12 (IN TABLETS): ਉੱਗਨਾਂ ਖਾਸ ਸੰਕੀਆਂ (SPECIAL OCCASIONS) ਤੇ ਮਸ਼ਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਸ਼ਰਾਣਗੀ ਦੀ ਝਾਪ ਛੱਡਣ ਵਿਚ ਇਹ ਦਵਾਈ ਮਸ਼ਰ ਕਰਦੀ ਹੈ --- £89
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 13 (IN VIALS): ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ਰਾਣਗੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾ (ਖੜੇ ਪੇਠ) ਬਿਨਸੀ ਮਸ਼ਰੀ--- £89
- ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 14 (IN TABLETS): ਵਧ ਗਈ ਉਮਰ ਵਿਚ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਆਉਂਦੀ ਵਾਸਨੀਆਂ ਲਿਫਾਬ ਅਤੇ SERIAL ਸੋਰੀਆਵਾਂ MALE DISORDERS ਨੂੰ ਇਹ ਦਵਾਈ ਹੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ --- £69

ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਪਤ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ :

ਮਹਾਰਾਜੀ ਦਾ ਦਰਦ ਜਾਂ ਫੋਰ ਨਾਲ ਆਉਣਾ ਜਾਂ ਡਰੂ ਮਤਰਾ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਜੀ, ਜਾਂ ਦਰਦ ਨਾਲ ਆਉਣਾ (Dysmenorrhoea), ਨਿਰੋਰੀਆ ਪਠਰ (ਸਰੋਰ ਪਾਣੀ), ਝਾੜੀਆਂ ਦਾ ਗੁੰਬਣਾ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਹੋਣਾ (Atrophy of Mammas) ਜਾਂ ਝਾੜੀਆਂ ਗੁਪਤ ਝਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਮੋਟੀਆਂ, ਝਾੜੀਆਂ ਵਿਚ ਸੋਜ (Mastitis), ਝਾੜੀਆਂ ਦਾ ਕੋਂਸ, ਝਾੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਡੋਡੀਆਂ ਜੁੱਜ ਜਾਂ ਡੋਡੀਆਂ ਤ ਚੀਰ, ਝਾੜੀਆਂ ਵਿਚ ਕੋਰਨੀ, ਦੁੱਧ ਕੋਡਾ, ਰਚਦਾਨੀ (Uterus) ਵਿਚੋਂ ਵਾਹੁ ਦਾ ਸਰਨਾ (Physometra) ਜਾਂ ਬੱਚੇਦਾਨੀ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਣ ਦਾ ਅਨੁਭਵ, ਬੱਚੇਦਾਨੀ ਦਾ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਹਟਣਾ ਜਾਂ ਝਾੜ ਆਉਣਾ, ਬੱਚੇਦਾਨੀ ਵਿਚ ਗੋਲੀ (Fibroid Uterine), ਅੰਡਾਦਾਨੀ ਦੇ ਰੋਗ (Diseases of Ovaries), ਅੰਡਾਦਾਨੀ ਵਿਚ ਝਾਲੇ (Ovarian Cysts), ਕੋਨੀ ਦੀ ਇਕਲਾਬ ਸੁੰਝੜੂਤਾ (Vaginismus), ਕੋਨੀ ਦੀ ਸੋਝ (Vaginitis), ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਕਾਮਾਵਾਸਨਾ ਦਾ ਖੱਟ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣਾ (Frigidity), ਸੰਕੀਰ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਮਸ਼ਰੋਂ ਜਲਨ ਦਾ ਹੋਣਾ, ਜਲਣ ਅੰਗ ਦੀ ਖੁਜਲੀ (Prutitis), ਜਲਣ ਅੰਗ ਵਿਚ ਡਟਕੇ ਅਤੇ ਡਟਕਣ, ਇੰਡ ਰੋਗ ਸਮੇਂ ਜੁਆਏ ਨਾ ਆਏ, ਝਾੜਪਣ (Sterility), ਝਾੜਪਾਤ ਦਾ ਦਾਰ ਦਾਰ ਹੋਣਾ (Miscarriage) ਝਾੜ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰੋਗ ਜਾਂ ਸੱਚੇ ਮਸ਼ਰੋਂ ਦੇ ਰੋਗ (Diseases of Post Partum) ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜੀ ਕੁਕਾ ਵੇਲੇ ਦੇ ਰੋਗ (Menopause Disorders) - ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ।

ਨੋਟ: ਚਰੁਰਤ ਮੁਤਾਬਕ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਚੇਕਿੰਗ ਲਈ ਲੋਡੀ ਕੰਸਲਟੈਂਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।
LADY CONSULTANT & PRACTITIONER IS AVAILABLE, Mrs. JASWINDER KALN KHANBA BSYA (HOM.), (A.P.) AND (NUTRI.)

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ: ਡਰ, ਹਿਸਟੀਰੀਆ, ਅਨੀਦਾ, ਹੋਣਾ, ਕੰਨ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਨਜ਼ਰ-ਜੁਕਾਮ, ਨਕਸੀਰ, ਕੰਨ ਪੇੜੇ, ਕੁਰਲਾਉਣਾ, (Stammering), ਟੌਸਿਲ, (Tonsilits), ਕਾੜੀ, ਦਸਤ, ਭਰਹੱਚਮੀ, ਪੀਲੀਆ ਗੋੜੇ (Worms), ਸੁੱਚਿਆਂ ਪਿਛਾਭ ਨਿਕਲਣਾ (Enuresis), ਸਾਭ (Wheezing Problem), ਖਾੜੀ ਅਤੇ ਝਾੜੀ-ਖਾੜੀ, ਖੁਜਲੀ ਚੰਬਨ, ਖਾੜ (Eczema), ਚਾੜੀ ਰੋਗ ਦੇ ਉੱਚਾਕ, ਸੋਰਾਈਸਿਓ (Psoriasis), ਅਨਾਸੀ, ਫਕਤਹੀਣਤਾ (Anaemia), ਸਰੀਰ ਦਾ ਕੰਦ, ਪਿਛੇ ਡੇਰੇ (Backward Children), ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਦਾ ਵਿੰਗਾ ਟੋਡਾ ਹੋਣਾ (Rickets), ਮਿਰਗੀ (Epilepsy) ਵਗੇਰਾ।

ਅਸੀਂ EXTERNAL USE ਲਈ LOTION, OIL OINTMENT, LINIMENT ਅਤੇ CAPSULES ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਭਟਾ ਕੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ SPECIFIC BRANDS ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ (ਇਹ ਸਾਡੇ ਵਾਗ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ)

- PILAES (IN OINTMENT) - ਝਾੜੀਆਂ ਦੀ ਬਿਰੀ ਵਿਚ ਘੜਨੇ ਕਾਰਨ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਖੁਜਲੀ ਅਤੇ ਜਲਣ ਤੇ ਆਰਾਮ £19
- NURALACO (IN OINTMENT OR LOTION) --- ਨਾੜਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਸਿੰਗ ਤੋਂ ਆਰਾਮ ----- £19
- CHILLAGA (IN OINTMENT OR LOTION) --- ਚੰਦ ਝਾੜਾਣ ਹੋਣਾ ਉੱਚਾ ਚੀਆਂ ਉਚਲਾ 'ਚ ਦਰਦ ਤੇ ਸਿੰਗ ਤੋਂ ਆਰਾਮ £19
- ARNSTRA (IN OINTMENT) ----- ਚਕਾੜ, ਸਿਰ (SHRUGS) ਦੁੱਖੀ ਸਿੰਗ ਨਾਲ ਹੋਣੇ ਲਾਗੇ ਜਾਂ (Soo Sores) ਨੂੰ ਆਰਾਮ £19
- BELINFLA (IN OIL OR OINTMENT) --- ਨੱਠਾ, ਖੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾ ਵਿਚ ਸਿੰਗ, ਲਾਨੀ ਤੇ ਪਿੱਛ ਦਰਦ ਨੂੰ ਆਰਾਮ £19
- BELULCE (IN OIL) --- ਸਿੰਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ULCERS ਅਤੇ ਜਲਣ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ----- £19
- BRYJOIN (IN OIL) --- ਲੰਮੇ ਦਾ ਦਰਦ, ਵਾਗ ਕੋਡਾ ਨਾਲ ਕਾਰਕੁਣਕ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸੋੜਾਂ 'ਚ ਅਕਤਾਣਾ ਨੂੰ ਆਰਾਮ - £19
- CALWOUN (IN OIL OR OINTMENT) --- ਸਿੰਗ ਕਾਰਨ ਲਾਗੇ ਦੀ ਪੀਕ ਜਾਂ ਸਰ ਜਾਣ ਤੇ ਸਖਤ ਦਰਦਾਂ ਤੋਂ ਆਰਾਮ- £19
- BURCAN (IN LOTION OR OINTMENT)--- ਬਿਰੀ ਡੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਖਟ ਦੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਛਾੜੀਆਂ ਤੋਂ ਕੁਕਮਲ ਆਰਾਮ --- £19
- ROUTUM (IN OINTMENT) - ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੀ ਡੀ ਕਿੰਨ ਵਿਚ ਨਿਕਲਣੀਆਂ ਦੀ ਸਿੰਗ ਅਤੇ ਦਰਦ ਤੋਂ ਆਰਾਮ --- £19
- JOINRHU (IN OIL) - ਸਿੰਗ ਦੇ ਦਰਦ, ਸਿੰਗ ਅੰਦ ਝਾੜਕ, ਕੁੱਖ ਪੈਣ ਅਤੇ ਕੋਰੋਰਾਬ ਲੀਨੀਆਂ ਦੀ ਸਿੰਗ ਤੋਂ ਆਰਾਮ- £19
- ABSSIL (IN LOTION) --- ਬਿਨਸੀਆਂ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਪੇਰ ਕੇ ਠੰਡਾ ਕਰ ਜਾਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕੁਕਮਲ ਆਰਾਮ ----- £19
- ITCSUL (IN OIL)--- ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਕਿਸੀ ਡੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਾਸ ਤੋਂ ਆਰਾਮ ----- £19
- WARTHU (IN OIL) - ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁਝਕ, ਡਰ, ਸੋਜ ਜਾਂ ਗੋਡੀ ਦੇ ਡੁੱਲ ਵਰਗੀ ਮੁਝੇ (Warts) ਤੋਂ ਆਰਾਮ --- £19

* HOMOEOPATHIC HEALTH CLINIC ਦੇ ਨਾ 'ਤੇ
ਸਿੰਗੇ ਪਿਛਾਭ ਆਰਥਾਰ ਜਾਂ ਚੀਕ ਚਾਹੀ ਛੋੜੋ।
(ਹਰ ਆਰਥਾਰ ਨਾਲ £10 ਪੈਕਿੰਗ ਤੇ ਪੈਕੇਟਿੰਗ ਲਈ)

PLEASE MAKE AN APPOINTMENT: **MANJEET SINGH KHANBA**
M.A. M.(Lit) BSYA (HOM.) & (A.P.) (ADV. HERBALISM) AND NUTRI.) HOM. CONSULTANT & PRACTITIONER,
236, BLAGREAVES LANE, LITTLEOVER, DERBY, DE23 1PS, U.K.
Tel/FAX: 00 44 (0)+1332-72 72 42 Mobile: 00 44 (0)+7973-85 10 12
www.homoeopathichealthclinicderby.com Email : manjeetkhanba@aol.com

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਉੱਚਨਾਂ ਨਾਲ
ਸਰੀਰ 'ਚ ਪਏ ਨੁਕਸਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕੰਮਲ
ਕੁਦਕਾਰ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ
ALL INFORMATION IS KEPT STRICTLY CONFIDENTIAL

OPEN 7 DAYS
STRICTLY ON APPOINTMENTS

ਵਰਕ ਵੀਜ਼ੇ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ, ਫਿਰ ਸ਼ਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ-ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 13 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਾਹ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ, ਸਰਹੱਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਚ ਵੱਡੀ ਖਾਮੀ ਉਜਾਗਰ

ਲੈਸਟਰ (ਇੰਗਲੈਂਡ) (ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੱਡੇ) ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਤਾਜ਼ਾ ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ 13 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਕ ਵੀਜ਼ੇ 'ਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ (ਹੋਮਓਫ਼ਿਸ) ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਾ

ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਰਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਦਬਾਅ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਰਕ ਵੀਜ਼ਾ ਨੀਤੀ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਵੀ ਸਵਾਲਾਂ 'ਚ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਲੋਕ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਦੇਸ਼ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਤਰੇ ਜਾਂ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨਾਲ ਅਸਲ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਟਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਕਾਰਨ ਸ਼ਰਨ ਕੇਸਾਂ

ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਚੈਕਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਲਾਇਨਾਂ 'ਚ ਖੜ੍ਹੇ ਯਾਤਰੀ।

ਤਸਵੀਰ:- ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੱਡੇ

ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਾਕਾਮੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਰਕ ਵੀਜ਼ਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪਿਛੋਕੜ ਜਾਂਚ ਹੋਰ ਕੜੀ

ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਢਿੱਲੀ ਨੀਤੀ ਕਾਰਨ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਕ ਵੀਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਖ਼ਾਸ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਾਹ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਰਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਮਸਲਾ ਬਣੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਤਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਲਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਪੁਰ ਅਤੇ ਤਾਜੋਵਾਲ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੇ ਚਾਹ ਪਕੌੜਿਆਂ ਦੇ ਲਗਾਏ ਲੰਗਰ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ /ਕਾਠਗੜ੍ਹ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਬਾਬਾ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਲਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਜਾ ਰਹੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਪੁਰ ਅਤੇ ਤਾਜੋਵਾਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿਨ ਲਈ

ਚਾਹ ਅਤੇ ਪਕੌੜਿਆਂ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਲੰਗਰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਤਿਅੰਤ ਠੰਡ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚਾਹ ਪਕੌੜਿਆਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਛੱਕ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਤਾਜੋਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 9 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਚਾਹ ਪਕੌੜਿਆਂ ਦਾ ਲੰਗਰ

ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹਰੇਕ ਨਿਵਾਸੀ ਦਾ ਤਿਲਫੁਲ ਇਸ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਲਗਾਤਾਰ 2

ਦਿਨ ਚਾਹ ਪਕੌੜਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪੂੜ ਸਮਝ ਰਹੇ ਹਨ ਇਸ ਮੌਕੇ ਲੰਗਰਾਂ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਅੰਡਰ-14 ਕ੍ਰਿਕਟ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਨੂੰ 8 ਵਿਕਟਾਂ ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ : ਡਾ. ਰਮਨ ਘਈ

- ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਲਈ ਯੁਵਰਾਜ ਠਾਕੁਰ ਨੇ 70 ਦੌੜਾਂ ਬਣਾਈਆਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜਵੀਰ ਅਤੇ ਈਸ਼ਾਨ ਅੱਤਰ ਨੇ 4-4 ਵਿਕਟਾਂ ਅਤੇ ਮਨਨ ਨੇ 2 ਵਿਕਟਾਂ ਲਈਆਂ।

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) - ਪੰਜਾਬ ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅੰਡਰ-14 ਲੜਕੇ ਅੰਤਰ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਟੀਮ ਨੂੰ 8 ਵਿਕਟਾਂ ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। 50 ਓਵਰਾਂ ਦੇ ਇਸ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਟਾਸ ਜਿੱਤ ਕੇ

ਕਪੂਰਥਲਾ ਟੀਮ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਗੇਂਦਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੀ ਟੀਮ 33.4 ਓਵਰਾਂ ਵਿੱਚ 123 ਦੌੜਾਂ 'ਤੇ ਆਲ ਆਊਟ ਹੋ ਗਈ। ਸ਼ੁਭਕਰਮਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 35 ਦੌੜਾਂ ਅਤੇ ਯੁਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਨੇ 23 ਦੌੜਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਗੇਂਦਬਾਜ਼ੀ

ਕੀਤੀ, ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਈਸ਼ਾਨ ਅੱਤਰ ਨੇ 4-4 ਵਿਕਟਾਂ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵੱਲੋਂ ਕਪਤਾਨ ਮਨਨ ਨੇ 2 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਊਟ ਕੀਤਾ। 50 ਓਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਲਈ 124 ਦੌੜਾਂ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨਾਲ ਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਯੁਵਰਾਜ ਠਾਕੁਰ ਦੀ 70 ਦੌੜਾਂ

ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ 19 ਦੌੜਾਂ ਅਤੇ ਜਸ਼ਨ ਸੈਣੀ ਨੇ 14 ਨੈੱਟ ਆਊਟ ਦੌੜਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਟੀਮ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਦਿਵਾਈ। ਡਾ. ਘਈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਜਿੱਤ ਨਾਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਟੀਮ ਨੂੰ 4 ਅੰਕ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਾ ਅਗਲਾ ਮੈਚ 28 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਟੀਮ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਖੇਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਚਡੀਸੀਏ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਦਲਜੀਤ ਖੇਲੂ, ਵਿਵੇਕ ਸਾਹਨੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਪੰਕਜ ਸ਼ਿਵ ਨੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਟੀਮ ਨੂੰ ਇਸ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ 'ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁੱਖ ਕੋਚ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੂਨੀਅਰ ਕੋਚ ਦਲਜੀਤ ਪ੍ਰੀਮਾਨ, ਪੰਕਜ ਪਿੰਕਾ, ਦਿਨੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਗਰਾਊਂਡਸਮੈਨ ਸੋਢੀ ਰਾਮ ਨੇ ਵੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਟੀਮ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮੈਚਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁੱਖ ਟ੍ਰੇਨਰ ਕੁਲਦੀਪ ਧਾਮੀ ਨੇ ਵੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਹਿਲਾ ਕੋਚ ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਲਿਆਣ ਅਤੇ ਜੂਨੀਅਰ ਮਹਿਲਾ ਕੋਚ ਨਿਕਿਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਨੇ ਟੀਮ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਟੀਮ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਰਜਿ. 295) ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਟ; ਚੁਣੇ ਗਏ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਰਜਿ. 295, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਹੀਦ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਦੀ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮਾਸਿਕ ਮੀਟਿੰਗ ਲਿਬਾਸਾ ਹੋਸਪਿਟਲ ਵਿਖੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਸੰਪੰਨ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਸਰਬੰਸ ਦਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਦੀ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ ਧਰਮਪਾਲ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਡਾ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਡਾ ਧਰਮਜੀਤ, ਡਾ ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ, ਡਾ ਕੁਲਵੀਰ, ਡਾ ਬਿਮਲ, ਡਾ ਕੁਲਵਿੰਦਰ, ਡਾ ਹਰਜਿੰਦਰ ਡਾ ਮਨਜੀਤ ਡਾ ਅਸ਼ੋਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਡਾ ਦੇਸਰਾਜ, ਡਾ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਬਲਬੀਰ, ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਡਾ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਡਾ ਜਸਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਡਾ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡਾ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ, ਡਾ ਸਤਪਾਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਮੂਹ ਅਹੁਦੇਦਾਰ, ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਰਾਮਪੁਰ ਛੰਨਾ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਚਾਹ-ਪਾਣੀ ਦਾ ਲੰਗਰ ਲਗਾਇਆ

ਅਮਰਗੜ੍ਹ (ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੁਹਾਲੀ) ਅੱਜ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਬਾਬਾ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ (ਸ਼ਹੀਦੀ ਜੋੜ ਮੇਲਾ) ਮਹਾਨ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ਾਂ-ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਚ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਲੀਅਤ ਕਰਕੇ ਸਰਹੰਦ ਦੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਹਨ। ਸ਼ਹੀਦੀ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹਰ

ਸ਼ਹਿਰ-ਕਸਬੇ ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਚਾਹ-ਬੈਂਡ ਪਕੌੜੇ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਦੇ ਦੇ ਲੰਗਰ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਰਾਮ-ਪੁਰ ਛੰਨਾ ਵਿਖੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚਾਹ ਅਤੇ ਬੈਂਡ ਪਕੌੜੇ ਦਾ ਲੰਗਰ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖਾ ਆੜ੍ਹਤੀ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ ਸੰਮਤੀ ਮੈਂਬਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ, ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਪੰਚ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ, ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਹੈਰੀ ਕੰਡਕਟਰ, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ ਬਿਜਲੀ ਵਾਲਾ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

2026 ਦੇ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੈਚ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰਾਂ ਹੀ ਪੈਣਗੀਆਂ ਕਬੱਡੀਆਂ

ਅਸਟਰੇਲੀਆ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਛਾਬੜਾ) ਮਾਂ ਖੇਡ ਕਬੱਡੀ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਹੀ ਆਪਣੀ ਛਾਪ ਛੱਡ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਬੱਡੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਖਾਸ ਕਰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ, ਪਰ; ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਕਬੱਡੀ ਨੇ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਕਿਤੇ ਨਾਂ ਕਿਤੇ ਉੱਠਣਾਈਆਂ ਵੀ ਰਹੀਆਂ ਅੱਜ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਬਣੇ ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਮੇਲੇ ਬੰਦ ਹੋਏ ਓਥੇ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਕਬੱਡੀ ਨਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖਿਡਾਰੀ ਜਿੰਨਾ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਕੇ ਆਪਣੀ ਖੇਡ ਦੇ ਬਲਬੂਤੇ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਓਨਾ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਟੁੱਟ ਗਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ 90% ਆਮ

ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਅੱਜ ਇੱਕ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਕੇ ਕਬੱਡੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਝੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੱਬਲੂ ਕੁਰੁਕਸ਼ੇਤਰ ਅਤੇ ਗੋਪਾ ਬੈਂਸ ਦੱਸਿਆ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਨਵੇਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮਾਰਚ 2026 ਦਾ ਸੀਜ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਕਤੂਬਰ ਨਵੰਬਰ ਨਵੇਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਟੀਮਾਂ ਖੇਡਣਗੀਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਗੀ ਉੱਪਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

for more news visit:
www.samajweekly.com

ਸਰਬੰਸ ਦਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ

27 ਦਸੰਬਰ
ਅਵਤਾਰ ਪੁਰਬ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਹਿਰ ਪਟਨਾ ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਂ ਪਾਟਲੀਪੁਤਰ ਸੀ ਵਿੱਚ 22 ਦਸੰਬਰ ਸੰਨ 1666 ਈ. ਪੋਹ ਸੁਦੀ ਸਤਵੀਂ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੌਵੇਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਸਨ ਅਤੇ ਦਾਦਾ ਛੇਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਸਨ। ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਸੀ। ਬਾਲ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ਪੰਜ ਛੇ ਸਾਲ ਪਟਨਾ ਰਹੇ। ਇੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਈ ਕੌਤਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬੰਗਾਲੀ, ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਫਾਰਸੀ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਬ੍ਰਜੀ ਆਦਿ ਬੋਲੀਆਂ ਸਿਖੀਆਂ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ 1671 ਈ. ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪਟਨਾ ਛੱਡ ਕੇ ਵੈਸਾਖੀ ਦੇ ਕਰੀਬ ਆਨੰਦਪੁਰ (ਮਾਘੇਵਾਲ) ਪੁੱਜ ਗਏ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਵਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮੰਗਵਾਇਆ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਤੋਂ ਦੁੱਖੀ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੰਡਿਤਾਂ ਦੀ ਵਿੱਥਿਆ ਸੁਣ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ 7 ਸਾਲ ਦੇ ਬਾਲਕ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰ-ਗੱਦੀ ਸੌਂਪ ਕੇ ਕੁਝ ਮੁੱਖੀ ਸਿੱਖਾਂ ਸਮੇਤ ਮਾਲਵਾ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ। ਡਾ. ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਖਸ਼ੀਅਤ' ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਸਮਾਂ 1673 ਈ. ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਦੋ ਕੁ ਸਾਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ਾਟਨ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ। ਜਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਗਰੇ ਠਹਿਰੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਦਿੱਲੀ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਾਮਾਤ ਵਿਖਾਉਣ ਜਾਂ ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਧਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਗਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਨੂੰ ਹੀ ਕਰਾਮਾਤ ਦਸਿਆ। ਅਖੀਰ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਤੀਦਾਸ ਜੀ, ਭਾਈ ਦਿਆਲ ਦਾਸ ਜੀ, ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ ਜੀ ਆਦਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਾਕਾ 1675 ਈ. ਵਿੱਚ ਜਦ (ਗੁਰੂ) ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ 9 ਸਾਲ ਦੇ ਸਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਾਪਰਿਆ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਇਹ ਦੁਜੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ (1606 ਈ.) ਤੋਂ 69 ਸਾਲ ਪਿੱਛੋਂ ਵਾਪਰੀ। 1675 ਤੋਂ 1688 ਈ. ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਿੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਸੈਨਿਕ ਅਤੇ ਬੀਰ ਰਸੀ ਜੋਸ਼ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਰਣਜੀਤ ਨਗਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸਾਰੇ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਗੂੰਜ ਉੱਠੀ। ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਕਾਬਲ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਸ਼ਮਿਆਨਾ ਬਣਵਾ ਕੇ ਲਿਆਇਆ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਭੇਟ

ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਢਾਈ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਆਸਾਮ ਦਾ ਰਾਜਾ ਰਤਨ ਰਾਏ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਤੋਹਫੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਹਾਥੀ, ਇੱਕ ਤਖਤ, ਪੰਜ ਵਧੀਆ ਤੇ ਸਜੇ ਸਜਾਏ ਘੋੜੇ, ਇੱਕ ਅਦੁੱਤੀ ਹਥਿਆਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਹਥਿਆਰ ਨਿਕਲਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿੰਨਾਂ ਕੀਮਤੀ ਸਾਜੇ-ਸਾਮਾਨ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੱਧਦੀ ਵੇਖ ਕੇ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਭੀਮ ਚੰਦ ਈਰਖਾ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੜਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਪਹਿਲੀ ਲੜਾਈ ਭੰਗਾਲੀ ਦੇ ਯੁੱਧ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ ਜੋ 1688 ਈ. ਵਿੱਚ ਲੜੀ ਗਈ। 1677 ਈ. ਵਿੱਚ ਆਪ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈ ਭਿਖੀਆ ਦੀ ਲੜਕੀ ਬੀਬੀ ਜੀਤੋ ਨਾਲ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਹੋਈ। ਪਰੰਤੂ ਮੈਕਾਲਿਫ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੀਤੋ ਜੀ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਸੁੰਦਰੀ ਸੀ। ਪਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜੇ ਐਸ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਐਸ ਐਸ ਬੱਲ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਜੀ ਸ਼ਾਦੀ 15 ਮਈ 1685 ਈ. ਵਿੱਚ ਅਨੰਦਪੁਰ ਵਿੱਚ ਬਜਵਾੜੇ ਦੇ ਸਿੱਖ ਸੋਨੀ ਦੀ ਲੜਕੀ ਸੁੰਦਰੀ ਨਾਲ (ਮਾਮਾ ਕਿਰਪਾਲ, ਦਾਦੀ ਮਾਤਾ ਨਾਨਕੀ, ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਤੇ) ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਾਦੀ (ਜੀਤੋ ਜੀ) ਵਾਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਔਲਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। 1685 ਈ. ਵਿੱਚ ਨਾਹਨ ਦੇ ਰਾਜਾ ਮੇਦਨੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸੈਨਾ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਸਮੇਤ ਆਪ ਨਾਹਨ ਚਲੇ ਗਏ। ਰਾਜੇ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜਮਨਾ ਕੰਢੇ ਰਮਣੀਕ ਥਾਂ 'ਤੇ 12 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਿਲ੍ਹਾ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਪਾਉਂਟਾ (ਪੈਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਥਾਂ) ਰੱਖਿਆ। ਏਥੇ ਆਪ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਰਹੇ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਸਾਹਿਤ ਰਚਿਆ। 1688 ਈ. ਇੱਥੇ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਘਟਨਾ ਭੰਗਾਣੀ ਦਾ ਯੁੱਧ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਬੜੀ ਭਾਰੀ ਜਿੱਤ ਹੋਈ। ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੰਨ 1687 ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਭੰਗਾਣੀ ਦੇ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1688 ਈ. ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਆਨੰਦਪੁਰ ਵਾਪਿਸ ਆ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬਾਕੀ ਤਿੰਨ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦਾ ਜਨਮ ਵੀ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹੋਇਆ। 1690 ਈ. ਨਦੋਣ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹੋਈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਰਾ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ 1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਕੀਤੀ। ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਨਾਲ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਈਰਖਾ ਹੋਰ ਵੱਧ ਗਈ। ਸੂਬਾ ਸਰਹੰਦ ਨੇ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਫੌਜ ਸਮੇਤ ਜਰਨੈਲ ਅਦੀਨਾ ਬੇਗ ਅਤੇ ਪੈਂਦਾ ਖ਼ਾਨ ਨੂੰ

ਆਨੰਦਪੁਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਹੀ ਹੋਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਤਾਸ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲੜਕੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਭਾਈ ਰਾਮ ਕੁੰਵਰ (ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ) ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇਆ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਰੱਖਿਆ। ਇਸੇ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਭਾਈ ਘਨੂਈਆ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਾਪਰਿਆ। ਮੁਗਲਾਂ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸੀ। ਲਗਾਤਾਰ 8 ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਸੰਮਤ 1762 ਦੀ 6-7 ਪੋਹ ਦੀ ਦਰਮਿਆਨੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਆਨੰਦ ਗੜ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਗਲਾਂ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਚੁੱਕੀਆਂ ਕਸਮਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਪਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਫੌਜਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਜੰਗ ਹੋਈ, ਕਾਫੀ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਛੜ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਰੋਪੜ ਵੱਲ ਨੂੰ ਗਏ। ਜਿੱਥੋਂ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਨੌਕਰ ਗੰਗੂ ਬ੍ਰਾਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਖੇੜੀ ਲੈ ਗਿਆ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਜੇਵਰ ਤੇ ਨਕਦੀ ਚੁਰਾ ਲਈ ਤੇ ਹਜ਼ਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੋਰਿੰਡੇ ਚੌਧਰੀ ਨੂੰ ਖਬਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਸਰਹੰਦ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਜ਼ੀਰ ਸੁੱਚਾ ਨੰਦ ਖੜਤੀ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਤਾ ਜੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਦੁੱਖ ਨਾ ਸਹਾਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪਾ ਗਏ।

ਅਗਲਾ ਟਾਕਰਾ 8 ਪੋਹ ਨੂੰ 1762 (ਸੰਨ 1705) ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਤੇ ਭਾਰੀ ਜੰਗ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਹੋਰਨਾਂ ਚਾਲੀ ਕੁ ਸਿੰਘਾਂ ਸਮੇਤ ਲੜਦਿਆਂ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 30 ਪੋਹ 1762 ਬਿਕ੍ਰਮੀ (ਸੰਨ 1705 ਈ.) ਵਿੱਚ ਖਿਦਰਾਣਾ ਦੀ ਢਾਬ ਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਮੁਗਲਾ ਫੌਜ ਨਾਲ ਜੰਗ ਲੜੀ। ਇੱਥੇ ਚਾਲੀ ਸਿੰਘਾਂ ਵਲੋਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਬੇਦਾਵਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚਾਲੀ ਮੁਕਤਿਆ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਕਾਰਨ ਮੁਕਤਸਰ ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਚਮਕੌਰ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਇਕੱਲੇ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਿਛੜ ਕੇ

**ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਗੁਮਟਾਲਾ, 91
9417533060 ,
gumtalacs @
gmial.com**

ਮਾਫੀਵਾੜੇ ਜਾ ਪੁੱਜੇ। ਮਾਫੀਵਾੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਥੀ ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਵੀ ਆ ਮਿਲੇ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਪਠਾਨ ਨਬੀ ਖ਼ਾਨ ਤੇ ਗ਼ਨੀ ਖ਼ਾਨ ਆ ਮਿਲੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਖੜਕੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਗੁਰੂ

ਜੀ ਨੂੰ 'ਉੱਚ ਦਾ ਪੀਰ' ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਨੀਲੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਪਹਿਨਾ ਕੇ ਪਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਕਰਕੇ ਮੁਗਲ ਫੌਜਾਂ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹੋਏ ਕਾਫੀ ਦੂਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਇਸ ਵਿਉਂਤ ਨਾਲ ਜਗਰਾਉਂ ਤੇ ਰਾਏਕੋਟ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਜੱਟਪੁਰੇ ਪੁੱਜੇ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਾਕਮ ਰਾਏ ਕਲਾ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ। ਰਾਏ ਕਲਾ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸਰਹੰਦ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਦੀ ਖਬਰ ਮੰਗਵਾਈ। ਜਦ ਮਾਹੀ ਨਾਮੀ ਹਰਕਾਰਾ ਇਹ ਅਤੀ ਦੁੱਖਦਾਈ ਖਬਰ ਲਿਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇੱਕ ਕਾਹੀ ਦਾ ਬੂਟਾ ਪੁੱਟਦੇ ਹੋਏ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਬੂਟਾ ਪੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਗਲ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪੁੱਟੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕਤਸਰ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੁਗਲਾਂ ਨਾਲ ਮੁੜ ਮੁਠਭੇੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਚਾਲੀ ਸਿੰਘ ਜੋ ਬੇਦਾਵਾ ਦੇ ਗਏ ਸਨ ਮੁਗਲ ਫੌਜਾਂ ਨਾਲ ਬੜੀ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਉੱਚੇ ਟਿੱਬੇ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਇਕੱਲੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਤੇ ਬੇਦਾਵਾ ਪਾੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤੇ ਆਖ ਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ। ਇੱਥੇ ਹੁਣ 'ਮੁਕਤਸਰ' ਆਬਾਦ ਹੈ। ਮੁਕਤਸਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਪੁੱਜੇ। ਜਿੱਥੇ ਉਹ 9 ਮਹੀਨੇ ਰਹੇ ਤੇ ਇੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੀੜ ਲਿਖਵਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਵਾਲਾ ਸੰਪੂਰਨ ਰੂਪ ਬਖਸ਼ਿਆ ਅਤੇ 'ਗੁਰੂ ਕੀ ਕਾਂਸ਼ੀ' ਆਖ ਕੇ ਵਡਿਆਇਆ। ਤਲਵੰਡੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਤੇ ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਜੀ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਏਥੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ। ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਜਾਂਦਿਆ ਜਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਸੇ ਠਹਿਰੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤਾਂ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਾਹੀ ਪੱਤਰ ਪੁੱਜਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕਿਆਮ ਕਰਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਹੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਫ਼ਾਰਸੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ 'ਜ਼ਫਰਨਾਮਾ' (ਜਿੱਤ ਦਾ ਪੱਤਰ) ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਮਹਾਨ ਕਾਵਿ-ਪੱਤਰ ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਜਦ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਵਾਪਿਸ ਨਾ ਆਏ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਦਖਣ ਵਲ ਨੂੰ ਅਕਤੂਬਰ 1706 ਈ. ਵਿੱਚ ਆਪ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ। ਫਰਵਰੀ 1707 ਈ ਵਿੱਚ ਜਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਘੇਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ

ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ। ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੀ ਮੌਤ ਪਿੱਛੋਂ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖਤ 'ਤੇ ਬਿਰ-ਜਮਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਆਗਰੇ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਉਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਆਦਰ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵੱਡਮੁੱਲਾ 'ਖਿਲਾਅਤ' ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਟਾਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਜ਼ੀਰ ਖ਼ਾਨ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀਆ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਉਠਾਏ। ਅੰਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹੋ ਕੇ ਨਾਦੇੜ ਚਲੇ ਗਏ। ਨਾਦੇੜ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਇੱਕ ਸਾਧੂ ਬੈਰਾਗੀ ਲਛਮਨ ਦਾਸ ਜਾਂ ਮਾਧੋ ਦਾਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪੂਰਨ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇਆ ਅਤੇ 'ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ' ਨਾਮ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ 38 ਸਾਲ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਥਾਪੜਾ ਜਾਂ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਕੁਝ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਰਾਜਸੀ ਕਰਤਵ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭੱਥੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਤੀਰ ਆਤਮਕ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਬਖਸ਼ੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਸੈਨਿਕ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਸ਼ਕਤੀ ਭਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਰੀਰਕ ਅੰਤ ਨੇੜੇ ਜਾਣ ਕੇ ਕੱਤਕ ਸੁਦੀ ਪੰਜ 1765 ਬਿਕ੍ਰਮੀ (7 ਅਕਤੂਬਰ 1708 ਈ.) ਦੀ ਰਾਤ ਦੇ ਤੀਜੇ ਪਹਿਰ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਆਤਮਕ ਆਗੂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਥਾਪ ਕੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾ ਗਏ। ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ 'ਤੇ 'ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ' ਜਾਂ 'ਅਬਚਲ ਨਗਰ' ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਆ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਇੱਟ ਨਾਲ ਇੱਟ ਖੜਕਾ ਦਿੱਤੀ। ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ। ਜਮੀਨ ਵਾਹੀਕਾਰ ਦੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਨਾ ਰਖ ਸਕਿਆ ਪਰ ਮੁਗਲ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਮਿਸਲਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਫਗਾਨ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੁਆਇਆ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਘਾਲਣਾ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਸਿੱਖ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦਮਾਣ ਰਹਿ ਹਨ ਤੇ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟ ਰਹਿ ਹਨ।

ਇੰਜ: ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੈਰਾ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਅੱਡੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ ਕੇ, ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਤਰਕ ਦੀ ਕਸੌਟੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਧੰਮ ਦੇ ਅਸਲ ਸਵਰੂਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ : ਭਿੱਖੂ ਡਾ. ਕਰੁਣਾਸ਼ੀਲ ਰਾਹੁਲ, ਧੰਮਭੂਮੀ

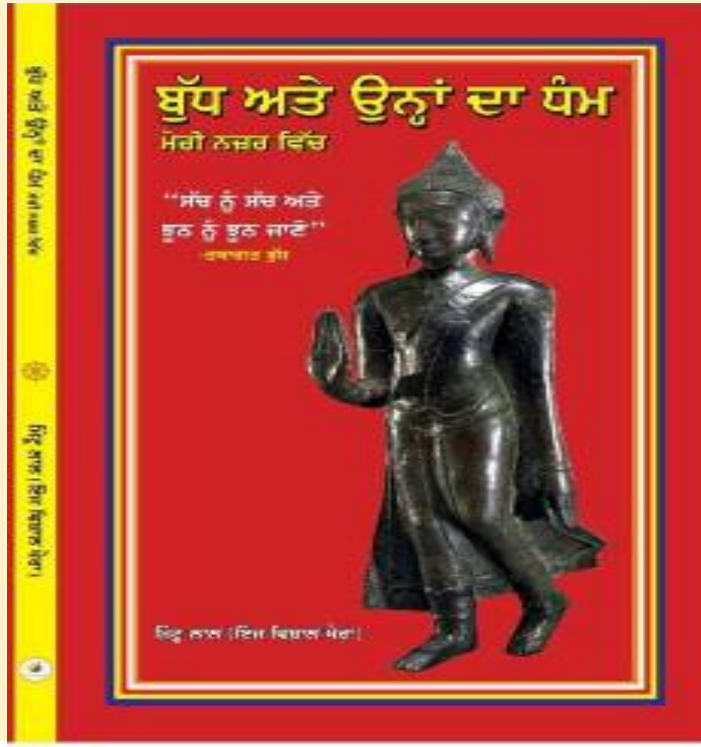
ਤਥਾਗਤ ਬੁੱਧ ਦੇ ਚਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਸੱਚ ਜੋ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਰਕ ਦੀ ਕਸੌਟੀ ਦੇ ਢਾਈ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਨਿਰਵਿਰੋਧ ਉਨ੍ਹੀ ਹੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਖੜੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਤਥਾਗਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੀ, ਉਹ ਹਨ:-

1. ਦੁੱਖ ਹੈ,
2. ਦੁੱਖ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ,
3. ਦੁੱਖ ਦਾ ਨਿਵਾਰਨ ਹੈ,
4. ਨਿਵਾਰਨ ਦਾ ਮਾਰਗ ਹੈ,

ਹੈ, ਭਾਵ ਦੁੱਖ ਮੁੱਕਤੀ, ਸੁੱਖ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਮਾਰਗ ਧੰਮ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਸ ਤੇ ਇੰਨ -ਬਿੰਨ ਚੱਲਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਧੰਮ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਗਰ ਹੈ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਪਹੀਆ ਵਾਹਨ ਦਾ ਵਾਧੂ ਟਾਇਰ (ਸਟਿੱਪਣੀ) ਨਾ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਜੀਵਨ

ਰੂਪੀ ਵਾਹਨ ਦਾ ਧੁਰਾ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ 14 ਅਕਤੂਬਰ 1956 ਨੂੰ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਦੀ ਦੀਕਸ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਕਰੀਬ 5 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਦੀ ਦੀਕਸ਼ਾ ਖੁੱਦ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਇਸ ਵਿਗਿਆਨਕ ਮਾਰਗ ਨਾਲ ਜੁੜ ਸਕਣ। ਇਹ ਹੀ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਂਸਲਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬਾਬਾ

ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਂਸਲਾ, ਸਾਡਾ ਪਹਿਲਾ ਫੈਂਸਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਕਦੀ ਵੀ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਭਾਰਤ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇਗਾ। ਇਹ ਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਲੇਖਕ ਨੇ ਵੱਖ-2 ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਅੱਡੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ ਕੇ, ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਤਰਕ ਦੀ ਕਸੌਟੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਧੰਮ ਦੇ ਅਸਲ ਸਵਰੂਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਮਝਕ ਸੰਬੁੱਧ ਦੀ ਸ਼ੱਖਸੀਅਤ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਧੰਮ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੇਧ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਿੱਖੂ ਅਤੇ ਭਿੱਖੁਣੀਆਂ ਧੰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਸ਼ਰਧਾਵਾਨ ਉਪਾਸਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਧੰਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਲੜੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਗਿਆਨਵਾਨ ਸ਼ਰਧਾਵਾਨ ਉਪਾਸਕ ਮਿੰਟੂ ਲਾਲ (ਇੰਜ. ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੈਰਾ) ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਗਈ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਧੰਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਰਲ ਪਰ ਦਿਲਚੱਸਪ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇਗੀ। ਪ੍ਰਬੁੱਧ ਲੇਖਕ ਦਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਸਾਧੂਵਾਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਮੰਗਲਕਾਮਨਾਵਾਂ।

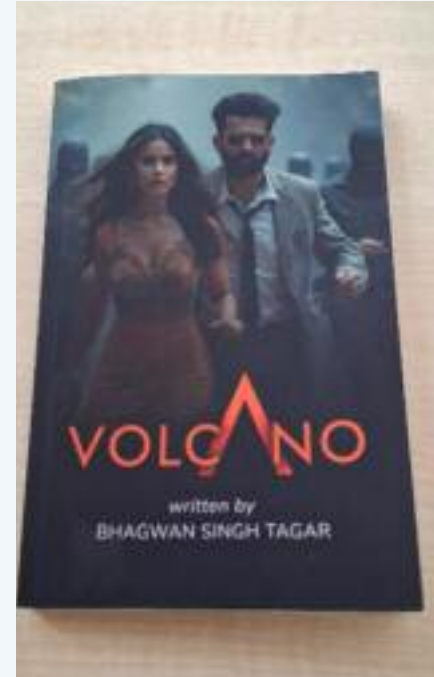
ਭਿੱਖੂ ਡਾ. ਕਰੁਣਾਸ਼ੀਲ ਰਾਹੁਲ, ਧੰਮਭੂਮੀ।

ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਮੈਂਟ

ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਦਾਨ ਨਾਲ-ਨਾਲ

ਹਾਸ-ਵਿਅੰਗ ਲੇਖਕ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਖਰੀਦਨ ਲਈ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਜੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ £5 +ਡਾਕ ਖਰਚ ਅਤੇ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਨਾਵਲ £7+ਡਾਕ ਖਰਚ। ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਕੈਂਸਰ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਚੇਰੀਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਵੇਗਾ।

ਭਿਖਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ	ਪੰਜਾਬੀ ਹਾਸ ਵਿਅੰਗ	£5
ਮੂਰਖਾਂ ਦੀ ਮਹਿਫਿਲ	ਪੰਜਾਬੀ ਹਾਸ ਵਿਅੰਗ	£5
ਇਕ ਗਪੇ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ	ਪੰਜਾਬੀ ਹਾਸ ਵਿਅੰਗ	£5
ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ	£5
ਫਲੈਟ ਤੋਂ ਫਲੈਟ ਤੱਕ	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ	£5
ਗਾਇਕ ਬੇਸੁਰਾ ਜੀ ਸੇ ਸਾਕਸ਼ਾਤਕਾਰ	ਹਿੰਦੀ ਹਾਸ ਰਸ	£5
ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀਅ ਖਿਚਤੀ ਸਮੇਲਨ	ਹਿੰਦੀ ਹਾਸ ਰਸ	£5
ਵੋਲਕੈਨੋ	ਇੰਗਲਿਸ਼ ਸੋਸ਼ਲ ਨਾਵਲ	£7
ਇਰੈਡੀਚੇਸ਼ਨ ਔਫ਼ ਈਵਲ	ਨਾਵਲ ਕਰਾਈਮ ਥਰਿਲਰ	£7

ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਨੇ ਲਈ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਮਰੋਹਾ ਦੀ ਸੋਲਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲੜਕੀ ਦੀ ਜਾਨ

ਨੋਟ: ਇਹ ਪੋਸਟ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਪੜਨਾ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ।

{ ਮੁੱਖ ਲੇਖਕ ਸੀ
ਨਿਊਜ਼ ਹਰਿਆਣਾ }
ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ
ਅਨੁਵਾਦ
'ਦੇਵ ਮੁਹਾਫਿਜ਼'

ਅਮਰੋਹਾ ਦੀ 11ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਅਹਾਨਾ ਦੀ ਮੌਤ ਨੇ ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਦੀ ਲਤ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਗੰਭੀਰ ਬਹਿਸ ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਕਈ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਚਾਉ ਮੇਨ, ਮੈਗੀ, ਪੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਬਰਗਰ ਵਰਗੇ ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੇਵਨ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੰਤੜੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਛੇਕ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਹ ਆਖਰਕਾਰ ਦਿੱਲੀ ਏਮਜ਼ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਰ ਗਈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਕੁਝ ਡਾਕਟਰੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮਾਮਲਾ "ਜੰਕ ਫੂਡ ਦੀ ਪਲੇਟ ਖਾਣ" ਜਿੰਨਾ ਸਾਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ।

• ਆਖ਼ਿਰ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਹਾਨਾ ਨਾਲ?

16 ਸਾਲ ਦੀ ਅਹਾਨਾ ਅਮਰੋਹਾ ਨਗਰ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਸ਼ਮੀ ਗਰਲਜ਼ ਇੰਟਰ ਕਾਲਜ ਦੀ 11ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਸੀ। ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹ ਨਿਯਮਤ

ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਾਉ ਮੇਨ, ਮੈਗੀ, ਪੀਜ਼ਾ, ਬਰਗਰ ਵਰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਾਂਦੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਕਸਰ ਘਰ ਦੇ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਟ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ ਦਰਦ, ਭੁੱਖ ਨਾ ਲੱਗਣਾ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋਣ ਲੱਗੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਦੇ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਲੈ ਗਿਆ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਂਦਰਾਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਚਿਪਕ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਛੇਕ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਗੰਭੀਰ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਫੈਲ ਗਈ ਸੀ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਅੰਤੜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਜੰਕ ਫੂਡ, ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਅਤੇ ਤਲੇ ਹੋਏ ਭੋਜਨਾਂ ਦੇ ਸੇਵਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਗੜ ਗਈ ਹੈ। ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਤਬੀਅਤ ਠੀਕ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਉਹ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਏਮਜ਼ ਲੈ ਗਏ।

• ਏਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ

ਏਮਜ਼ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਦੇਖਭਾਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ

ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਸਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ - ਉਸਨੇ ਤੁਰਨਾ ਅਤੇ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਅਚਾਨਕ ਇੱਕ ਰਾਤ ਉਸਦੀ ਸਿਹਤ ਫਿਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਗੜ ਗਈ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਕੁਝ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਇੰਟਰਵਿਊਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਅੰਤੜੀਆਂ ਦੀ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਅਤੇ ਛੇਕਾਂ ਪਿੱਛੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਦੇ ਸੇਵਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਾਹਰ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਕਾਰਨ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ, ਅੰਗ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਹਾਰਟ ਅਸੈਸਟ ਵਰਗੀਆਂ ਮੈਡੀਕਲ ਜਟਿਲਤਾਵਾਂ ਸਨ। ਭਾਵ, ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਇੱਕ

ਅੰਤੜੀਆਂ ਦੇ ਫੋੜੇ, ਛੇਕ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਾਨ-ਲੇਵਾ ਲਾਗ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਵਸਥਾ ਦੌਰਾਨ, ਜਦੋਂ ਸਰੀਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਲੇ ਹੋਏ ਭੋਜਨ, ਤਤਕਾਲ ਨੂਡਲਜ਼, ਵਾਧੂ ਮਸਾਲੇ ਅਤੇ ਸੋਡਾ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਸੇਵਨ ਸਿਸਟਮ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਅਹਾਨਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦੁਰਲੱਭ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਚੇਤਾਵਨੀ ਹੈ ਕਿ "ਸੁਆਦ ਦੀ ਖਾਤਰ ਟੇਮਪਰੇਰੀ ਮਜ਼ਾ" ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

• ਮਾਪੇ ਅਤੇ ਕਿਸ਼ੋਰਾਂ ਲਈ ਸਬਕ

ਆਦਤ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ, ਅੰਤਰਾਲ 'ਤੇ ਨਹੀਂ - ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਪੀਜ਼ਾ ਜਾਂ ਨੂਡਲਜ਼ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ, ਖ਼ਤਰਾ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖੁਰਾਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ

ਘਰ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਭੋਜਨ ਪਾਸੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੇਟ ਦਰਦ ਨੂੰ ਹਲਕਾ ਨਾ ਲਓ - ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੇਟ ਦਰਦ, ਉਲਟੀਆਂ, ਭਾਰ ਘਟਣਾ, ਖੂਨ ਵਗਣ ਵਰਗੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਗੈਸਟਰੋ ਮਾਹਿਰ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ

ਕਰਵਾਓ; ਸਿਰਫ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਜਾਂ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਾ ਕਰੋ।

• **ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕੋ ਨਾ, ਇੱਕ ਸੰਵਾਦ ਕਰੋ** - "ਇਹ ਨਾ ਖਾਓ" ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਿਸ਼ੋਰ ਉਲਟ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਿਕਲਪ ਲੱਭੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਘਰ 'ਚ ਹੈਲਦੀ ਪਾਸਤਾ, ਹੋਮ ਬੇਕਡ ਪੀਜ਼ਾ ਜਾਂ ਵੈਜ ਨੂਡਲਜ਼।

• ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ -

ਕੰਟੀਨਾਂ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਕ ਫੂਡ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਦੀ ਬੰਬਾਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਲੁਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਨੀਤੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਸਖ਼ਤੀ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਹਾਨਾ ਦੀ ਦੁਖਦਾਈ ਮੌਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਨਸਨੀਖੇਜ਼ ਸੁਰਖੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਚੇਤਾਵਨੀ ਘੰਟੀ ਵਜੋਂ ਵੇਖਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਫਾਸਟ ਫੂਡ "ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਟਰੀਟ" ਤੋਂ "ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਆਦਤ" ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਿਰਫ ਭਾਰ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਅੰਦਰੋਂ, ਅੰਤੜੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਿਲ ਤੱਕ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਚੁੱਪਚਾਪ ਤੋੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਨਿੱਕੀ ਉਮਰੇ ਵੱਡੀ ਸੋਚ

ਉਸਦੀ ਅਭਿੱਗ ਹਿੰਮਤ, ਹੌਂਸਲੇ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਨੂੰ ਮਾਣ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅੱਜ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਮਾਣਯੋਗ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਜੀ ਨੇ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 'ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਲ ਪੁਰਸਕਾਰ 2025' ਤਹਿਤ ਸੋਨੇ ਦੇ ਮੈਡਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 'ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ' ਦੌਰਾਨ ਤਪਦੀ ਧੁੱਪ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਖਤਰੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਰਵਣ ਦੀ ਇਸ ਬਹਾਦਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵੱਲੋਂ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਫੌਜ ਨੇ ਉਸਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲਈ, ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਸੱਚੇ ਸਪਾਹੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿੱਕੇ ਨਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦਾ।

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਜਲੰਧਰ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਪਿੰਡ 'ਚੱਕ ਤਰਾਂ ਵਾਲੀ' ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਹੀਰੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਚਮਕ ਅੱਜ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਬਣ ਗਈ। ਸਿਰਫ 10 ਸਾਲ ਦਾ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਬੱਚਾ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹਿੰਮਤ, ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਭਗਤੀ ਦੇ ਜਜ਼ਬੇ ਨਾਲ ਹਰ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਆਦਰ ਦਾ ਸਥਾਨ ਬਣਾ ਗਿਆ। ਮਈ 2025 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਚੱਲ ਰਹੇ 'ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ' ਦੌਰਾਨ, ਜਦੋਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਖਤਰੇ ਦੇ ਬੱਦਲ ਮੰਡਰਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਡਰੋਨ

ਆਕਾਸ਼ 'ਚ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਰਵਣ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ, ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਦੇ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਤੇ ਕਦੇ ਪੈਦਲ ਹੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਤੈਨਾਤ ਜਵਾਨਾਂ ਤੱਕ ਪਾਣੀ, ਬਰਫ, ਦੁੱਧ, ਲੱਸੀ, ਚਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸੋਚ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਥਕਾਵਟ ਘਟਾਈ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੌਂਸਲਾ ਵੀ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤਾ। ਸਰਵਣ ਦੀ ਇਹ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਭੂਮਿਕਾ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਇੱਕ ਜਿਉਂਦੀ-ਜਾਗਦੀ ਮਿਸਾਲ ਬਣ ਗਈ।

ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ, ਠੰਡਾ ਬੁਰਜ ਤੇ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?

ਇਤਿਹਾਸ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਾਗਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਤੇ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਜੰਗਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਜੰਗਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਫੌਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਵੱਧ ਘੱਟ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਚਮਕੌਰ ਗੜ੍ਹੀ ਦੀ ਜੰਗ ਇਸ ਕਰਕੇ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜੰਗ ਕੁੱਝ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਭੁੱਖਣ ਭਾਣੇ ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਝੱਖੜ ਦੇ ਝੰਬੇ ਲੜਾਈ ਲੜਦੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਪੁਜੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਹੀ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਤੇ ਮੁਗਲ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਲੜਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਤੱਕ ਇਹ ਲੜਾਈ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੁਦਰਤੀ ਝੱਖੜ, ਮੀਂਹ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਵਗਦਾ ਸੀ। ਪਿੱਛੇ ਮੁਗਲ ਫੌਜਾਂ ਸਨ, ਮੂਹਰੇ ਸੂਕਦੀ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਨਦੀ

ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ, ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਬਾਬਾ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਰਸੋਈਆ ਗੰਗੂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਉਧਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ, ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਚੌਂ ਤਿੰਨ ਪਿਆਰੇ ਤੇ ਸਮੇਤ ਚਾਲੀ ਕੁ ਸਿੰਘ ਸਨ। ਜਿਹੜੇ ਮੁਗਲਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਹੋਏ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਚੇ ਇਹ ਸਿੰਘ ਜਦੋਂ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਪੁਜੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮਗਰ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਗਲ ਸੈਨਾ ਸੀ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਆਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਛੱਡਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਹ ਮਾਰਗ ਚੁਣਿਆ ਸੀ, ਜਿਹਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਿੱਖ ਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਵਸਦੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕੇਵਲ ਯੋਧੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਯੁੱਧ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵੀ ਉਸਤਾਦ ਸਨ। ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਉੱਚੀ ਪਹਾੜੀ ਉਪਰ

ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਿਹੜੀ ਧਰਤੀ ਸੱਤਰ ਅੱਸੀ ਫੁੱਟ ਉੱਚੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਇੱਕ ਹੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਦੋ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁਗਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਗੜ੍ਹੀ ਮਹਿਫੂਜ਼ ਸੀ। ਇਥੋਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਨਿਕਲ ਕੇ ਮੁਗਲ ਫੌਜਾਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਾਮ ਪੀਂਦੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਅਟਾਰੀ ਉਪਰ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਤੱਕਦੇ ਰਹੇ। ਇਹ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਹਕੂਮਤ ਤੋਂ ਡਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬੂਹੇ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ, ਪਿਆਰੇ ਤੇ ਮੁਕਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ੧੬੯੯ ਦੀ ਵੈਸਾਖੀ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਕੀਤੀ, ਉਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇਆ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਛਕਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਿਆ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤਿਆਂ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ

ਦੀਵਾਰ ਤੇ ਠੰਡਾ ਬੁਰਜ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਅਸਥਾਨ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰਕੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਪੁਰਾਤਨ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨਹੀਂ। ਨਾ ਉਹ ਠੰਡਾ ਬੁਰਜ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਧਰੇ ਦੀਵਾਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਪੁਰਾਤਨ ਯਾਦਗਾਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਟੇ ਸੰਗਮਰਮਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦਫ਼ਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਕਿਸ ਪੰਥ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ? ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਸਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਤਨ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਬਾਬਿਆਂ ਨੇ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਦੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਸੋਚੇਗੀ? ਇਹ ਕੁੱਝ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪੁਰਾਤਨ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੇ ਮਾਰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਬਦਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ

ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਡ ਹੇਠ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਸਮਝ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਮਰਮਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਕੌਣ ਹਨ? ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਣੇ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਜਿਹੜਾ ਗ਼ੈਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਨਰੈਣੂ ਮਹੰਤ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਫਲਸਫਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਜਾਣੂ ਹੋ। ਇਥੇ ਉਹਨਾਂ ਘਪਲਿਆਂ ਤੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕੁਰਸੀ ਤੋਂ ਪਾਸੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਥ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਥ ਖ਼ਤਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਘੋੜਿਆਂ ਤੋਂ ਡਾਇਨਾਸੋਰ ਤੱਕ ਖਿੱਚ

ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹਨਾਂ ਪੁਰਾਤਨ ਯਾਦਗਾਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ? ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸੰਗਮਰਮਰ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੀ ਬਚਿਆ ਹੈ? ਇਹਨਾਂ ਪੁਰਾਤਨ ਯਾਦਗਾਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਿੱਖ ਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅੱਖਾਂ ਮੀਚ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਰੱਖੀ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਬੀਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ? ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਵਿਰਸੇ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ, ਅਬਦਾਲੀ ਤੇ ਗੰਗੂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਸਕਾਂਗੇ?

ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਨੀਲੋਂ 9464370823

ਧੰਨ ਮੋਤੀ ਜਿਨ ਪੁੰਨ ਕਮਾਇਆ, ਗੁਰ ਲਾਲਾਂ ਤਾਈਂ ਦੁੱਧ ਪਿਆਇਆ

ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਚੇਲਾ ਅਤੇ ਸੇਵਕ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਦੀ ਉਮਰ 40 ਸਾਲ ਸੀ ਜੋ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗ਼ਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਨ। ਆਪ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਮਨਸੂਰੀਵ ਟਿੱਬੇ ਤੇ ਇੱਕ ਕੱਚੇ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਭੋਲੀ ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ 38 ਸਾਲ, ਬਿਰਧ ਮਾਤਾ ਲੱਧੋ ਦੀ ਉਮਰ 70 ਸਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜੀਤੂ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਆਪ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪੱਕੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸਨ। ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਈ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਨ। ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਜੀ ਕੋਲ ਰੁਕ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਭਾਈ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਨਵਾਬ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ ਲਾਂਗਰੀ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਹਿੰਦੂ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਛਕਾਉਣ ਦੀ ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਉਮਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ 27-28 ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਰਹਿੰਦ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਆਪ ਦਾ ਚੰਗਾ ਸੰਪਰਕ ਸੀ। ਜ਼ੇਲੂ ਦੇ ਦਰੋਗੇ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਭਾਈ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ! ਠੰਡੇ ਬੁਰਜ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਨਵੇਂ ਕੈਦੀ ਆਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਛਕਾ ਦਈ।” ਭਾਈ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਭੋਜਨ ਲੈ ਕੇ ਬੁਰਜ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਉੱਪਰ ਘੁੱਪ ਹਨੇਰਾ ਸੀ। ਦੀਵੇ ਦੀ ਮੱਧਮ ਲੋਅ ਵਿੱਚ ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਬਾਲਾਂ ਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁੱਜਰ ਕੌਰ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਮਾਤਾ ਜੀ ਬੋਲੇ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈ ? ਭਾਈ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਨੇ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਮਾਤਾ ਜੀਓ ! ਦਾਸ ਨੂੰ ‘ਮੋਤੀ’ ਕਹਿ ਕੇ ਲੋਕ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਆਪ ਦਾ ਇਹ ਸੇਵਕ ਨਵਾਬ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਲਈ ਭੋਜਨ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਛਕ ਲਵੋ। ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਾਹੀ ਭੋਜਨ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਤਾ ਗੁੱਜਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਨਹੀਂ ਮੋਤੀਆ ! ਇਹਨਾਂ ਪਾਪੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਰੋਟੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਇਹਨਾਂ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਅੰਨ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਛਕਣਾ, ਲੈ ਜਾ।” ਭਾਈ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਦੀਵਾਨ ਸੁੱਚਾ ਨੰਦ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਭੋਜਨ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ। ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਭੋਜਨ ‘ਪਾਪ ਦੀ ਕਮਾਈ’ ਕਹਿ ਕੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅਸੀਂ ਨਾਮ ਦਾ ਭੋਜਨ, ਬੰਦਗੀ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਖਾ ਕੇ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ।” ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਸਿੱਖ ਭਾਈ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਦੁਖੀ ਮਨ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਿਆ।

ਇਕੱਠੇ ਬੈਠ ਕੇ ਰੋਟੀ ਖਾਵਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠ ਕੇ ਹੀ ਭੋਜਨ ਛਕਦੇ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਸਮੇਟ ਕੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਬੈਠੇ। ਘਰ ਵਾਲੀ ਤੇ ਮਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਰੋਟੀ ਦੀ ਗਰਾਹੀ ਤੋੜੀ ਤੇ ਮੂੰਹ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਪਰ ਮੂੰਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾ ਜਾ ਸਕੀ। ਘਰ ਵਾਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਰੋਟੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੀ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਦੀ ਮਾਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, “ਬੇਟਾ ! ਕੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਅੱਜ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਖਾ ਰਿਹਾ।” ਤਾਂ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮਾਤਾ ਗੁੱਜਰੀ ਤੇ ਛੋਟੇ ਲਾਲ (ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ) ਭੁੱਖੇ ਹਨ, ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਰੋਟੀ ਕਿਵੇਂ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਮੈਂ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਖਾ ਸਕਦਾ। ਚੁੱਕ ਲਵੋ। ਓਪਰ ਨਵਾਬ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰ ਰਾਹੀਂ ਢੋਲ ਦੇ ਡੱਗੇ ਤੇ ਮਨਾਦੀ (ਡੌਂਡੀ) ਕਰਾਈ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਮਾਤਾ (ਮਾਤਾ ਗੁੱਜਰ ਕੌਰ) ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ (ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ) ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਕੋਹਲੂ ਵਿੱਚ ਪੀੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਭਾਈ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਦੀ ਬਿਰਧ ਮਾਤਾ ਕੰਬ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬੰਦੀ-ਬੱਚੇ ਤੇ ਤਰਸ ਨਹੀਂ। ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਜੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰ।” ਬਿਰਧ ਮਾਤਾ ਤਰਲੇ ਲੈ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਅੱਜ ਰੁਕ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਡੋਲ ਗਈ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਭਾਈ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਗਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਜਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗਹਿਣੇ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੋ। ਉਸ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਭੋਲੀ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਨੇ ਜੋ ਗਹਿਣੇ ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਪਾਏ ਸਨ ਤੇ ਕੁਝ ਸਿੱਕੇ ਜੋ ਸਨ ਉਹ ਲਿਆ ਕੇ ਭਾਈ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਕਿਹਾ, “ਸੁਆਮੀ ਜੀ ! ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਜੋ ਪਹਿਰੇ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਟਕੇ-ਟਕੇ ਤੇ ਵਿਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗਹਿਣੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਦੇਣੀ। ਇੱਕ ਗੜ੍ਹਵਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਫ਼ ਕਰਕੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਭਰ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਨਾਲ ਸੁੱਕੇ ਮੇਵੇ ਅਤੇ ਕੋਰੇ ਭਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਜਲ ਲੈ ਕੇ ਭਾਈ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਠੰਡੇ ਬੁਰਜ ਵੱਲ ਚੱਲ ਪਏ। ਭਾਈ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਪਹਿਰੇ-ਦਾਰ ਨੂੰ ਗਹਿਣੇ (ਰਿਸ਼ਵਤ) ਦੇ ਕੇ

ਮਾਤਾ ਗੁੱਜਰ ਕੌਰ ਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਕੋਲ ਠੰਡੇ ਬੁਰਜ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਤੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦੁੱਧ ਇਸ ਗ਼ਰੀਬ ਸੇਵਕ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਵੀ ਛਕੋ ਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੁੱਧ ਛਕਾਓ। ਧੰਨ ਮਾਤਾ ਗੁੱਜਰ ਕੌਰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, “ਮੋਤੀਆ ! ਸਾਨੂੰ ਦੁੱਧ ਤਾਂ ਛਕਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ।” ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ, ਮਾਤਾ ਗੁੱਜਰ ਕੌਰ ਜੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਤੁਸੀਂ ਦੁੱਧ ਛਕ ਕੇ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਦਿਓ। ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨਚਿੱਤ ਹੋ ਕੇ ਭਾਈ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਈ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲੀ। ਘਰ ਪੁੱਜ ਕੇ ਆਪਣੀ ਬਿਰਧ ਮਾਤਾ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ। ਭਾਈ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਤਿੰਨ ਦਿਨ (10, 11 ਤੇ 12 ਪੌਰ) ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਦੁੱਧ, ਮੇਵੇ ਅਤੇ ਜਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮਾਤਾ ਗੁੱਜਰ ਕੌਰ ਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਦੇਵਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਰ, ਲਾਲਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਦਬਾਅ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਧਰਮ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲੈਣ। ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਮਲੋਰਕੋਟਲੇ ਦਾ ਨਵਾਬ ਸ਼ੇਰ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਹ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਮਾਰਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਬਦਲਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਮਾਸੂਮ ਬਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜਿਆ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੀਲਾ ਨਾ ਚੱਲਿਆ ਤਾਂ ਕਾਜ਼ੀ ਨੇ ਫਤਵਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਨਵਾਬ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣਵਾ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ।

ਭਾਈ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਨੇ ਸੇਠ ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰਾਂ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਚੌਧਰੀ ਅੱਤਾ ਖਾਂ ਤੋਂ ਚੰਦਨ ਦੀਆਂ ਲੱਕੜਾਂ ਦੇ ਗੱਡੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ। ਸਿੱਖ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਤਾ ਗੁੱਜਰ ਕੌਰ ਜੀ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰਾਂ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਸਾਹਿਬ ਸਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ।

ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵਾਬ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਕੋਲ ਪੰਮੇ ਲੰਗੇ ਨੇ ਆ ਕੇ ਚੁਗਲੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਨੇ ਮਾਤਾ ਗੁੱਜਰ ਕੌਰ ਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੁੱਧ, ਮੇਵੇ ਤੇ ਜਲ ਛਕਾਇਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਸਕਾਰ ਲਈ ਲੱਕੜਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਵਾਬ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ, ਉਸ ਦੀ ਮਾਤਾ ਲੱਧੋ, ਪਤਨੀ ਭੋਲੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪੁੱਤਰ ਜੀਤੂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਨਵਾਬ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਵਾਬ ਨੇ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਲੱਗੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਫ਼ਾਈ ਮੰਗੀ। ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਨੂੰ ਛਪਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਦਲੇਰੀ, ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਨਵਾਬ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਕਿ ਕੈਦੀ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦਾਦੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ, ਉਸ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਡਿਊਟੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਜਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ, ਕੋਈ ਗਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਚੰਦਨ ਦੀਆਂ ਲੱਕੜਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਵੀ ਮੇਰਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਪਵਿੱਤਰ ਸਰੀਰਾਂ ਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਸਕਾਰ ਹੋ ਸਕੇ।

ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ, ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਭੋਲੀ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ ਤੇ ਪੁੱਤਰ ਜੀਤੂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਹਨੇਰੇ ਸੁੱਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਦੀਨ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੋਹਲੂ ਵਿੱਚ ਪਿੜ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਓ। ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਨੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਹੋ ਕੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ। ਤੂੰ ਜੋ ਚਾਹੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈਂ ਕਰ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਧਰਮ ਤੋਂ ਕਦੇ ਡੁਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜੀਤੂ ਨੂੰ ਖੂਨੀ ਕੋਹਲੂ ਵੱਲ ਸਿਪਾਹੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਦੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ ਆਪਣੇ ਲਾਡਲੇ

ਪੋਤੇ ਨੂੰ ਖੂਨੀ ਕੋਹਲੂ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਦੇਖ ਕੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਵੇ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ! ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਲੈ।” ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਭੋਲੀ ਨੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਚੀਕ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਵੇ ਸੂਬਿਆ ! ਆਪਣੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਇੰਤਹਾ ਦੇ ਕੋਹਲੂ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਨਪੀੜ ਲੈ।” ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਪੁੱਤਰ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ ਤੇ ਪਤਨੀ ਸਭ ਨੂੰ ਤਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਕੋਹਲੂ ਵਿੱਚ ਨਪੀੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਜੋ “ਸਤਿਨਾਮ-ਵਾਹਿਗੁਰੂ” ਦਾ ਜਾਪ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਕੋਹਲੂ ਵਿੱਚ ਨਪੀੜ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਜੁੜੀ ਖਲਕਤ ਇਸ ਜ਼ੁਲਮ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਤ੍ਰਾਹ-ਤ੍ਰਾਹ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਵਾਲੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਦਿਹਾੜੇ ਵਾਂਗ ਅਮਰ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵੀ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਿਆ।

ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਵਾਰਸਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਸਟ, ਅਦਾਰੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬੜੀ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਸੇਵਾ ਕਮਾਈ, ਉਹ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੱਕ ਯਾਦ ਰਹੇਗੀ।

ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁੱਜਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਤੇ ਜਲ ਛਕਾਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਗਲਾਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਸੰਗਤਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ. ਲੁਧਿਆਣਾ
 #1138/63-ਏ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਨਗਰ,
 ਗਲੀ ਨੰਬਰ 1, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰੋਡ,
 ਜਮਾਲਪੁਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
 Email :- karnailSinghA@gmial.com
 M. 98552-40552

ਅਮਰ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਜੀ

27 ਦਸੰਬਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਾ ਜਦੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਜੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਜ਼ਰੂਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਸੰਗਤਪੁਰ ਸੋਢੀਆਂ ਨੇੜੇ ਸਰਹੰਦ ਵੀ ਕੇ 1677 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਲੱਧੋ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਈ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਜੀ ਦੇ ਚਾਚਾ ਜੀ ਲੱਗਦੇ ਸਨ। 20 ਦਸੰਬਰ ਛੇ ਪੌਰ ਨੂੰ 1704 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਤੋਂ ਚਾਲੇ ਪਾਏ ਤਾਂ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਤੇ ਮੁਗਲ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਡੇ ਭਾਰੀ ਯੁੱਧ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਹੜ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵਿਛੜ ਗਿਆ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਮਾਤਾ

ਗੁਜਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਰਸੋਈਏ ਗੰਗੂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਗੰਗੂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਰਸੋਈਆ ਸੀ। ਮਾਤਾ ਗੁਜਰ ਕੋਲੇ ਮੋਹਰਾਂ ਅਤੇ ਗਹਿਣੇ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਲਾਲਚ ਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਅਤੇ ਦੋ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋਰਿੰਡੇ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੋਰਿੰਡੇ ਇੱਕ ਰਾਤ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਸੀ ਪਠਾਣਾ ਲੈ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪੈਰੀਂ ਬੇੜੀਆਂ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਕੜੀਆਂ ਲਾ ਕੇ ਸਰਹਿੰਦ ਥਾਣੇ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਸਰਹੰਦ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਜੀ ਉੱਥੇ ਹਿੰਦੂ ਕੈਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਲਈ ਖਾਣਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਮਾਤਾ ਜੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਠੰਡੇ ਬੁਰਜ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਆਪਣੇ ਘਰਵਾਲੀ ਬੀਬੀ ਭੋਲੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਜੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀ

ਇਹ ਸਾਰੀ ਵਿਥਿਆ ਸੁਣ ਕੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੋਏ। ਮਾਤਾ ਗੁਜਰ ਕੌਰ ਜੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਠੰਡੇ ਬੁਰਜ ਵਿੱਚ ਆਕੜੇ ਹੋਏ ਵੇਖਿਆ। ਉਸ ਵਕਤ ਠੰਡੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਚੱਲਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਤਿੰਨੋਂ ਦਾਦੀ ਜੀ ਅਤੇ ਪੋਤਰੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਜੀ ਨੇ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਗਰਮ ਦੁੱਧ ਦਾ ਬਰਤਨ ਲੈ ਕੇ ਠੰਡੇ ਬੁਰਜ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਨੇ

ਆਪਣੇ ਗਹਿਣੇ ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਰੇ-ਦਾਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੰਘਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ। ਉਸਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਜਾਣਾ। ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਕਰਕੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਨੇ ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੂੰ ਲੰਘਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਵਾਬ ਤੋਂ ਡਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ? ਨਵਾਬ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਹਲੂ ਵਿੱਚ ਪੀੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਡਰੇ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਨੇ

ਮਾਤਾ ਜੀ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗਰਮ ਦੁੱਧ ਪਿਆਕੇ ਅਸੀਸਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਹ ਕੰਮ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ 27 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ 13 ਪੌਰ 1704 ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਬਾ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਤਾ ਗੁਜਰ ਕੌਰ ਜੀ ਠੰਡੇ ਬੁਰਜ ਵਿੱਚ ਸੱਚਖੰਡ ਵਿੱਚ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ। ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੀ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਭੇਦ ਗੰਗੂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਪੰਮਾ ਲੰਗਾ ਨੇ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਮੇ ਲੰਗੇ ਚੁਗਲੀ ਕਰਕੇ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮੇਤ ਪਰਿਵਾਰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, 'ਕਿ ਤੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਪਿਆਇਆ ਹੈ।' ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹਾਂ, ਪਿਆਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਹੜਾ ਇਹ ਕੋਈ ਗੁਨਾਹ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣ ਜਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਕੋਹਲੂ ਵਿੱਚ ਪੀੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਹਿੰਦ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਛੇ ਸਾਲਾ ਪੁੱਤਰ ਨਰਾਇਣ ਨੂੰ ਕੋਹਲੂ ਵਿੱਚ ਪੀੜ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਤਾ ਲੱਧੋ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਭੋਲੀ ਨੂੰ ਕੋਹਲੂ ਵਿੱਚ

ਪੀੜ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੂੰ ਕੋਹਲੂ ਵਿੱਚ ਪੀੜ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਦੋ ਸੌ ਮੀਟਰ ਪਰੇ ਮਰੰਡੇ ਵੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਥਾਂ ਰੋਜ਼ਾ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ 25 ਤੋਂ 27 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨਤਮਸਤਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੀ ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਜੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜੀ ਦੀ ਲਸਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੱਕ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਡਾਕਟਰ ਨਰਿੰਦਰ ਭੱਪਰ ਝਬੇਲਵਾਲੀ। ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਡਾਕਖਾਨਾ ਝਬੇਲਵਾਲੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ। 6284145349

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਮੇਰੀ ਛਿਪੇ ਜਾਣ ਦੀ ਚਾਹ, ਛੁਪੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਦੀ। ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਨਬੇੜ ਕੰਮ, ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਸ਼ੋਹਰਤ ਪਾਉਣ ਦੀ। ਜਿੰਨਾ ਕੁ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਤਸੱਲੀ। ਨਾਲਾਲਚ, ਨਾ ਹੰਕਾਰ ਹੈ, ਨਾ ਮੰਗੀਏ ਮੱਲੋ-ਮੱਲੀ। ਬਹੁ-ਭਾਂਤੀ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ, ਛੇ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਭਾਈ। ਪਿਤਾ ਡਾਕਟਰ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਆਰ ਐਮਪੀ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਦਵਾਈ। ਦਾਦਾ ਜੀ, ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ, ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਿੰਘ ਸਜੇ। ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ, ਵਡੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਦੀਵਾਨ ਕੌੜਾ ਮੱਲ ਜੀ, ਮੁਲਤਾਨ ਦੇ ਉਪ-ਗਵਰਨਰ ਸਨ ਫਥੇ। ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਨਾ

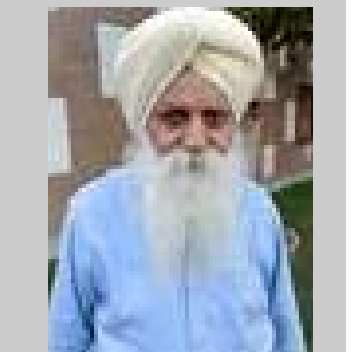
ਜੀ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੰਘ, ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਮੱਠਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ, ਜਾਣੇ ਪਹਿਚਾਣੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਜ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ। ਚਕਿਤਸਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ (ਆਯੁਰਵੇਦਾ, ਸਿੱਧਾ, ਯੂਨਾਨੀ) ਹਿਕਮਤ ਦੇ ਸਨ ਜਾਣਕਾਰ। ਲਿਖੇ ਲੇਖ ਸ਼ੇਖ਼ ਸਾਅਦੀ, ਗੁਲਿ-ਸਤਾਨ, ਅਤੇ ਬੋਸਤਾਨ। ਸਭ ਦੁਖਾਂ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਲਾਭ ਲਈਏ, ਲਿਖੀ ਸੀ ਦਾਸਤਾਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇਂ, 5 ਦਸੰਬਰ 1872 ਨੂੰ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਗਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਮਕੈਨੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ (ACET) ਵਿੱਚ ਮਾਨਾਂਵਾਲੇ ਤੋਂ, 17 ਸਾਲ ਦੀ

ਉਮਰੇ ਚਤਰ ਕੌਰ ਨਾਲ ਪੁਤਰੀਆਂ ਨੇ ਜਨਮ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਾ ਕੇ ਨਾਤਾ ਲਿਆ। ਕਈ ਨਾਵਲ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆ। ਆਪ ਦੇ ਘਰ ਦੋ

ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਭਾਈ ਮਰਦ-ਾਨਾ। ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਤੇ 5000 ਨਕਦ ਇਨਾਮ (1955) ਪਦਮ ਭੂਸ਼ਣ (1956) ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨਮਾਨਿਤ। ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਰੋੜ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਚੁੱਘ ਖਾਨਦਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਇਕ ਵੰਨਗੀ : ਸੁਪਨੇ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ, ਮਿਲੇ ਅਸਾਨੂੰ, ਅਸੀਂ ਧਾਹ ਗਲਵਕੜੀ ਪਾਈ। ਨਿਰਾ ਨੂਰ ਤੁਸੀਂ ਹੱਥ ਨਾ ਆਏ, ਸਾਡੀ ਕੰਬਦੀ ਰਹੀ ਕਲਾਈ। ਮਿੱਟੀ ਚਮਕ ਪਈ ਇਹ ਮੋਈ, ਤੁਸੀਂ ਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਸ਼ਕੇ। ਬਿਜਲੀ ਕੁੰਦਰਾਈ, ਥਰਰਾਦੀ, ਹੁਣ ਚਕਾਚੁੰਦ ਹੈ ਛਾਈ। ਉੱਠ ਦੌੜੇ ਪਰ ਲੜ ਉ "ਬਿਜਲੀ

ਲਹਿਰਾਂ"। ਉਡਦਾ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਉਹ ਅਪਣੀ ਸਾਨੂੰ ਗਿਆ ਲਾਈ। ਡਾਲੀ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜ ਨਾ। ਸਾਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹੱਟ ਮਹਿਕ ਦੀ ਲਾਈ। ਫੁੱਲ ਤਾਂ, ਤਾਂ ਵੀ ਦੋ ਦਿਨ ਖਿੜਕੇ, ਮੌਤ ਕਲੀ ਦੀ ਆਈ।

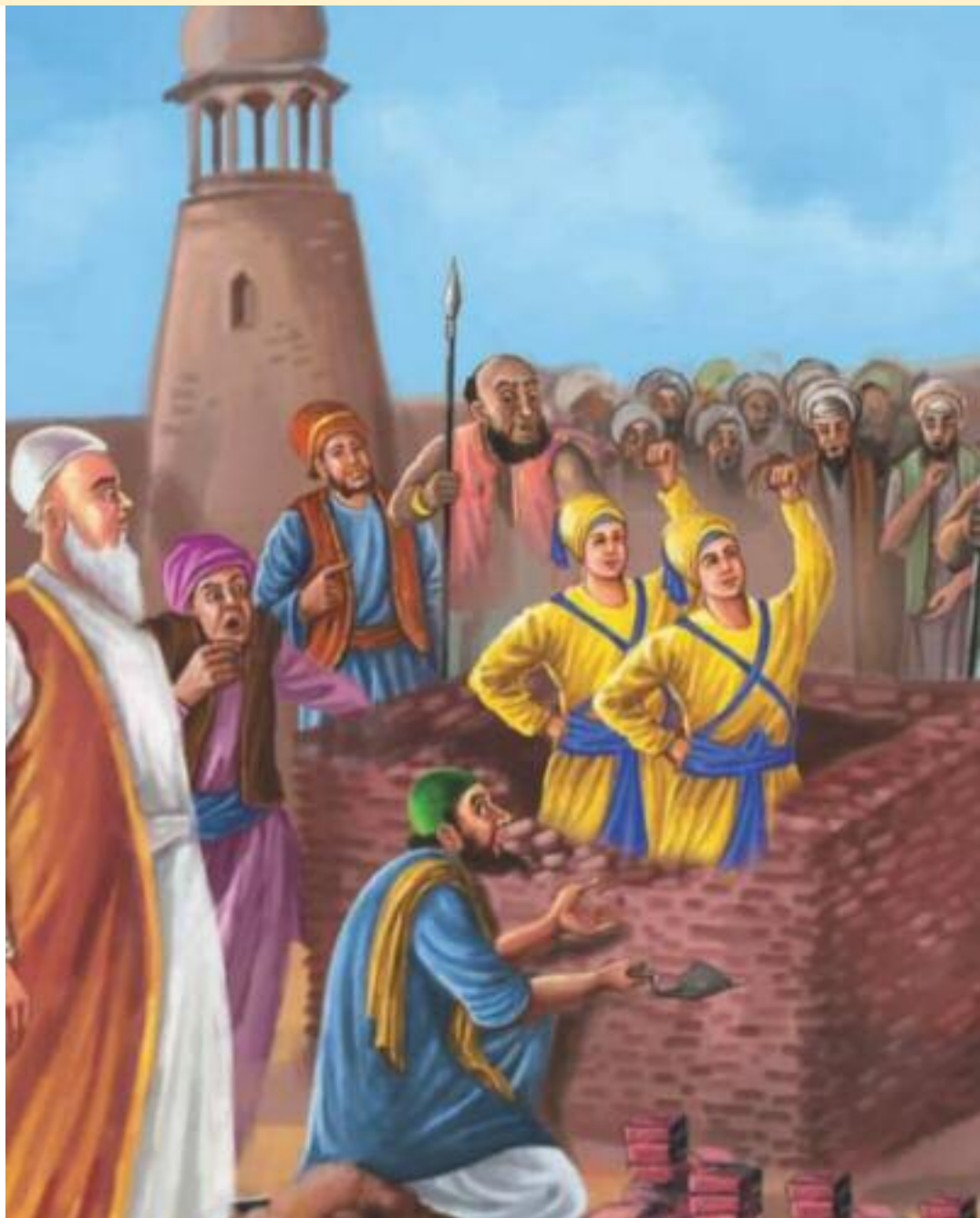

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ ਪਿੰਡ ਕੁਲਬੁਰਫਾਂਜ਼ਿਲਾ ਪਟਿਆਲਾ। ਹਾਲ-ਆਬਾਦ ਬ੍ਰਿਸਬੇਨ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਫੋਨ ਨੰਬਰ : 9878469639

ਸ਼ਹੀਦ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਟਾਂ ਦਾ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਪੰਡਤਾਂ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਕੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਿੱਥੇ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸੀਸ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ 9 ਸਾਲ ਦੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ ਉਤਰਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਬਚਪਨ ਦਾ ਨਾਂ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਹੀ ਉੱਚਾ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ, ਜਾਤ ਪਾਤ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖ ਸੈਨਿਕ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੰਘ ਲਗਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ। ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ,, ਚਿੜੀਆਂ ਸੰਗ ਬਾਜ਼ ਲੜਾਉਂ, ਤਾਂ ਹੀ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਹਿਲਾਉਂ,, ਕਹਿ ਕੇ ਸਿਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ ਅਤੇ ਮੁਗਲਾਂ ਨੂੰ ਚਿੜੀਆਂ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋਸ਼ ਭਰਿਆ। ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰੁਕਾਵਟ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਵਿਦਵਾਨ, ਗਿਆਨੀ ਅਤੇ ਵੀਰ ਬਹਾਦਰ ਸਿਪਾਹੀ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਘਾ, ਕੜਾ, ਕੇਸ, ਕਿਰਪਾਨ ਅਤੇ ਕੱਛਾ , ਇਹ ਪੰਜ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਪਣੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ

ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਧਰਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੀਤਿਆ। ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਫੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਆਪਣਾ ਠਿਕਾਣਾ ਬਦਲਦੇ ਰਹੇ। ਇਕ ਦਿਨ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਵੱਖਰੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਤੇ ਮਿਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਨਾ ਲੱਗ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਰਸਤੇ ਚੁਣੇ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੋਵੇਂ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ, ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੰਗੂ ਮਿਲਿਆ। ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਗੰਗੂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਦਿਲ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸਪਾਤਰ ਸੀ। ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਅਤੇ ਗੰਗੂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਵਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਚੱਲ ਕੇ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ। ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਗ਼ਲਤੀ ਹੋਈ ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਖੇਟ ਹੈ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਸੌਂ ਗਏ ਤਾਂ ਗੰਗੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਘਰਵਾਲੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਵੇਰੇ ਸਰਹੰਦ ਦੇ ਨਵਾਬ, ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਫੜਵਾ ਕੇ ਇਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ। ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਲੇਕਿਨ ਗੰਗੂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿਦ ਤੇ ਅੜਿਆ ਰਿਹਾ। ਸਵੇਰੇ-ਸਵੇਰੇ ਉਹ ਸਰਹੰਦ ਦੇ ਨਵਾਬ, ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ

ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਦੇ ਮੁਗਲ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਆ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਕ ਸਭਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ, ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ, ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕਰਕੇ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜੇ। ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕੇ,, ਸਲਾਮ,, ਕਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਨਿਡਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੇ,,,,,, ਬੇਲੇ ਸੋ ਨਿਹਾਲ, ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ,, ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ,, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਪਿਤਾ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਝੁਕਾ ਸਕਦੇ। ਸਾਡੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕੇ ਇਸਲਾਮ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਦੇ

ਬਦਲੇ ਸੀਸ ਕਟਵਾਉਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਠੀਕ ਸਮਝਿਆ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗੇ ?ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਅਤੇ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਮੁਗਲ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕ ਗਈ। ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਛੱਡ ਕੇ ਮੁਸਲਿਮ ਧਰਮ ਅਪਨਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਡਰ ਅਤੇ ਲਾਲਚ ਦਿਖਾਇਆ ਪੁੱਤੂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੇ ਸਾਫ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦਿਨ ਵਾਸਤੇ ਠੰਢੇ ਬੁਰਜ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਬਦਲਣ ਵਾਸਤੇ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਜਾਣ ਲੇਕਿਨ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਕਸਦ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਏਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੀਵਾਰ ਵਿਚ ਚਿਣਵਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿਵਾਰ ਵਿਚ ਚਿਣਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਰਹੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਕੋਈ ਡਰ, ਚਿੰਤਾ ਜਾਂ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧਰਮ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ

ਜੀ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਤਰਾਂ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੰਧ ਵਿਚ ਚਿਣਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕੰਧ ਤੁੜਵਾਈ ਕਿ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਥੋੜ੍ਹਾ ਸਾਹ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਤੋਂ ਡਿੱਗੇ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੋਤਰਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ। ਗੱਲ ਇਥੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੁਕੀ, ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਨੂੰ ਬੁਰਜ ਦੇ ਉੱਤੋਂ ਧੱਕਾ ਦਿਵਾ ਕੇ ਮਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਅਤੇ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੇ ਲਾਡਲਿਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਆਪਣੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵਾਸਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਹ ਦਿਖਾਇਆ। ਇਹਨਾਂ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇਤਨੀ ਵੱਡੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤੇ ਲੇਖ ਨਮਸਕਾਰ, ਨਮਸਕਾਰ।

ਮੁਗਲ ਸੈਨਾ ਭੁੱਖੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ 20 ਦਿਸੰਬਰ,1704 ਨੂੰ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਚਲਕੇ 21 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਚਮਕੌਰ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਅਤੇ 40 ਸਿੰਘ ਸੈਨਕ ਵੀ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਚਲਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮੁਗਲਾਂ ਦੀ ਸੈਨਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਭੇਜੀ। ਲੇਕਿਨ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ 40 ਸਿਖ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਦੀ ਅੱਧੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੌਜਦਾ ਸਫਾਇਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਲੇਕਿਨ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਅਤੇ 40 ਸਿਖ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਲੇਕਿਨ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਫੇਰ ਵੀ ਮੁਗਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਹਥ ਨਾ ਆਏ। ਬਾਦ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੰਦੇੜ ਵਿਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਗਏ ਹੋਏ ਸਨ,ਉਥੇ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਧੌਖੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਸਿਰਫ 42 ਸਾਲ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ,, ਗੁਰੂ ਮਾਨਿਓ,, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ,,ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਧਰਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਰਬੰਸ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਲੇਕਿਨ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਚਾਰੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿਲ ਨੂੰ ਹਿਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਸੀਸ ਝੁਕਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਮਲਾਲ ਕੌਸ਼ਲ
 ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ--
 9416359045
 ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ_975-ਭ/20
 ਗ੍ਰੀਨ ਰੋਡ,
 ਰੋਹਤਕ--
 124001(ਹਰਿਆਣਾ)

Dear Sir/Madam

The Management, Staff and Students of
**BODHISATVA DR. BABASAHEB AMBEDKAR
 PUBLIC SCHOOL, CHIMUR, Dt. Chandrapur (M.S.)**

Cordially invite you for the
ANNUAL DAY CELEBRATION

on

Thursday, 1st January, 2026
 at 11.30 am

PRESIDENT

Ayu. Prakash Wankhede,

President Bodhisatva Dr. Babasaheb Ambedkar Public School Chimur

CHIEF GUEST

Dr. Santosh Thite

Add. Collector, Chimur

Mr. Shridhar Rajmane Sir

Tahsildar, Tahsil office Chimur

Mrs. Archana Wanjari,

CEO, Nagar Parishad, Chimur

Mr. Dinesh Labade

Police Inspector, Police Station, Chimur

Mr. Vishal Bodhane

BEO, P. S. Chimur

Principal

Mr. Siddharth Jilte

BBAPS, Chimur

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਯੋਧੇ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਬੀਰ ਗਾਥਾ

(ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ

ਅੰਕ ਦੇਖੋ ਜੀ)

ਉੱਪਰੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਸਾਹਿ-ਬਜ਼ਾਦੇ ਸਮੇਤ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਘਿਰੇ ਦੇਖ ਤੀਰਾਂ ਦੀ ਬੁਛਾੜ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੇਰਾ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਜੋਹਰ ਦਿਖਾ ਅਨੇਕਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਬੁਲਾਇਆ। ਅੰਤ ਵੈਰੀ ਦਲ ਨਾਲ ਜੁਝਦੇ ਹੋਏ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਜਾਮ ਪੀ ਗਏ। ਮਿਰਜ਼ਾ ਅਬਦੁਲ ਗ਼ਨੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ-

ਬੇਟੇ ਕੇ ਕਤਲ ਹੋਨੇ ਕੀ ਪਹੁੰਚੀ ਯੁੰਗੀ ਖਬਰ। ਸੁਕਰੇ ਅੱਲਾਹ ਕੀਆ ਝਟ ਉਠਾ ਕੇ ਸਰ।

ਮੁਝ ਪਰ ਸੇ ਆਜ ਤੇਰੀ ਅਮਾਨਤ ਅਦਾ ਹੂਈ ਬੇਟੋਂ ਕੀ ਜਾਂ, ਧਰਮ ਕੀ ਖਾਤਿਰ ਫਿਦਾ ਹੂਈ।

ਹੁਣ ਵੈਰੀ ਦਲ ਦੇ ਜਰਨੈਲਾਂ ਰਲ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਵੇਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਾਸਤੇ ਗੜ੍ਹੀ ਅੰਦਰ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥੋ-ਹੱਥੀ ਫੜ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹਾ ਮਤਾ ਪਕਾ ਕੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਲ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਗੜ੍ਹੀ ਦੁਆਲੇ ਪਹਿਰੇ ਦੀ ਤਕੜਾਈ ਕਰ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈਆਂ। ਉੱਪਰ ਬਚੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤੇ ਸੋਧਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅੱਜ ਹੀ ਰਾਤੀਂ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਗੜ੍ਹੀ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ, ਹੋਰ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਸਕਣ ਪ੍ਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਬਚੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਤਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਗੜ੍ਹੀ ਛੱਡ ਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਾਨ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦਾ “ਹੁਕਮ” ਸੁਣਾਇਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ “ਖਾਲਸੇ” ਦੇ ਹੁਕਮ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਨਿਵਾਂਦੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰ ਕੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈ ਗਈ। ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਨੇ ਤਿੰਨ ਸਿੰਘ ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ, ਭਈ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ। ਹਮਸ਼ਕਲ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਅਤੇ ਜਿਗ੍ਹਾ ਕਲਗੀ ਪਹਿਨਾ ਕੇ ਗੜ੍ਹੀ ਦੀ ਉੱਚੀ ਮਮਟੀ (ਗੁੰਬਦ) ਉੱਤੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ

ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਅਪਨਾਉਣ ਯੋਗ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਤੀਰ ਕਮਾਨ ਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਸਤਰ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਦੱਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਉਂਦੇ-ਜੀਅ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ। ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ੯ ਪੋਹ, ੧੭੬੧ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਿਆ ਮੁਗਲਾਂ ਨੇ ਗੜ੍ਹੀ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਮਟੀ ਪਰ ਬੈਠਾ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਮੁਗਲ ਬੜੇ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਕਿ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜ-ਸੱਤ ਸਿੰਘ ਹਨ, ਇੱਕ ਹੱਲੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗੜ੍ਹੀ ਸਰ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਫੜ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਇਨਾਮ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਮੁਗਲਾਂ ਨੇ ਗੜ੍ਹੀ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁੱਠੀ-ਭਰ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਡੱਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਗੋਲੀ-ਸਿੱਕੇ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਰਿਹਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਲਾਗੇ ਨਹੀਂ ਢੁੱਕਣ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਤੀਰ ਤੇ ਗੋਲੀ-ਸਿੱਕਾ ਮੁੱਕ ਗਿਆ ਤਾਂ ਲੜਾਈ ਹੱਥੋ-ਹੱਥੀ ਹੋ ਗਈ। ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸਿੰਘ ਜਾਮ-ਏ-ਸ਼ਹਾਦਤ ਪੀ ਗਏ। ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵਿੱਚ ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਆਹੂ ਲਾਹੁੰਦੇ ਰਹੇ। ਕਈ ਘੰਟੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਖਿਰ ਫੜਹਿ ਗਜਾ ਧਰਤੀ ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਏ। ਮੁਗਲਾਂ ਨੇ ਕਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੋਚ ਲਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਲਗੀ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਨ। ਇੱਕ ਪਠਾਣ ਨੇ ਕਲਗੀ ਵਾਲਾ ਸਿਰ ਧੜ ਨਾਲੋਂ ਜੁਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਈ ਕੁਇਰ ਸਿੰਘ ਲਿਖਦੇ ਹਨ-

ਕਲਗੀ ਜਿਗ੍ਹਾ ਔਰ ਯਹ ਹੋਈ। ਗੋਬਿੰਦ ਇਹੈ ਹੈ ਸੋਈ। ਮਾਰ ਸ਼ੀਸ਼-ਸ਼ਮਸ਼ੋਰ ਪਠਾਨਾਂ। ਸੀਸ ਰਹਿਤ ਕਲਗੀ ਲੀ ਮਾਨ। ਸੀਸ ਨਿਹਾਰ ਬੰਗੋਸਰ ਕੇ ਬੋਲਤ ਹੈ ਸਭ ਨਰ ਨਾਰੀ। ਏਕ ਕਹੇ ਕਰੁਨਾ ਨਿਧ ਕੇ, ਇਕ ਭਾਖਤ ਹੈ ਇਹ ਖੇਲ ਅਪਾਰੀ।

ਦਸਮ-ਪਿਤਾ ਅੱਗੇ-ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਕਬਹੁ ਨ ਬਿਸਾਰਹੁ॥ ਉਰਿ ਲਾਗਹੁ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਪੂਰਬ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੋਬਿੰਦ ਬੀਚਾਰਹੁ॥ (੮੨੯) ਵਿਚਿ ਦੁਨੀਆ ਸੇਵ ਕਮਾਈਐ॥ ਤਾ ਦਰਗਹ ਬੈਸਣੁ ਪਾਈਐ॥ (੨੬)

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਗਿਆ ਜੇ ਫੜੋ!, ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਗਿਆ ਜੇ ਫੜੋ! ਹੁਣ ਬਚ ਕੇ ਕਿਤੇ ਨਿਕਲ ਨਾਂ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਬੋਲ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਸੁਬੇਦਾਰ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਸਾਹਿਬ-ਏ-ਕਮਾਲ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਹਵੇਲੀ ਛੱਡ ਜਾਣ ਤਾਂ ਮਹਾਬਲੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪੰਚ-ਪ੍ਰਾਨੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਅਰਥਾਤ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਿਰ-ਮੱਥੇ ਮੰਨ ਕੇ, ਪੋਹ ਦੀ ਕਾਲੀ-ਬੋਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਜ਼ੋਰ-ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਤਾੜੀ ਮਾਰ ਕੇ, ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਕਿਹਾ, ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਚੱਲਿਆ ਜੇ! ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਹਿੰਮਤ ਹੈ ਤਾਂ ਫੜ ਲਓ। ਜਦੋਂ ਨਿਰਭੈ ਮਹਾਬਲੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਬੋਲ ਕਹੇ ਤਾਂ ਮੁਗਲ ਫੌਜਾਂ ਵਿੱਚ ਭਗਦੜ ਮਚ ਗਈ। ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਆਪਣੇ ਸੈਨਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰ-ਵੰਗਾਰ ਕੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਹੁਣ ਕਿਤੇ ਵੇਲਾ ਖੁੰਝ ਨਾਂ ਜਾਵੇ, ਤਕੜੇ ਹੋ ਹਿੰਮਤ ਮਾਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਹੀ ਫੜ ਲਓ। ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਰੰਗ ਨਿਆਰੇ ਹਨ। ਰਾਤ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੜਬੜਾਏ ਹੋਏ, ਮੁਗਲ ਫੌਜੀ ਆਪੋ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੜ-ਲੜ ਕੇ ਮਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਸਵੇਰੇ ਪਹੁ-ਫੁਟਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੱਤ ਉੱਪਰ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੋਇਆ ਚੋਲਾ ਅਤੇ ਕਲਗੀ ਸਜਾਈ ਬੈਠਾ, ਇਹ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਨਿਰਭੈ ਯੋਧਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਰਲਦੀ-ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਨੇ ਖੁਦ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖ ਲਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਹਵੇਲੀ ਉੱਪਰ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਲਗੀ ਵੀ ਉਹੀ ਹੈ, ਸ਼ਕਲ, ਕੱਚ ਅਤੇ ਚੋਲਾ ਵੀ ਉਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨੂੰ ਕੜਾਕੇਦਾਰ ਠੰਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਤੋਲੀਆਂ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ। ਸਾਰਾ ਸਰੀਰ ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ ਭਿੱਜ ਗਿਆ ਕਿ ਹੈਂ! ਗੁਰੂ ਅਜੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ?

ਰਾਤ, ਉਹ ਕੌਣ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੀ ਅਣਖ ਨੂੰ ਤਾੜੀ ਮਾਰ ਕੇ, ਉੱਚੀ ਬੋਲ ਕੇ ਵੰਗਾਰਿਆ ਸੀ? ਏਨੀ ਸੈਨਾ ਵੀ ਮਰ ਗਈ, ਲਾਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਸ਼ਾਂ ਪਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਗੁਰੂ ਅਜੇ ਵੀ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ? ਹੇ ਖੁਦਾ! ਇਹ ਸਿੰਘ ਕਿਸ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂ ਤਾਂ ਭੁੱਖ-ਪਿਆਸ ਲਗਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਸ਼ਾਹ ਰਗ ਨੂੰ ਐਸਾ ਹੱਥ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਵਾਪਸ ਮੁੜਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਕੁਝ ਦਰਜਨ ਕੁ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਫੌਜ ਲੱਗਭਗ ਖਤਮ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸੈਨਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਸੈਨਾਪਤੀ ਨੂਰ ਖਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਦੂਈ ਸ਼ਕਤੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਤਾਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੀ ਬੇਹਿਸਾਬ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਹੀ ਸਾਡੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੰਦੇ। ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਤੀਰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਚਾਰ-ਚਾਰ, ਪੰਜ-ਪੰਜ ਸੂਰਮਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿੰਨ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਤਾਹੀਓਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਤੋਂ

ਦੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਗੂੰਜ ਉੱਠੀ। ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਏਨਾ ਜ਼ਬਰਦ-ਸਤ ਹੱਲਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮੁਗਲ ਸੈਨਿਕ ਧੜਾ-ਧੜ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਡਿੱਗਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਲੱਤ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਬਾਂਹ, ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਿਰ, ਕਿਸੇ ਦਾ ਧੜ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਕੁਰਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਸੈਨਾਪਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਲਕਾਰੇ ਮਾਰ ਰਹੇ ਸਨ ਇਸ ਬਹਾਦਰ ਯੋਧੇ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਦਾ ਵਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਹਾਰ ਸਕਦਾ। ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਹੇਠ ਲੜਦੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਸਿੰਘ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੱਟੜ ਹੋ ਗਏ। ਮੁਗਲ ਫੌਜਾਂ ਦਾ ਕਹਿਰੀ ਹੱਲਾ ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਇਉਂ ਚਮਕੌਰ ਦੇ ਇਸ ਘਮਸਾਣ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਬਾਕੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਗਏ। ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਇੱਕ ਉੱਚੇ-ਸੁੱਚੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਕਥਾ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯਾਤ੍ਰ ਤੇ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਸਨ ਉੱਥੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਆਪ ਜੀ ਦਾ

3. ਭਾਈ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ-ਤਵਾਰੀਖ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਸਫਾ ੫੦੩ ਤੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਲਗੀ ਬਸਤਰ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਰੂਪ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ੪. ਗਿ. ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ-ਤਵਾਰੀਖ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਸਫਾ ੧੦੧੬ ਤੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੋ ਐਨ-ਹੂ-ਬ-ਹੂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਸੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਗਾ ਤੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਪੁਸ਼ਾਕਾ ਜਿਗਾ ਕਲਗੀ ਸਮੇਤ ਪਹਿਨਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸਾ ਸੋਧਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੋਂ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਗੁਰਿਆਈ ਦੀ ਪਦਵੀ ਦਿੱਤੀ।

੫. ਗਿਆਨੀ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ-ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਦਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਸਫਾ ੩੪੯ ਤੇ, ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸੀਸ ਤੇ ਕਲਗੀ ਸਜਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਪੌਸ਼ਾਕਾ ਪਹਿਨਾ ਕੇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਤੇ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ।

੬. ਪ੍ਰਿ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ-ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਦੇ ਸਫਾ ੩੪੯ ਤੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੰਥ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਕੇ ਗੜ੍ਹੀ ਛੱਡਣਾ ਪਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਲਗੀ ਦੇ ਕੇ ਕਿਲ੍ਹਾ ਛੱਡਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਲਈ।

੭. ਪ੍ਰੋ. ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਬੂਬ-ਸਹਿਜੇ ਰਚਿਓ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਸਫਾ ੪੧੦ ਤੇ ਵੀ ਕਲਗੀ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੀਸ ਤੇ ਸਜਾਉਣ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ।

੮. ਡਾ. ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ-ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਯੋਧਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਫਾ ੧੯੬ ਤੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਸੂਰਤ ਤੇ ਕੱਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਰਲਦਾ ਮਿਲਦਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲਗੀ ਸਜਾਈ ਅਤੇ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿਚਲੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਿਕਲਣ ਸਮੇਂ ਨਗਾਰਾ ਵਜਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਵਾਰਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਜੁਆਬ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੇ ਸਿੰਘ ਹੋਣ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਬਣਿਆ ਰਹੇ।

੯. ਗਿ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀਵਨ ਕਥਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਫਾ ੧੦੧ ਤੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਸਤਰ ਤੇ ਜਿਗ੍ਹਾ ਕਲਗੀ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਹਿਨਾ ਦਿੱਤੀ।

(ਸਮਾਪਤ)

ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ (5104325827)

ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸੈਨਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਚਾਹੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਹਮਲਾ ਤਾਂ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ। ਆਖਰੀ ਵੇਰ ਦਾ ਇੱਕ ਕਹਿਰੀ ਹੱਲਾ ਬੋਲ ਦਿਓ ਤੇ ਇਹ ਹੱਲਾ ਐਸਾ ਧਮਾਕੇਦਾਰ ਧੜਲੇ ਨਾਲ ਕਰੋ ਕਿ ਆਰ-ਪਾਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਬਚ ਕੇ ਨਾ ਜਾਣ! ਆਓ ਹੱਥੀਂ ਪਕੜ ਲਓ। ਏਧਰ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਭਿਣਕ ਪੈ ਗਈ। ਨਿਰਭੈ ਯੋਧੇ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਹਵੇਲੀ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਲਾਗੇ ਖੜ੍ਹੇ, ਬਾਕੀ ਸਾਥੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਆ ਗਏ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ, ਹਵੇਲੀ ਦਾ ਬੁਹਾ ਖੋਲ੍ਹ, ਸਿੰਘ “ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ” ਦਾ ਜੈਕਾਰਾ ਬੁਲਾ ਕੇ, ਮੁਗਲ ਫੌਜਾਂ ਤੇ ਟੁੱਟ ਪਏ। ਤੇਗਾਂ ਨਾਲ ਤੇਗਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਕਰਾਉਣ ਲੱਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਅਸਮਾਨੀ ਬਿਜਲੀ ਕਾਲੇ ਬੱਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚਮਕਦੀ ਹੈ। ਸਿੰਘਾਂ

ਅਥਾਹ ਪਿਆਰ ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅਤੇ ਨਾਮ-ਰਸੀਏ ਵੀ ਸਨ। ਸੋ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਬਹਾਦਰ ਯੋਧਿਆਂ ਤੇ ਵਫਾਦਾਰ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲੇਗੀ ਉੱਥੇ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਬੜੇ ਮਾਨ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਕਲਗੀ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਵੇਰਵੇ:-

੧. ਭਾਈ ਕੋਇਰ ਸਿੰਘ-ਗੁਰ ਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਜਿਸ ਦਾ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ੧੭੫੧ ਸੰਨ ਹੈ ਵਿੱਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਗ੍ਹਾ ਕਲਗੀ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਬੰਗੋਸਰੀ ਨੂੰ ਬਖਸੀ।

੨. ਭਾਈ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ-ਗੁਰ ਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ੧੭੯੭ ਵਿੱਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਗ੍ਹਾ ਕਲਗੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੋਈ।

Celebrate Bheema koregaon on 01.01.2026 at 12pm at Shaurya diwan in Takshila Takshila Maha Buddha buddha vihar Jalandhar,26 Vihar Ludhiana. All December (Paramjit jassal) - Upasaks are respectfully Punjab Buddhist Society requested to assemble at (Regd) Punjab Takshila Takshila Maha Buddha Vihar Vihar Ludhiana and pay Ludhiana Punjab has decided to celebrate Bheema Brave soldiers who won the Koregaon Shaurya Diwas battle.

ਫੌਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਮਗਰੋਂ ਜੰਗ ਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਬਚਾਵ ਮੁਹਿੰਮ 'ਚ ਜੁੱਟਣ ਦਾ ਲਿਆ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਫੈਸਲਾ

ਵੈਨਕੂਵਰ, (ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ)- ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਖਾਰਕੀਵ ਦੀ ਪਸ਼ੂ ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਸੂਬੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸੰਭਾਲ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਬ੍ਰਸ ਪੈਰੀ ਨੂੰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਉਹ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਬੰਬਾਰੀ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਨਾਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇਣ ਮਗਰੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੁੱਤਿਆਂ ਤੇ ਬਿੱਲੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਬਚਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ, ਪਿਆ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਉਸਦੀ ਜੰਗੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਠਿਕਾਣਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਣ ਦੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਹੋਈ। ਫੌਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਨਾਲ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪੈਰੀ ਦਾ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਪੈਰੀ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਕਾਰਨ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਤੇ ਛੱਡੇ ਗਏ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਨਵਾਂ ਮੰਤਵ ਹਾਸਿਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਇਸੇ ਮੰਤਵ ਤਹਿਤ ਉਹ ਯੂਕਰੇਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਐਸ ਟੀ ਐਸ ਕੰਪਨੀ ਚ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਮਨੋਰੰਜਕ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰਜਿਆ ਰੌਣਕ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ

ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਪਾਰਟੀ ਦੌਰਾਨ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰੌਚ ਐਸਟੀ ਐਸ ਦਾ ਸਟਾਫ਼।

ਵੈਨਕੂਵਰ (ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ)- ਤੇ ਐਸ ਟੀ ਐਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਮਗਰੋਂ ਜੰਗ ਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਬਚਾਵ ਮੁਹਿੰਮ 'ਚ ਜੁੱਟਣ ਦਾ ਲਿਆ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਸਟਾਫ਼ ਵੱਲੋਂ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਬਰੇਕਫਾਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਪਰੰਤ ਮਨਪਰਚਾਵੇ ਲਈ ਕੁਝ ਮਨੋਰੰਜਨ ਖੇਡਾਂ ਵੀ ਖੇਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਦਿਲਕਸ਼ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਦੀ ਤਾਲ ਤੇ ਡਾਂਸ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਮੌਕੇ

ਚਲਦੇ ਹਾਸੇ ਠੰਠੇ ਦੌਰਾਨ ਸਮੁੱਚਾ ਮਹੌਲ ਰੰਗੀਨਮਈ ਅਤੇ ਅਨੰਦਮਈ ਬਣਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਅਖੀਰ ਚ ਸਾਰੇ ਸਟਾਫ਼ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲ ਜੁਲ ਕੇ ਸੁਆਦਲੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਵੀ ਮਾਣਿਆ ਗਿਆ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਮਾਈਕ, ਅਕਾਊਂਟ ਮਾਰੀਆ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਆਪਰੇਟਰ ਆਨਾ, ਡਰਾਈਵਰ ਐਰਿਕ, ਨਿਕ, ਚੈਮ, ਲੁੱਕ ਵਾਂਗ, ਲਾਰੰਸ, ਦਿਲਬਰ, ਹਰਪਾਲ ਸੰਧੂ, ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਹਾਮ ਵੀ ਹਾਜਰ ਸਨ।

ਲੰਬੀ ਉਡੀਕ ਖਤਮ: ਨਵਾਂ ਪਟੋਲੋ ਬ੍ਰਿਜ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਖੋਲਿਆ

ਨਵੇਂ ਖੋਲੇ ਗਏ ਬ੍ਰਿਜ ਦੀ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ।

ਵੈਨਕੂਵਰ, (ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ) ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸੰਘਣੀ ਵਸੋਂ ਵਾਲੇ ਇਸ ਲੇਨ ਦੇ ਖੁਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਸਰੀ ਤੋਂ ਸਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਵੈਸਟ ਮਨਿ-ਨਿਊ ਵੈਸਟਮਿਨਸਟਰ ਵੱਲ ਸਟਰ ਅਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਨੂੰ ਨਿਊ ਵੈਸਟਮਿਨਸਟਰ ਵੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਨੂੰ ਫ੍ਰੇਜ਼ਰ ਦਰਿਆ ਪਾਰ ਕਰਨ ਅਕਸਰ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਨਵੇਂ ਪੁਲ ਰਾਹੀਂ ਗੁਜ਼ਰਣ ਦੀ ਟਰੈਫਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੱਲ ਹੋਣ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਆਉਣ ਆਸ ਬੱਝੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਵਾਲੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਨੂੰ ਤੋਂ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪੈਟ੍ਰੋਲ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਹੋਰ ਲੇਨਾਂ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਬ੍ਰਿਜ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਦਲ 'ਤੇ ਅੱਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਖਿਰਕਾਰ ਇੱਕ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣਾ ਪੈਟ੍ਰੋਲ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਲੇਨ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹੇ ਬ੍ਰਿਜ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਦਬਾਅ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਕਦਮ ਪੁਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਦੇ ਤਬਕਾਵਾਰ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਤੈਰਾਕ ਸਮਰ ਮੈਕਇੰਟੋਸ਼ ਸਾਲ ਦੀ ਸਰਵੋਤਮ ਮਹਿਲਾ ਖਿਡਾਰਨ ਚੁਣੀ ਗਈ

ਵੈਨਕੂਵਰ (ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ) - ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗੌਰਵ ਵਧਿਆ ਸੀ ਪੂਰੇ ਸਾਲ 'ਤੇ ਗੌਰਵ ਵਧਿਆ ਸੀ ਪੂਰੇ ਸਾਲ ਮੈਕਇੰਟੋਸ਼ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਤੈਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਆਪਣੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਤੋੜ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦਾ ਲੋਹਾ ਖੇਡ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਮਨਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ 'ਦਿ ਸਿਖਰਲੇ ਦਰਜੇ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰੈਸ' ਦੀ ਸਾਲ ਦੀ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਸਰਵੋਤਮ ਮਹਿਲਾ ਖਿਡਾਰਨ ਦਾ ਖੇਡ ਮਹਾਰਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੈਕਇੰਟੋਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਟੋਰਾਂਟੋ ਦੀ ਮਿਹਨਤ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ 19 ਸਾਲਾ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਰਤਾ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਮੈਕਇੰਟੋਸ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਣ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ ਸਰਵੋਤਮ ਤੈਰਾਕਾਂ ਤੀਜੇ ਸਾਲ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਦੌਰਾਨ ਸਮਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਤੈਰਾਕੀ ਦੇ ਮੈਕਇੰਟੋਸ਼ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਖੇਤਰ ਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੇ ਹੋਰ ਝੰਡੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚਾਰ ਸੋਨੇ ਦੇ ਤਗਮੇ ਗਠਣ ਦੀ ਆਸ ਜਤਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੈ।

URGENT PRINTING AVAILABLE

All Types of Designing & Printing Services

- OFFSET PRINTING
- DIGITAL PRINTING
- FLEX PRINTING
- SCREEN PRINTING

- ▶ Visiting Card
- ▶ Letter Head
- ▶ Bill Book
- ▶ Posters
- ▶ Pamphlet
- ▶ Wedding Card
- ▶ Invitation Card
- ▶ Birthday Card
- ▶ Flex Banner
- ▶ Stickers
- ▶ Hand Bill
- ▶ Calendar
- ▶ Certificate
- ▶ Book Cover
- ▶ Menu Card
- ▶ Id Card

Yash Arts World Akalpur Road Phillaur
96467-56227 98551-89598

ਬੁੱਧ ਚਿੰਤਨ : ਤੈਨੂੰ ਯਾਦ ਤਾਂ ਕਰਾਂ, ਜੇ ਭੁੱਲਿਆ ਹੋਵਾਂ !

ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੁਆਨੀ ਤੋਂ ਬੁਢਾਪੇ ਵੱਲ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਯਾਦਾਂ ਦੀ ਪੰਡ ਭਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਡ ਚੰਗੀਆਂ-ਮਾੜੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਛੋਟੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਪਟਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗਾਹੇ ਬਗਾਹੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪਟਾਰੀ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਅ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਯਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੜੀਆਂ ਜੁੜਨ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਯਾਦਾਂ ਦੀ ਪਟਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਫਿਲਮ ਸੁਰਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣ ਲਗਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਾਦਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੁੱਖ ਕੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਵਿਹਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਦੌੜਦਾ ਹੈ- ਪਰ ਦੌੜਦਾ ਦੌੜਦਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਅਜਿਹੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਤ ਵਾਲੇ ਵਿਦਾਈ ਗੀਤ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੋਲ ਉਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਤੁਰੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਉਚਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬੋਲ ਮੜੀਆਂ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੀ ਬੋਲੇ ਤੇ ਸੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਉਹੀ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ, ਝੰਜਟਾਂ, ਝਮੇਲਿਆਂ, ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ, ਦੁਖ ਦਰਦ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀਆਂ ਕਥਾ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਥਾ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੁਣਦਾ। ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਬਸ ਹਾਂ-ਹੂੰ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਹੀ ਕੰਨੀਂ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੱਦ ਬੰਨ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੱਝੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਜੰਤਰ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਲਿਆ ਬਿਠਾਇਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਜੰਤਰ ਦਾ ਬੇਅੰਤ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉੱਥੇ ਇਸਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਚਿੱਟੇ ਦਿਨ ਝੂਠ ਦਾ ਵਪਾਰੀ ਵੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਝੂਠ ਦੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਕਾਲੇ ਬੋਲਦ ਵਾਂਗੂ ਸਿਰ ਸੁੱਟ ਕੇ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਕੇ ਤੁਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਅੰਦਰ ਭੌਤਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਤੇ ਲਲਕ ਏਨੀ ਵਧ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਸਾਊਪੁਣਾ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਮਰਿਆਦਾ, ਸਭ ਕੁਝ ਭੁੱਲਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਹੋਰ ਕੀ ਕੀ ਭੁੱਲਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸਤੋਂ ਉਹ ਅਣਜਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਲਾਲਸਾ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਕਈ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਕਮਾਈ ਲੁੱਟ ਲਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਉਸਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ

ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਤਾ-ਉਮਰ ਦੌੜਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੁਝ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੀ ਹਯਾਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਇਹ ਟੀਚਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਉਦਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨੇਬਾਜ਼ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਸਗੋਂ ਇਹ ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਅੰਦਰੋਂ ਸਾਂਵੀਂ ਪੱਧਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦਾ ਹੁਨਰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਸ਼ੋਰ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ੋਰ ਜਿਹੜਾ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ। ਇਹ ਸ਼ੋਰ ਸਗੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਡੇਰਿਆਂ, ਸਾਧਾਂ ਸੰਤਾਂ ਵੱਲ ਦੌੜਦਾ ਹੈ। ਰਮਣੀਕ ਵਾਦੀਆਂ, ਸਿਨੇਮੇ, ਘਰਾਂ, ਕੈਫਿਆਂ, ਮੁਜ਼ਰਿਆਂ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਕਿੱਧਰੇ ਵੀ ਪਲ ਭਰ ਦਾ ਸਕੂਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਬਜ਼ਾਰ ਵੱਲ ਦੌੜਦਾ ਹੈ। ਬਜ਼ਾਰ ਲਈ ਉਹ ਖਰੀਦਣ ਵੇਚਣ ਦਾ ਮਾਲ ਹੈ। ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਵੜੇ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵੇਚਿਆ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਪਤਾ ਉਸਨੂੰ ਉਦੋਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਆ ਕੇ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਹੱਥ, ਕੰਨ, ਜੀਭ ਗਾਇਬ ਹਨ। ਉਹ ਛੇਤੀ ਛੇਤੀ ਪੈਰਾਂ ਵੱਲ ਝਾਤੀ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪੈਰ ਬਚ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਪੈਰ ਉਸਨੂੰ ਤੁਰਨ ਜੋਗਾ ਬਣੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ, ਦਿਮਾਗ, ਸੋਚ, ਸਮਝ, ਹੱਥ, ਕੰਨ, ਤੇ ਜੀਭ ਤਾਂ ਗਹਿਣੇ ਧਰੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗਹਿਣੇ ਪਈ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਫਿਰ ਵੀ ਕਦੀ ਕਦਾਈਂ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਗਹਿਣੇ ਪਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪਰਤਣਾ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਬਜ਼ਾਰ ਖਰੀਦਣ ਨਾਲੋਂ ਗਹਿਣੇ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਗਹਿਣਿਆਂ (ਗਿਰਵੀ) ਬਦਲੇ ਸਾਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਹਾਸਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਸਕੂਨ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਬਜ਼ਾਰ ਹੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਕਦੋਂ, ਕਿੱਥੇ, ਕਿੰਨਾਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹੱਸਣਾ ਤੇ ਰੋਣਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਨਾ ਹੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਂਝ ਅਸੀਂ ਢੋਂਗ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਬਾਣੀਏ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਹਰ ਪਲ ਹਰ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਵਣਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਹੀ ਦਾਅ ਉੱਤੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਕਹਿ ਲਓ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਭ

ਕੁਝ ਹੀ ਦਾਅ ਉੱਤੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਕਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਡਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਡਰ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕੇ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਡਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਵਾਹੇ ਦਾਹੀ ਦੌੜ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਬਜ਼ਾਰ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੀ ਪਾਉਣਾ, ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਪਾਉਣਾ ਹੈ, ਕਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਕੀ ਕੀ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ। ਇਸੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਹੀ ਚੰਗੇ ਹੋਣ ਦਾ ਢੋਂਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਚੰਗਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਗੋਂ ਬਜ਼ਾਰ ਲਈ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਪਾਸਿਓਂ ਸਾਡੀ ਬਚੀ ਖੁਚੀ ਜ਼ਮੀਰ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਤੇ ਟੋਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬੋਲੇ ਬੰਦੇ ਵਾਂਗੂ ਚੁੱਪ ਵੱਟ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੀ ਇਹੀ ਚੁੱਪ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸ਼ੋਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਚੁੱਪ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਲੈਣਾ ਹੈ।

ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਨੀਲੋਂ
94643 70823

ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਮਸਤ ਹਾਥੀ ਵਾਂਗੂ ਤੁਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੇ ਖੋਪੇ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਰੰਗੀਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਅਸੀਂ ਉਹ ਕੁਝ ਦੇਖਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਮਿਲੇ। ਉਂਵ ਅਸੀਂ ਮੁਨਾਫ਼ਾਖੋਰ ਅਖਵਾਉਣੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਮੱਥੇ ਚਾੜ੍ਹ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਲੋਕ ਹਰ ਥਾਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅਗਲੇ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮੁੱਠਾ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਪੜ੍ਹੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਜਦੋਂ ਤਕ ਸਾਨੂੰ ਮੁੱਠਿਆਂ ਹੇਠ ਲੁਕੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਜਾਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਸਮਾਂ ਸਾਡੇ ਹੱਥੋਂ ਕਿਰਦਾ ਜਾਏਗਾ। ਇਹ ਕਿਰ ਰਿਹਾ ਸਮਾਂ ਸਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਤੋਤੇ

ਉਡਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉੱਡ ਗਏ ਤੋਤੇ ਕਦੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਪਰਤਦੇ। ਤੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਗ ਬਥੇਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਲੁੱਟੇ ਜੁਆਰੀਏ ਵਾਂਗੂ ਹੱਥ ਮਲਦੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਉਦੋਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਹਾਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਮੋਢਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਉਪਰ ਸਿਰ ਰੱਖ ਕੇ ਘੜੀ-ਪਲ ਰੋ ਸਕੀਏ। ਉਂਵ ਹੁਣ ਰੋਣਾ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਭੁੱਲ ਹੀ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੱਸਣਾ ਸਾਨੂੰ ਆਉਂਦਾ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਹੱਸਣ ਲੱਗ ਪਏ ਤਾਂ ਕਈ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਫਿਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਮੱਥੇਟਿਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਮੁੱਠੇਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਾ ਰੁਖ ਵੇਖਕੇ ਬਦਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਬਜ਼ਾਰ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵੰਡਣ, ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮਕਸਦ ਹੁੰਦਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਣਾ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਧਰਮ, ਨਸਲ, ਜਾਤ, ਰੰਗ-ਭੇਦ ਦਾ ਮੁੱਠਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਾਡੀ ਖਸਲਤ ਨਾਲ ਢੁੱਕਦੇ ਅਰਥ ਕਰਕੇ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਮੁੱਠੇਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਮੁੱਠਾ ਪਾ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗੂ ਆਪਣੇ ਮਗਰ ਲਾਇਆ। ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਸੋਚ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮੰਜਿਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਖੁਰਲੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਵੰਡ-ਵੰਡੇਵਾਂ ਛਕਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਕਾਲ ਕੋਠੜੀ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨ ਗੁਜਾਰਨੇ ਹਨ ਤੇ ਕਦੇ ਕਾਲ ਕੋਠੜੀ ਤੋਂ ਫ਼ਾਂਸੀ ਦੇ ਤਖਤ ਤੱਕ ਪੁੱਜਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਫ਼ਾਂਸੀ ਦਾ ਤਖਤਾ ਨਹੀਂ, ਜਿਹੜਾ ਹਕੂਮਤਾਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਹਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਇਹ ਉਹ ਤਖਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤਖਤ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਠੇਧਾਰੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਵਾਰ ਵਾਰ ਸਮਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਖਾਣਾ ਕੀ ਹੈ, ਪੀਣਾ ਕੀ ਹੈ? ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਮਰਨਾ ਹੈ? ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਸਾਨੂੰ ਬਜ਼ਾਰ ਹੀ ਤਾਂ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ, ਲੁਹਾਰ ਦੀ ਪੌਕਣੀ ਵਾਂਗੂ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਮੁੱਠੇਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਰਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਵਰਗ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਮਗਰ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੁਪਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਮਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਿਆ ਤੇ ਮਰ ਗਿਆ ਨੂੰ ਕੋਈ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਯਾਦ ਤਾਂ ਹੀ ਕਰੇਗਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਭੁੱਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਹੱਸਣ

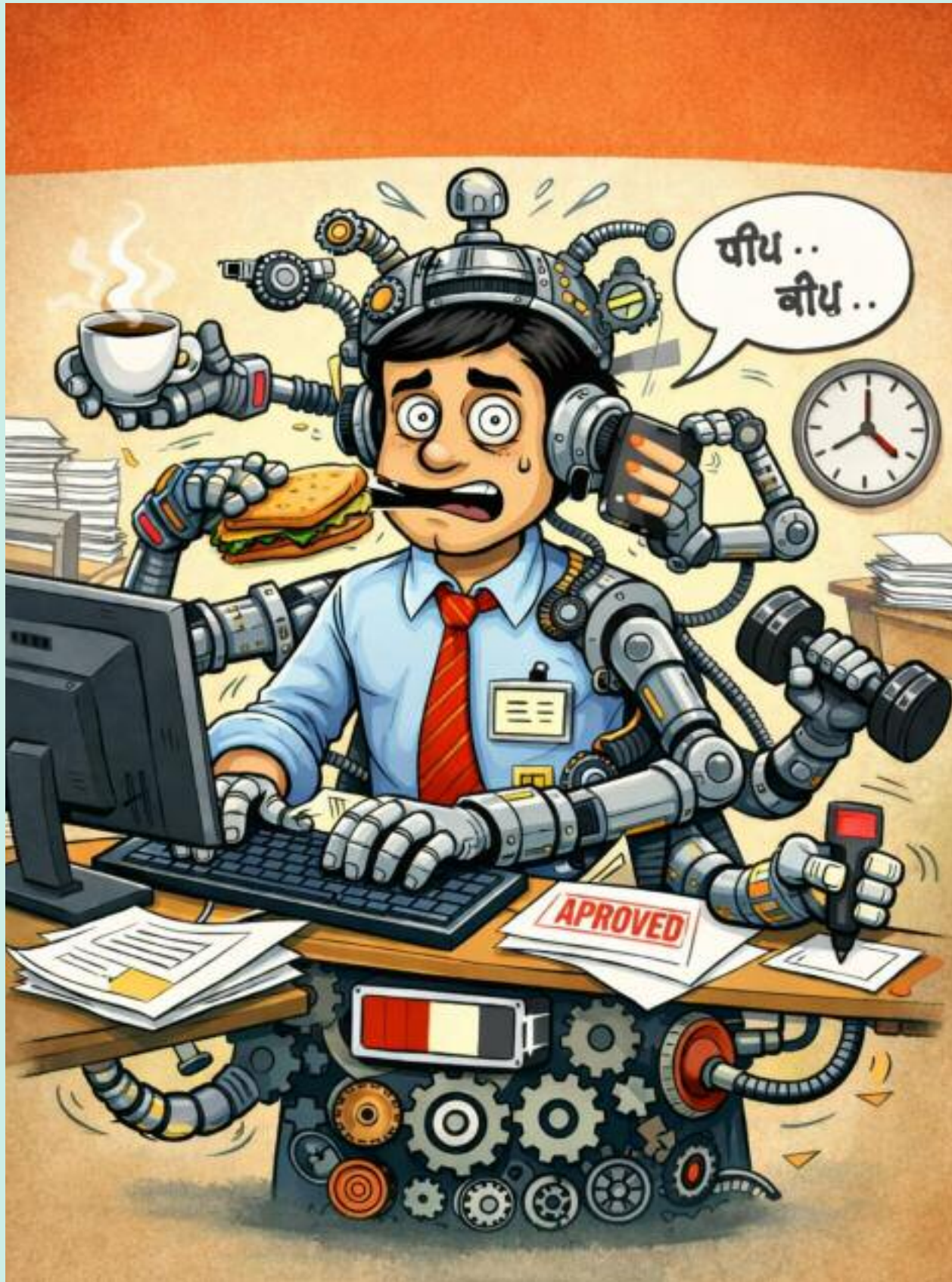
ਨਾਲੋਂ ਰੋਣਾ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਰੋਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੋਈ ਤਰਸ ਖਾ ਕੇ ਸਾਡੇ ਹੰਝੂ ਪੁੰਝ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿੰਨਾਂ ਤੁਸੀਂ ਰੋਵੋਗੇ, ਓਨਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡਾ ਕਥਾਰਥ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੁਕਤੀ ਲੈਣ ਲਈ ਰੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੁਕਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਸਗੋਂ ਭੇਡਾਂ ਬਣਨ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਭੇਡਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਵਿਚਾਰੇ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਪਿੱਛੇ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਸਿੰਘ ਮਾਰਕੇ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਦਾ ਢਿੱਡ ਤੇ ਸਿਰ ਪਾੜਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਤੁਹਾਡੇ ਭੇਡਾਂ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੈ। ਖੈਰ ਗੱਲ ਤਾਂ ਯਾਦਾਂ ਦੀ ਪੰਡ ਦੀ ਸੀ। ਯਾਦਾਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਗਲਾ ਸਮਾਂ ਹੁਣ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਬਣਾਉਣ ਤਕ ਪੁੱਜਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤੇ ਉਦਾਸ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਉਦਾਸੀ ਕਿਸੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ। ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਮੁੱਠਾ ਪਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਡਰਿਆਂ, ਮਰਿਆਂ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ। ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਤਾਂ ਲੜਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ, ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਅਤੇ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਭੁੱਲੇ ਨਹੀਂ, ਜਿੰਨਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਣਖ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਸਿਰਜਿਆ ਸੀ ਤੇ ਖੁਦ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ? ਕਿਹੜੀ ਜੰਗ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ? ਕੀ ਸਾਡੀ ਜੰਗ ਕਦੇ ਮੁੱਠੇਧਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ, ਰਣਨੀਤੀਆਂ, ਬਦਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ? ਜੇ ਜੰਗ ਹੋਣੀ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੁਣ ਫ਼ੈਸਲਾਕੁੰਨ ਹੀ ਹੋਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ 'ਮਰ ਜਾ ਚਿੜੀਏ, ਜੀ ਪੈ ਚਿੜੀਏ' ਵਰਗੀਆਂ ਬਹੁਤ ਜੰਗਾਂ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਹੁਣ ਤੇ ਆਰਪਾਰ ਦੀ ਜੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੋੜ ਕਾਢ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ। ਪਰ ਮੁੱਠੇਧਾਰੀ ਹਾਕਮ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਗਊ ਨੂੰ ਮਾਂ ਆਖਣ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਾਢਾਂ ਕੱਢਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਦਰ ਕਹਿਕੇ ਹਾਸੀਏ ਤੇ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਸਿਆਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਉੱਠਣਾ ਬੈਠਣਾ ਅਸੀਂ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਾਂ ....! ਅਖੇ ਤੈਨੂੰ ਯਾਦ ਤਾਂ ਕਰਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਭੁੱਲਿਆ ਹੋਵਾਂ। ਕਦੇ ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖ ਕੇ ਤਾਂ ਵੇਖੋ!

ਸਵੈ ਸੰਭਾਲ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ

ਅੱਜ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਮਸ਼ੀਨ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਯੁੱਗ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਟੱਕਰ ਦਾ ਹੈ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਤਮ੍ਹਾਂ ਘਣੇਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਵੀ ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਤਰਕੀਬਾਂ ਘੜਦਾ ਘੜਦਾ ਘੜੀ ਦੀ ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਾਲੀ ਸੂਈ ਵਾਂਗ ਤੇਜ਼ ਤੇਜ਼ ਟਿਕ ਟਿਕ ਕਰਕੇ ਚੱਲੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਦਿਮਾਗੀ ਸੋਚ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰੀ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨਾ ਵੀ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜੋਕਾ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੀ, ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ, ਆਪਣੇ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਸੌਣ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ, ਆਪਣੀ ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਦਿਮਾਗੀ ਸਿਹਤ, ਆਪਣਾ ਸਮਾਜਿਕ ਵਰਤਾਰਾ, ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਭੁੱਲੀਂ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਕਈ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਪਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, 'ਭੱਠ ਪਿਆ ਸੋਨਾ ਜਿਹੜਾ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਵੇ', ਗੱਲ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੀ ਹੈ। ਉਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਕਮਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਦਾ ਕੀ ਫ਼ਾਇਦਾ ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਛੱਤੀ ਰੋਗ ਹੀ ਸਹੇੜ ਬੈਠੇ। ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਰਾਤ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁਝਾਈ ਰੱਖੇਗਾ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਭਟਕਣ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਵਰਗੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆ ਛੂਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ। ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨਤੀਜੇ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਜੁਟਿਆ ਦਿਸੇਗਾ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਅਭਿਆਸੀ ਮਨੁੱਖ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਗਿਆਸੂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਵੇਰੇ ਜਲਦੀ ਉੱਠ ਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ

ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਲੇਟ ਉੱਠ ਕੇ ਹਫ਼ਤਾ ਦਫ਼ਤੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮਨ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਅਸ਼ਾਂਤ, ਖਿੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਜਾਂ ਸਵੈ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਬਪੱਖੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮਨ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਖਿੜਿਆ ਰਹਿੰਦਾ

ਹੈ, ਉਹ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਹੱਸ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੋਣ ਦੀ ਉਦ-ਾਰਣ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸਭ ਵੱਲੋਂ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਸਵੈਮਾਣ ਵੀ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਖਾਣਾ ਹੀ ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਫ਼ਾਇਦਾ? ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਉੱਪਰ ਉਸ ਦੇ ਖਾਣ ਪੀਣ

ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਕੰਮਾਂ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖਾਣਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਖਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਾ ਮਿਲਣ ਤੇ ਬਜ਼ਾਰੀ ਖਾਣੇ ਖਾ ਖਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਹਾਨੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ। ਘਰ ਦਾ ਬਣਿਆ ਖਾਣਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਖਾਣ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਆਪਣੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂਚ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਭੱਜ ਦੌੜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ

ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਪਲ ਵਿਹਲ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰ ਕੱਢਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਿਤੇ ਘੁੰਮਣ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਛੋਟੀ ਮੋਟੀ ਪਾਰਟੀ ਕਰਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਪਰਚਾਉਣਾ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਵੈ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਹੀ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਜੋ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ਨੁਮਾ ਸੰਸਾਰ ਸਿਰਜਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਦਰੋਂ ਖੁਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਕਦੇ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬਿਮਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ, ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਸਮਾਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਰੁਤਬਾ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹਰ ਜੀਅ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਜੋ ਖੁਦ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਤੌੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ, ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਉੱਪਰ ਗਹਿਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਦੇਣ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਕੇ ਸਵੈ ਸੰਭਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਠੀਕ ਹੀ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, "ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਅਦ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਹਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।" ਇਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ
ਬਿਸਰਾਓ...

9988901324

ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਇੱਕ ਐੱਮ ਸੀ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਆਈ ਵਟਸਐਪ ਤੇ ਧਮਕੀ ਭਰੀ ਕਾਲ

● ਜੱਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ 50 ਲੱਖ ਦੀ ਫਿਰੋਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ● ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਜੁਟੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਮ

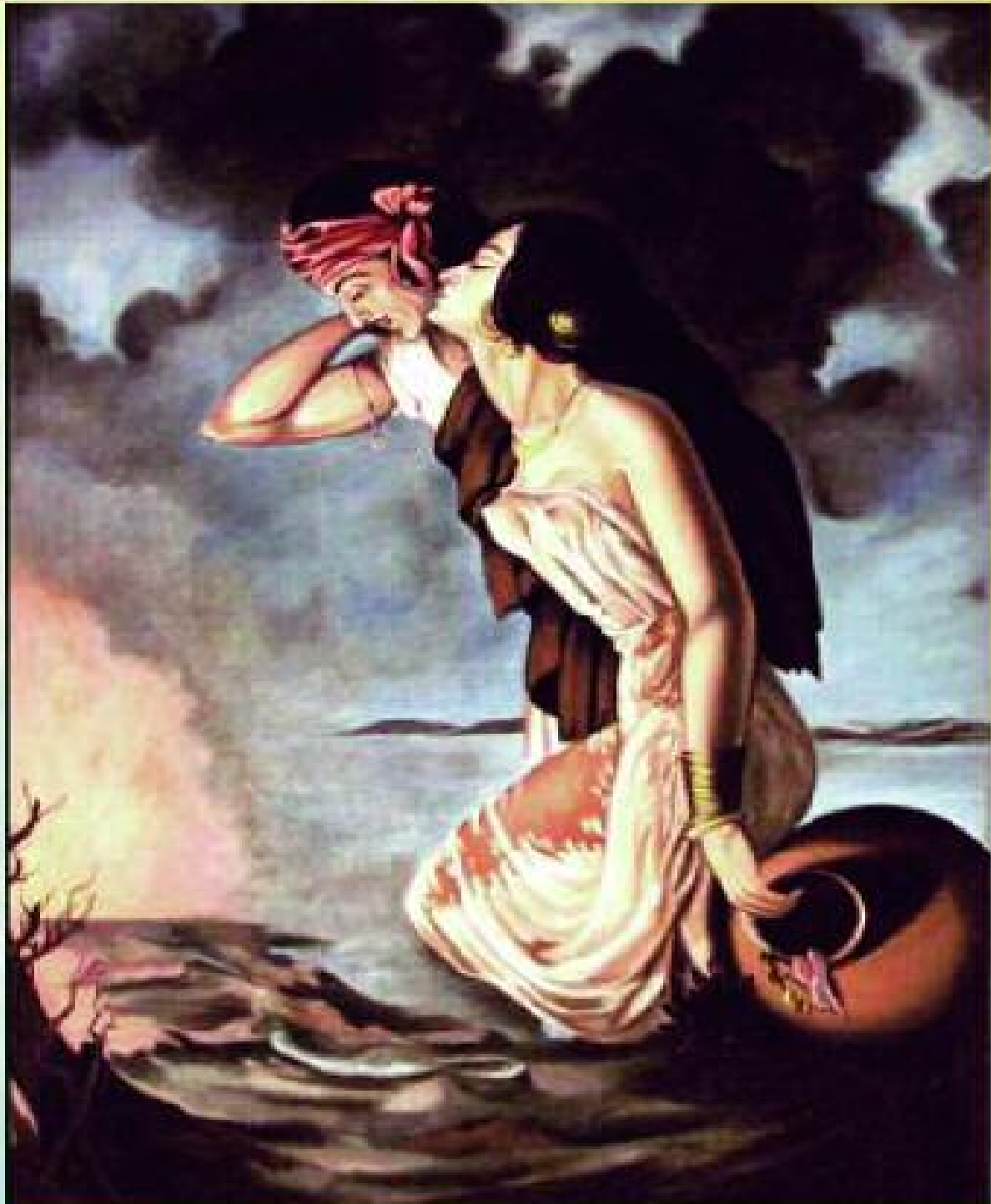
ਕਪੂਰਥਲਾ, (ਕੌੜਾ)- ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਇੱਕ ਐੱਮ ਸੀ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਗੈਂਗਸਟਰ ਜੱਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਦੱਸ ਕੇ ਧਮਕੀ ਭਰੀ ਕਾਲ ਆਉਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ 50 ਲੱਖ ਦੀ ਫਿਰੋਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐੱਮ ਸੀ ਕਹਿਣ ਤੇ ਐਫ ਆਈ ਆਰ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਐੱਸ ਐੱਸ ਪੀ ਕਪੂਰਥਲਾ ਗੌਰਵ ਤੁਰਾਂ ਨੇ

ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸਦੇ ਬਾਰੇ ਜਲਦੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਇੱਕ ਐੱਮ ਸੀ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨੰਬਰ ਦੇ ਵਟਸਐਪ ਕਾਲ ਆਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸਿਓਂ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜੱਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰ

ਦਾ ਬੰਦਾ ਦੱਸ ਕੇ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਫਿਰੋਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐੱਮ ਸੀ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਐਫ ਆਈ ਆਰ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐੱਮ ਸੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ

ਸੀ। ਪਰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਐੱਮ ਸੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਬਦਲ ਲਈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਕੇ ਐੱਮ ਸੀ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਐੱਸ ਐੱਸ ਪੀ ਕਪੂਰਥਲਾ ਗੌਰਵ ਤੁਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸ਼ੱਕ ਵੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ ਐਫ ਆਈ ਆਰ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਮ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਜੁੱਟ ਗਈ ਹੈ।

ਸਮਾਜ ਦੀਕਸ਼ੀ ਨਿਉਜ

DELIVERY ALL WORLD
Payment in Advance
 ਪੇਟਿੰਗ ਲਈ ਫੋਟੋ ਵਟਸਐਪ ਨੰਬਰ
+91-97794-70626 ਤੇ ਭੇਜੋ

ਕਲਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ
ਪੇਟਿੰਗ
Painting
 ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ,
ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ,
ਮਿਤੱਰ ਪਿਆਰਿਆਂ
 ਦੀਆਂ ਪੇਟਿੰਗ ਬਣਾ ਕੇ
 ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ
ਚਾਰ ਚੰਨ
 ਲਗਾਓ ਜੀ

ਚਿੱਤਰਕਾਰ
ਰਾਜੇਸ਼ ਨਾਰਾਗਾ

Samaj Weekly

ਸਮਾਜ

ਵੀਕਲੀ

Punjabi, Hindi & English Newspaper - UK & EU Edition

ਸਾਡੇ DIGITAL MEDIA ਨਾਲ ਜੁੜੋ

ਸਾਨੂੰ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੇ ਲਾਇਕ ਕਰੋ

facebook

samajweekly

ਸਾਨੂੰ ਐਕਸ ਤੇ ਫਾਲੋ ਕਰੋ

@samajweekly

ਸਾਡੇ ਵਟਸਅੱਪ ਨਾਲ ਜੁੜੋ ਅਤੇ ਪਾਓ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਬੇਹਤਰੀਨ ਖਬਰਾਂ

ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਓ ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਰੋਜਾਨਾ PDF ਉਹ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁੱਫਤ

ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

+44 7878 456484

email:-Samajweekly@gmail.com